

التقويم

مقدّمته

تسا معارف و آية حضرت شهر يار يديه طرالمين
 ولايت جليله سنك سالنامه اشبو
 بيلك اوسيو را يكي سنم هم يه يهودي
 اولون برنجي دفع اوله و طبع و نشر اولمش
 و بچن سنون اعتباراً لانتقاد اولنا
 اصول و رسم له بونده سادج معلوما
 مفيد و عربي و تركي اسمانلري اوزدوم
 و بچن و ابقا قلنه دن نهيايتنند خويستار
 علا و و املا قلمشند

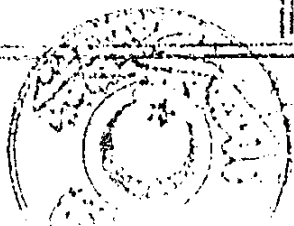
في سنة ١٢٨٥ هـ حضرت السلطنة السلطانية قد طبعت و نشر
 سالنامه ولايت طرالمين لجزيا جليله و فقط حارثية عشر
 من سنة الف سنة الهجرية سنن اثنتين و ثلاثمائة و الف
 و اذا المتولما المفيدة المنارة فيها قد كتبت ايضا باللسان
 العرب و التركي حسب الاصول التي اتخذت منذ السنين
 الماضية و زيد في آخرها بعض جداول
 اخصها شين

نقص

اشبو تقويم بچن سنن بكي كي طرالمين
 لياننده لشكر انداز مهابت اولان سنن هايوندي
 مظفر قروت هايوندي سواريسين بيكيا شق
 رفد اولوشا كريك طر فدن شهر مزك درجه
 طول و عرضن كورد بالمتظيم بوسن طر فند
 وقوع اوله جن كسوت و نسو اولر دخی ارا شق
 و تقويم اولمشند
 قد نظم هذا التقويم رفعلو شاكر بلك
 البيكيا رئيس باربعة مظفر احدی
 السفن السلطانية الواسية بالمهابة في مرتبة
 طرالمين لجزيا الذي عمل تقويم السنة الماضية
 و قد رتبته حسب رجلة طول مدينتا و عرضها
 و زاد فيه ما سيقع في هذه السنة من
 الخسوف و الكسوف
 اشارات مخصوصة

(د) روم (ر) ارمی (له) لايتين (ق) قولك (ی) يهودی

شهر محرم ۱۳۰۲		روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ
اجتماع نیرین		بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار
ایام		ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام	ایام
۱	۹	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱
۲	۱۰	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
۳	۱۱	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳
۴	۱۲	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
۵	۱۳	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
۶	۱۴	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶
۷	۱۵	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷
۸	۱۶	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸
۹	۱۷	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹
۱۰	۱۸	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۱۱	۱۹	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱
۱۲	۲۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳	۲۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۱۴	۲۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
۱۵	۲۳	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۱۶	۲۴	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵
۱۷	۲۵	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶
۱۸	۲۶	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
۱۹	۲۷	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸
۲۰	۲۸	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹
۲۱	۲۹	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲۲	۳۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
۲۳	۳۱	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۲۴	۱	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
۲۵	۲	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
۲۶	۳	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵
۲۷	۴	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
۲۸	۵	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷
۲۹	۶	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۳۰	۷	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹
۳۱	۸	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۳۲	۹	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱
۳۳	۱۰	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
۳۴	۱۱	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳
۳۵	۱۲	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
۳۶	۱۳	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
۳۷	۱۴	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶
۳۸	۱۵	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷
۳۹	۱۶	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸
۴۰	۱۷	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹
۴۱	۱۸	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰
۴۲	۱۹	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱

شماره	روز	ماه	شماره	اجتماع نیرین		طالع نیرین	وقت ظهر	ساعات	دقائق	صفر الخیر
				لیل	صالی					
				ایام						احوال نیرین و ایام مشهور
۱	۷	۱۹	۱	چهارشنبه	اربعاء	۱۹	۵۰	۲۹	۵۲	رقعه صفین سنه ۳۲
۲	۸	۲۰	۲	پنجشنبه	خمیس	۲۱	۵۱	۳۱	۵۷	
۳	۹	۲۱	۳	جمعه	جمعه	۲۳	۵۲	۳۲	۵۳	تغویل بغوس
۴	۱۰	۲۲	۴	جمعه	سبت	۲۵	۵۳	۳۳	۵۵	
۵	۱۱	۲۳	۵	بازار	احد	۲۷	۵۴	۳۴	۵۶	ایران شاه ناصرالدین حضرتزینک یوم ولادت
۶	۱۲	۲۴	۶	بازار	اثین	۲۹	۵۵	۳۵	۵۷	
۷	۱۳	۲۵	۷	صالی	ثلاث	۳۱	۵۶	۳۶	۵۸	ترتیب اول نیرین لیل رقیه
۸	۱۴	۲۶	۸	چهارشنبه	اربعاء	۳۳	۵۷	۳۷	۵۹	
۹	۱۵	۲۷	۹	پنجشنبه	خمیس	۳۵	۵۸	۳۸	۶۰	خروج ملوک بنو امیه از اندلس سنه ۳۳۳
۱۰	۱۶	۲۸	۱۰	جمعه	جمعه	۳۷	۵۹	۳۹	۶۱	
۱۱	۱۷	۲۹	۱۱	جمعه	سبت	۳۸	۶۰	۴۰	۶۲	
۱۲	۱۸	۳۰	۱۲	بازار	احد	۴۰	۶۱	۴۱	۶۳	کانوز اول فونک
۱۳	۱۹	۳۱	۱۳	بازار	اثین	۴۲	۶۲	۴۲	۶۴	فونته ما مول
۱۴	۲۰	۱	۱۴	صالی	ثلاث	۴۴	۶۳	۴۳	۶۵	مقابله نیرین لیل دخول مریم عجل
۱۵	۲۱	۲	۱۵	چهارشنبه	اربعاء	۴۶	۶۴	۴۴	۶۶	
۱۶	۲۲	۳	۱۶	پنجشنبه	خمیس	۴۸	۶۵	۴۵	۶۷	
۱۷	۲۳	۴	۱۷	جمعه	جمعه	۵۰	۶۶	۴۶	۶۸	
۱۸	۲۴	۵	۱۸	جمعه	سبت	۵۲	۶۷	۴۷	۶۹	
۱۹	۲۵	۶	۱۹	بازار	احد	۵۴	۶۸	۴۸	۷۰	آخر سقوط اوران و فاطمه علیها السلام
۲۰	۲۶	۷	۲۰	بازار	اثین	۵۶	۶۹	۴۹	۷۱	
۲۱	۲۷	۸	۲۱	صالی	ثلاث	۵۸	۷۰	۵۰	۷۲	ترتیب ثانی نیرین لیل
۲۲	۲۸	۹	۲۲	چهارشنبه	اربعاء	۶۰	۷۱	۵۱	۷۳	تفتیح الخیر سنه ۱۴۵۰
۲۳	۲۹	۱۰	۲۳	پنجشنبه	خمیس	۶۲	۷۲	۵۲	۷۴	
۲۴	۳۰	۱۱	۲۴	جمعه	جمعه	۶۴	۷۳	۵۳	۷۵	عید بشارت سریم
۲۵	۳۱	۱۲	۲۵	جمعه	سبت	۶۶	۷۴	۵۴	۷۶	کانوز اول روس
۲۶	۱	۱۳	۲۶	بازار	احد	۶۸	۷۵	۵۵	۷۷	
۲۷	۲	۱۴	۲۷	بازار	اثین	۷۰	۷۶	۵۶	۷۸	وه قش فورتنی
۲۸	۳	۱۵	۲۸	صالی	ثلاث	۷۲	۷۷	۵۷	۷۹	
۲۹	۴	۱۶	۲۹	چهارشنبه	اربعاء	۷۴	۷۸	۵۸	۸۰	
۳۰	۵	۱۷	۳۰	پنجشنبه	خمیس	۷۶	۷۹	۵۹	۸۱	اول شب بلدا مذکور

۱۱۱۸ روز

شماره	شهر		اجتماع نیرین		اطلاع نیرین		روز جمعه		ربع الآخر
	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	
۱	۱	۱۸	بازار	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱	احوال نیرین و ایام مشهوره
۲	۲	۱۹	بازار	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	تعیین عیسوی ۲۴
۳	۳	۲۰	صلی	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	۲۳	
۴	۴	۲۱	چهارشنبه	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	تعیین شمسی بدو و ولادت ذوالاسود
۵	۵	۲۲	پنجشنبه	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	
۶	۶	۲۳	جمعه	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	
۷	۷	۲۴	جمعه	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	توزیع اول نیرین
۸	۸	۲۵	بازار	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	تعیین اسم عیسوی ۲۴
۹	۹	۲۶	بازار	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	شدن سرما
۱۰	۱۰	۲۷	صلی	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	
۱۱	۱۱	۲۸	چهارشنبه	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	
۱۲	۱۲	۲۹	پنجشنبه	۱	۱	۱	۱	۱	
۱۳	۱۳	۳۰	جمعه	۲	۲	۲	۲	۲	آخر اربعین
۱۴	۱۴	۳۱	جمعه	۳	۳	۳	۳	۳	مقابل نیرین نهاد
۱۵	۱۵	۱	بازار	۴	۴	۴	۴	۴	اول خمین آید و نوروز می آید
۱۶	۱۶	۲	بازار	۵	۵	۵	۵	۵	شب طوفانی
۱۷	۱۷	۳	صلی	۶	۶	۶	۶	۶	
۱۸	۱۸	۴	چهارشنبه	۷	۷	۷	۷	۷	ازدواج حیوانات
۱۹	۱۹	۵	پنجشنبه	۸	۸	۸	۸	۸	
۲۰	۲۰	۶	جمعه	۹	۹	۹	۹	۹	فایز قوه سرما
۲۱	۲۱	۷	جمعه	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	
۲۲	۲۲	۸	بازار	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	توزیع ثانی نیرین
۲۳	۲۳	۹	بازار	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	
۲۴	۲۴	۱۰	صلی	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	
۲۵	۲۵	۱۱	چهارشنبه	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	
۲۶	۲۶	۱۲	پنجشنبه	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	
۲۷	۲۷	۱۳	جمعه	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	شب طوفانی
۲۸	۲۸	۱۴	جمعه	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	
۲۹	۲۹	۱۵	بازار	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	
۳۰	۳۰	۱۶	بازار	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹	

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

شماره	شرح	ایام				جمع	تاریخ
		پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه		
۱۰۱	ازدواج طبرستان	۱۹۸	۲۲۹	۳۳۲	۴۶۳	۱۲	۱
۱۰۳	عاریت سلطان سلیمان با سلطان بایزید	۱۷	۴۱	۳۱	۴۴	۱۷	۲
۱۰۴	خوبی شمس جوین	۱۵	۲۹	۳۱	۴۲	۱۸	۳
۱۰۵	جرم او	۱۳	۲۸	۳۰	۴۱	۱۹	۴
۱۰۶	جمع	۱۱	۲۰	۲۹	۳۸	۲۰	۵
۱۰۷	جمع	۱۰	۲۰	۲۸	۳۶	۲۱	۶
۱۰۸	تربیع اول نیرین	۳۸	۴۹	۵۷	۶۶	۲۲	۷
۱۰۹	تربیع اول نیرین	۲	۳۹	۴۶	۵۳	۲۳	۸
۱۱۰	صلی	۲	۳۸	۴۵	۵۰	۲۴	۹
۱۱۱	چهارشنبه	۲	۳۸	۴۴	۴۸	۲۵	۱۰
۱۱۲	چهارشنبه	۰	۳۷	۴۳	۴۶	۲۶	۱۱
۱۱۳	جمع	۳۷	۴۷	۵۲	۵۶	۲۷	۱۲
۱۱۴	جمع	۳۵	۴۶	۵۱	۵۶	۲۸	۱۳
۱۱۵	تاریخ	۵۲	۳۶	۴۰	۴۰	۱	۱۴
۱۱۶	تقوید ایچا طوز	۵۱	۳۶	۴۹	۴۹	۲	۱۵
۱۱۷	انگسار سرما	۴۹	۳۵	۴۸	۴۲	۳	۱۶
۱۱۸	جرم او	۴۷	۳۵	۴۲	۴۳	۴	۱۷
۱۱۹	جرم او	۴۵	۳۵	۴۲	۴۱	۵	۱۸
۱۲۰	جمع	۴۳	۳۴	۴۱	۴۱	۲	۱۹
۱۲۱	جمع	۴۱	۳۱	۳۸	۳۸	۷	۲۰
۱۲۲	تربیع ثانی نیرین	۳۹	۳۴	۴۱	۴۱	۸	۲۱
۱۲۳	تربیع ثانی نیرین	۳۷	۳۳	۴۰	۴۰	۹	۲۲
۱۲۴	تربیع ثانی نیرین	۳۵	۳۲	۳۹	۳۹	۱۰	۲۳
۱۲۵	تربیع ثانی نیرین	۳۳	۳۳	۴۰	۴۰	۱۱	۲۴
۱۲۶	تربیع ثانی نیرین	۳۱	۳۲	۳۹	۳۹	۱۲	۲۵
۱۲۷	تربیع ثانی نیرین	۲۹	۳۳	۴۰	۴۰	۱۳	۲۶
۱۲۸	تربیع ثانی نیرین	۲۷	۳۲	۳۹	۳۹	۱۴	۲۷
۱۲۹	تربیع ثانی نیرین	۲۵	۳۱	۳۸	۳۸	۱۵	۲۸
۱۳۰	تربیع ثانی نیرین	۲۳	۳۰	۳۷	۳۷	۱۶	۲۹

۱۳۱) آخر مرد مجوز ۱۹ ۲۹ ۳ ۴۶ ۱۷ ۶ ۳۰

جماری الآخیر		اجتماع نیرین		شهر	
روز	ایام	روز	ایام	روز	ایام
۱۳۶	اربعاء	۳۱	چهارشنبه	۱۸	۳۱
۱۳۷	پنجشنبه	۳۰	پنجشنبه	۱۹	۳۰
۱۳۸	جمعه	۲۹	جمعه	۲۰	۲۹
۱۳۹	شنبه	۲۸	شنبه	۲۱	۲۸
۱۴۰	یکشنبه	۲۷	یکشنبه	۲۲	۲۷
۱۴۱	دو سه	۲۶	دو سه	۲۳	۲۶
۱۴۲	چهار	۲۵	چهار	۲۴	۲۵
۱۴۳	پنج	۲۴	پنج	۲۵	۲۴
۱۴۴	شنبه	۲۳	شنبه	۲۶	۲۳
۱۴۵	یکشنبه	۲۲	یکشنبه	۲۷	۲۲
۱۴۶	دو سه	۲۱	دو سه	۲۸	۲۱
۱۴۷	چهار	۲۰	چهار	۲۹	۲۰
۱۴۸	پنج	۱۹	پنج	۳۰	۱۹
۱۴۹	شنبه	۱۸	شنبه	۳۱	۱۸
۱۵۰	یکشنبه	۱۷	یکشنبه	۱	۱۷
۱۵۱	دو سه	۱۶	دو سه	۲	۱۶
۱۵۲	چهار	۱۵	چهار	۳	۱۵
۱۵۳	پنج	۱۴	پنج	۴	۱۴
۱۵۴	شنبه	۱۳	شنبه	۵	۱۳
۱۵۵	یکشنبه	۱۲	یکشنبه	۶	۱۲
۱۵۶	دو سه	۱۱	دو سه	۷	۱۱
۱۵۷	چهار	۱۰	چهار	۸	۱۰
۱۵۸	پنج	۹	پنج	۹	۹
۱۵۹	شنبه	۸	شنبه	۱۰	۸
۱۶۰	یکشنبه	۷	یکشنبه	۱۱	۷
۱۶۱	دو سه	۶	دو سه	۱۲	۶
۱۶۲	چهار	۵	چهار	۱۳	۵
۱۶۳	پنج	۴	پنج	۱۴	۴
۱۶۴	شنبه	۳	شنبه	۱۵	۳
۱۶۵	یکشنبه	۲	یکشنبه	۱۶	۲
۱۶۶	دو سه	۱	دو سه	۱۷	۱
۱۶۷	چهار	۳۱	چهار	۱۸	۳۱
۱۶۸	پنج	۳۰	پنج	۱۹	۳۰
۱۶۹	شنبه	۲۹	شنبه	۲۰	۲۹
۱۷۰	یکشنبه	۲۸	یکشنبه	۲۱	۲۸
۱۷۱	دو سه	۲۷	دو سه	۲۲	۲۷
۱۷۲	چهار	۲۶	چهار	۲۳	۲۶
۱۷۳	پنج	۲۵	پنج	۲۴	۲۵
۱۷۴	شنبه	۲۴	شنبه	۲۵	۲۴
۱۷۵	یکشنبه	۲۳	یکشنبه	۲۶	۲۳
۱۷۶	دو سه	۲۲	دو سه	۲۷	۲۲
۱۷۷	چهار	۲۱	چهار	۲۸	۲۱
۱۷۸	پنج	۲۰	پنج	۲۹	۲۰
۱۷۹	شنبه	۱۹	شنبه	۳۰	۱۹
۱۸۰	یکشنبه	۱۸	یکشنبه	۳۱	۱۸
۱۸۱	دو سه	۱۷	دو سه	۱	۱۷
۱۸۲	چهار	۱۶	چهار	۲	۱۶
۱۸۳	پنج	۱۵	پنج	۳	۱۵
۱۸۴	شنبه	۱۴	شنبه	۴	۱۴
۱۸۵	یکشنبه	۱۳	یکشنبه	۵	۱۳
۱۸۶	دو سه	۱۲	دو سه	۶	۱۲
۱۸۷	چهار	۱۱	چهار	۷	۱۱
۱۸۸	پنج	۱۰	پنج	۸	۱۰
۱۸۹	شنبه	۹	شنبه	۹	۹
۱۹۰	یکشنبه	۸	یکشنبه	۱۰	۸
۱۹۱	دو سه	۷	دو سه	۱۱	۷
۱۹۲	چهار	۶	چهار	۱۲	۶
۱۹۳	پنج	۵	پنج	۱۳	۵
۱۹۴	شنبه	۴	شنبه	۱۴	۴
۱۹۵	یکشنبه	۳	یکشنبه	۱۵	۳
۱۹۶	دو سه	۲	دو سه	۱۶	۲
۱۹۷	چهار	۱	چهار	۱۷	۱

احوال نیرین و ایام مخصوص

تجول شنبه محل از فصل نوروز است
 المانی ایام طریقه ملک و روز ولادت
 وفات مولانا ملا محمد باقر
 تریج اول نیرین
 حرکت هوام
 اول شرب معتدل
 لاله فدلیب
 تریج عالی نیرین نهاد
 نوزد حوزم شاه
 نشانی نشان خرم
 نیسان دودی
 نوزد مامول حوزم

۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰

شماره	اجتماع نیرین				وجوب الفرد
	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	
۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۲	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۳	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۴	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۵	۳۱	۱	۲	۳	۴
۶	۵	۶	۷	۸	۹
۷	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۸	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۰	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۱۱	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۱۲	۴	۵	۶	۷	۸
۱۳	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۵	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۱۶	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۱۷	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۱۸	۴	۵	۶	۷	۸
۱۹	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۲۰	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۲۱	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۲	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۳	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۲۴	۴	۵	۶	۷	۸
۲۵	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۲۶	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۲۷	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۸	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۳۰	۴	۵	۶	۷	۸
۳۱	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳۲	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۳۳	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۳۴	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۳۵	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۳۶	۴	۵	۶	۷	۸
۳۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳۸	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۳۹	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۴۰	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۴۱	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۴۲	۴	۵	۶	۷	۸
۴۳	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۴۴	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۴۵	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۴۶	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۴۷	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۴۸	۴	۵	۶	۷	۸
۴۹	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۵۰	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۵۱	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۵۲	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۵۳	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۵۴	۴	۵	۶	۷	۸
۵۵	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۵۶	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۵۷	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۵۸	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۵۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۶۰	۴	۵	۶	۷	۸

۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰

حوال نیرین و ایام مسجود
لیله رغبه
تجول شمس شور اول سنه شور
توبه اول نیرین لیل
قول تجول و فغان لیل
آخر سنه لیل
نور منامول
مقابل نیرین
مایه نیک و فغانه فار علی سلم
ضایقه بها
روز حضر
یونان و اولد استوگوت
توبه نانی نیرین بهار
لیله معراج البی علی السلام
مایه نانی
توبه سوره قدر طریقه سنه

شعبان المعظم		سنة	يوم	يوم	يوم	يوم	اجتماع نیرین	شهر
احوال نیرین و ایام مشهور		۱۰۸۰	۱۰۸۰	۱۰۸۰	۱۰۸۰	۱۰۸۰	ایام	سال
۱۱	اول سفر سید طریقی	۱۰۸	۵۱	۸	۵۵	۹	جمعه	۱
۱۲		۱۳	۵۱	۸	۵۵	۹	جمعه	۲
۱۳		۱۱	۵۰	۸	۵۳	۷	بازار	۳
۱۴		۹	۵۰	۷	۵۲	۶	بازار	۴
۱۵		۷	۴۹	۶	۵۱	۵	بازار	۵
۱۶		۵	۴۹	۵	۵۰	۴	بازار	۶
۱۷	تحويل شمس بخوزا	۳	۴۸	۵	۴۹	۴	پنجشنبه	۷
۱۸		۲	۴۸	۵	۴۸	۳	جمعه	۸
۱۹		۱	۴۷	۴	۴۷	۲	جمعه	۹
۲۰	انگیزه قایلینک	۸	۴۷	۳	۴۶	۱	بازار	۱۰
۲۱		۷	۴۶	۳	۴۵	۰	بازار	۱۱
۲۲	نون قیرنی	۵	۴۵	۳	۴۴	۰	بازار	۱۲
۲۳	اخار کرما	۷	۴۴	۲	۴۳	۰	بازار	۱۳
۲۴		۶	۴۴	۲	۴۲	۰	پنجشنبه	۱۴
۲۵	لیل برات	۵	۴۳	۱	۴۱	۰	جمعه	۱۵
۲۶	ولادت هایون	۴	۴۳	۱	۴۰	۰	جمعه	۱۶
۲۷		۳	۴۲	۰	۳۹	۰	بازار	۱۷
۲۸	خیزان قوکی	۲	۴۲	۰	۳۸	۰	بازار	۱۸
۲۹	بهره یلک کول	۱	۴۱	۰	۳۷	۰	بازار	۱۹
۳۰		۰	۴۱	۰	۳۷	۰	بازار	۲۰
۳۱		۰	۴۰	۰	۳۶	۰	پنجشنبه	۲۱
۳۲		۰	۴۰	۰	۳۶	۰	جمعه	۲۲
۳۳	تربیع ثانی نیرین	۰	۴۰	۰	۳۵	۰	جمعه	۲۳
۳۴		۰	۴۰	۰	۳۵	۰	بازار	۲۴
۳۵		۰	۳۹	۰	۳۴	۰	بازار	۲۵
۳۶	عروج عیسی	۰	۳۹	۰	۳۴	۰	بازار	۲۶
۳۷		۰	۳۹	۰	۳۳	۰	بازار	۲۷
۳۸		۰	۳۸	۰	۳۲	۰	پنجشنبه	۲۸
۳۹		۰	۳۸	۰	۳۲	۰	جمعه	۲۹
۴۰	حرم نازدو	۰	۳۸	۰	۳۲	۰	جمعه	۳۰

شوال المکرم	اجتماع یومین بیل بازار			روز	تاریخ	تاریخ	تاریخ
	روز	تاریخ	تاریخ				
۷۰	۱۳	۱۱	۱۱	۱۳	۱۱	۱۱	۱۱
۷۱	۱۴	۱۲	۱۲	۱۴	۱۲	۱۲	۱۲
۷۲	۱۵	۱۳	۱۳	۱۵	۱۳	۱۳	۱۳
۷۳	۱۶	۱۴	۱۴	۱۶	۱۴	۱۴	۱۴
۷۴	۱۷	۱۵	۱۵	۱۷	۱۵	۱۵	۱۵
۷۵	۱۸	۱۶	۱۶	۱۸	۱۶	۱۶	۱۶
۷۶	۱۹	۱۷	۱۷	۱۹	۱۷	۱۷	۱۷
۷۷	۲۰	۱۸	۱۸	۲۰	۱۸	۱۸	۱۸
۷۸	۲۱	۱۹	۱۹	۲۱	۱۹	۱۹	۱۹
۷۹	۲۲	۲۰	۲۰	۲۲	۲۰	۲۰	۲۰
۸۰	۲۳	۲۱	۲۱	۲۳	۲۱	۲۱	۲۱
۸۱	۲۴	۲۲	۲۲	۲۴	۲۲	۲۲	۲۲
۸۲	۲۵	۲۳	۲۳	۲۵	۲۳	۲۳	۲۳
۸۳	۲۶	۲۴	۲۴	۲۶	۲۴	۲۴	۲۴
۸۴	۲۷	۲۵	۲۵	۲۷	۲۵	۲۵	۲۵
۸۵	۲۸	۲۶	۲۶	۲۸	۲۶	۲۶	۲۶
۸۶	۲۹	۲۷	۲۷	۲۹	۲۷	۲۷	۲۷
۸۷	۳۰	۲۸	۲۸	۳۰	۲۸	۲۸	۲۸
۸۸	۳۱	۲۹	۲۹	۳۱	۲۹	۲۹	۲۹
۸۹	۱	۳۰	۳۰	۱	۳۰	۳۰	۳۰
۹۰	۲	۳۱	۳۱	۲	۳۱	۳۱	۳۱
۹۱	۳	۱	۱	۳	۱	۱	۱
۹۲	۴	۲	۲	۴	۲	۲	۲
۹۳	۵	۳	۳	۵	۳	۳	۳
۹۴	۶	۴	۴	۶	۴	۴	۴
۹۵	۷	۵	۵	۷	۵	۵	۵
۹۶	۸	۶	۶	۸	۶	۶	۶
۹۷	۹	۷	۷	۹	۷	۷	۷
۹۸	۱۰	۸	۸	۱۰	۸	۸	۸
۹۹	۱۱	۹	۹	۱۱	۹	۹	۹
۱۰۰	۱۲	۱۰	۱۰	۱۲	۱۰	۱۰	۱۰

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

شوال المکرم

احوال یومین و ایام مشهوره

۷۰ مید سعید فطر صلاه
۷۱ و انسب هوزیکه یوم غصوی
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶ تبریح اول یومین بیل شدت حرارت
۷۷
۷۸ ذکات یازد سلطان سلیم خان
۷۹
۸۰ غول شمس باسد
۸۱ و طات سلطان مراد خان
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

ایام

۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

بازار

۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱

شماره	تاریخ	روز	ماه	سال	اجتماع نیرین یوم بازار آرتق	ذی القعدة		
						۱	۲	۳
۱۰۰	۱۰۰	۱۹	۲۰۰۵	۲۰	اربعاء	۱۲	۳۱	۱
۱۰۱	۱۰۱	۲	۲۱	۲۲	پنجشنبه	۱۳	۱	۲
۱۰۲	۱۰۲	۳	۲۲	۲۳	جمعه	۱۴	۲	۳
۱۰۳	۱۰۳	۴	۲۳	۲۴	شنبه	۱۵	۳	۴
۱۰۴	۱۰۴	۵	۲۴	۲۵	احد	۱۶	۴	۵
۱۰۵	۱۰۵	۵	۲۵	۲۶	دو روز	۱۷	۵	۶
۱۰۶	۱۰۶	۶	۲۶	۲۷	سه روز	۱۸	۶	۷
۱۰۷	۱۰۷	۷	۲۷	۲۸	اربعاء	۱۹	۷	۸
۱۰۸	۱۰۸	۸	۲۸	۲۹	پنجشنبه	۲۰	۸	۹
۱۰۹	۱۰۹	۸	۲۹	۳۰	جمعه	۲۱	۹	۱۰
۱۱۰	۱۱۰	۹	۳۰	۳۱	شنبه	۲۲	۱۰	۱۱
۱۱۱	۱۱۱	۱۰	۳۱	۱	احد	۲۳	۱۱	۱۲
۱۱۲	۱۱۲	۱۰	۱	۲	دو روز	۲۴	۱۲	۱۳
۱۱۳	۱۱۳	۱۱	۲	۳	سه روز	۲۵	۱۳	۱۴
۱۱۴	۱۱۴	۱۲	۳	۴	اربعاء	۲۶	۱۴	۱۵
۱۱۵	۱۱۵	۱۳	۴	۵	پنجشنبه	۲۷	۱۵	۱۶
۱۱۶	۱۱۶	۱۳	۵	۶	جمعه	۲۸	۱۶	۱۷
۱۱۷	۱۱۷	۱۴	۶	۷	شنبه	۲۹	۱۷	۱۸
۱۱۸	۱۱۸	۱۴	۷	۸	احد	۳۰	۱۸	۱۹
۱۱۹	۱۱۹	۱۵	۸	۹	دو روز	۳۱	۱۹	۲۰
۱۲۰	۱۲۰	۱۶	۹	۱۰	سه روز	۱	۲۰	۲۱
۱۲۱	۱۲۱	۱۷	۱۰	۱۱	اربعاء	۲	۲۱	۲۲
۱۲۲	۱۲۲	۱۷	۱۱	۱۲	پنجشنبه	۳	۲۲	۲۳
۱۲۳	۱۲۳	۱۸	۱۲	۱۳	جمعه	۴	۲۳	۲۴
۱۲۴	۱۲۴	۱۸	۱۳	۱۴	شنبه	۵	۲۴	۲۵
۱۲۵	۱۲۵	۱۹	۱۴	۱۵	احد	۶	۲۵	۲۶
۱۲۶	۱۲۶	۱۹	۱۵	۱۶	دو روز	۷	۲۶	۲۷
۱۲۷	۱۲۷	۲۰	۱۶	۱۷	سه روز	۸	۲۷	۲۸
۱۲۸	۱۲۸	۲۰	۱۷	۱۸	اربعاء	۹	۲۸	۲۹

(جدول فصول اربعه)

تعداد فصول	تاریخ عربی	تاریخ رومی	امتداد فصول			تاریخ	فصل
			ساعت	دقیقه	ایام		
۵	۱۳۰۲	۱۳۰۰	۵	۰	۱۹	پازار	شتاء
۲۸	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۹	۲۸	۹۲	جمعہ	ربیع
۲۷	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۳	۲۷	۹۳	پازار	صیف
۲۷	۱۳۰۱	۱۳۰۱	۱۵	۲۷	۸۹	چهارشنبه	خریف

تساوی لیل و نهار یوم اعتدال ربیعی ۸ و ۲۰ مارتہ یوم اعتدال خریفی ۱۲ و ۱۱ یولک

۱۳۰۲ سنہ ہجری برسی زبردہ محرر سنہ لوه تعداد فی ایدیبور

تاریخ خلقید تک (صاحب کفایہ قولیغہ)	۱۸۵۲۶۳
هبوطک (فنیکر لیلوک حسابنجہ)	۳۱۸۸۶
تاریخ یہود	۵۶۶۶
طوفانک	۵۲۳۷
تاریخ ابراہیمک	۲۹۰۰
مدینتہ الحکمک یعنی آبتنا بنا سنک	۳۴۶۷
اولمبیادک	۲۲۲۱
روما بتنا سنک	۲۲۳۸
تاریخ بخت النصرک	۲۶۳۲
وفات اسکندرک	۲۲۰۱
تاریخ سریانینک	۲۱۹۷
میلادک	۱۸۸۵
تاریخ قبیلینک	۱۶۰۰
هجرت شمسرینک	۱۲۶۳
تاریخ یزدجردک	۱۲۵۶
تاریخ مالکینک	۸۰۷

(غرة فامه)

١٣٠١ سنه هجرية سندن ١٣١٩ سنه هجرية سنه قدر شهود عمريه
غرة لنيك تصادف ايلتريكي ايام
الايام التي تصادف غرة الشهور
العربية من سنه ١٣٠١ الهجرية
الى سنه ١٣١٩ الهجرية

شهور عربية	١٣٠٤	١٣٠٥	١٣٠٦	١٣٠٧	١٣٠٨	١٣٠٩	١٣١٠	١٣١١	١٣١٢
محرم	ثلاثاء	الاربعاء	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
صفر الخير	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ربيع الاول	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ربيع الاخر	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
جاء الاول	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
جاء الاخر	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
رجب الفرد	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
شعبان شريف	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
رمضان المبارك	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
شوال المكرم	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ذو القعدة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة
ذو الحجة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة	الجمعة

تم تصحيحه

<p>بعض معلوما مفيدة مختصرة من علم الهيئة تتعلق بالقول</p>	<p>علم الهيئة في تقويم دار بعض معلوما مفيدة ومختصرة</p>
<p>السنة الشمسية</p>	<p>سنة شمسية</p>
<p>حسبما هو مبين تفصيلا في علم الهيئة ان كوة الارض تدور على محورها ٣٦٥ ١/٢ مرة وربع الى ان تدور مرة واحدة على محيط دائرة الشمس الذي مقداره ٣٦٠ درجة ودورها على محورها يرى الطلوع والزال والغروب فيعتبر كل دور يوما ومجموع الادوار سنة شمسية</p>	<p>علم هيئته تفصيلا بيان اوله يعني وزره كذالك ارض ارضه الشمس محيطك مقداري اولان ٣٦٠ درجة في بركه دورا يدور دكن كندى محوري وزره ١/٢ ٣٦٥ ودربع كوه دورا يدور يعني يدور طالع وزوال وغروبي كوستردي كند مهرى بر يوم ومجموع بر سنة شمسية اعتبار اوله نشدر</p>
<p>وان كل يوم منقسم الى قسمين ليل ونهار وقد اقدر كل منها اثنتي عشرة ساعة ومجموعها اربعة وعشرون ساعة وسميت الساعات المذكورة يوما وسطيا</p>	<p>وهو يوم ليل ونهار او ليل او نهار منقسم اوله في قسمين او ثلث او اربعة مجموعهم يكره درت ساعات اعتبار اوله نشدر وساعت المذكورة دخی يوم وسطی شمسی فالنشدر</p>
<p>فيلزم على هذه الصورة ان تقارب السنة الشمسية ٣٦٥ يوما و ساعاتها لكن تقارب السنة الشمسية</p>	<p>بوصورته بر سنة شمسية ٣٦٥ كون و٦ ساعاته في اوله او ثلثه او اربعة السنة بر واحد تفصيلا في علم الهيئة</p>

<p>الصحيح هو ٣٦ يوماً و ٥ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٤٨ ثانية لان حركة الشمس الوسطية على دائرتها لا يمكن ان تكون دورة واحدة بل تكون ٥٩ دقيقة و ٨ ثوان وسطياً كما يعلم من لم وقوف على علم الهيئة وقد صرفنا النظر عن تفصيل ذلك</p>	<p>هينته آشنا و لا فلك معلوم و لا ينفى و زده دائرة شمس و زنده شمسك حركة وسطية نام برنجه اوليو و سطى اولد روت ٥٩ دقيقة و ٨ ثانية اولد يغندن بر سنه شمسيه نك مقدار صحيحى ٣٦٥ كون ٥ ساعات ٤٨ دقيقة ٤٨ ثانية د</p>
<p>(السنة القمرية)</p>	<p>(سنه قمرية) -</p>
<p>بينما تدور كوكب الارض مرة على محيط دائرة الشمس الذي مقداره ٣٦٠ درجة يدور القمر اثني عشر مرة دوراً اجتماعياً على مداره حول الارض و يتم كل دور في ٢٩ يوماً و ١٢ ساعة و ٤٤ دقيقة و ٣ ثواني فلذلك سمي كل دور شهر قمرياً فاذا ضربنا مقدار هذا الدور في اثني عشر يحصل مقدار سنة واحدة قمرية وهو ٣٥٤ يوماً و ٨ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٣٦ ثانية و التفاضل الكائن بين مقدار هذه السنة القمرية و مقدار السنة الشمسية وهو</p>	<p>كوكب الارض دائرة شمس محيطك مقدارى اولان ٣٦٠ درجة في بيكره دور ايد و لكن قمر كوكب الارض اطرافه اولان كوكبه مدارى و زنده او ايكى كوكب دور ايد ر و بهر دورينى ٢٩ كون ١٢ ساعة ٤٤ دقيقة ٣ ثانية و تمام ايلو دور و دور بهر يه دخى برعاه قمرى اطلاق قلمشدر شو حاله مذ كورد و زك مقدارى و ن ايكى قمرى اولد قده حاصل اولان ٣٥٤ كون ٨ ساعات ٤٨ دقيقة ٣٦ ثانية بر سنه قمرية نك مقدار ايد ر و اشبو سنه قمرية مقدار ايله سنه شمسيه</p>

مقداري فيلرندة اولان تقريباً ١١ كون
تفاضله تفاوت ايام سنه نيرين
تغير اولمشتدر

(اجتماع واستقبال اياه تربع اول و^{خير}
نه ديلما ولد يعنى)

قره كذيسى مظلم بر جسم اولد نيقند
يا لكره شمسه مقابل اولان جهتي شمسند
اقتباس ضيا ايدر منور وشمسه مقابل

اوليان جهتي ايسه دائما اعظم قالون
شكله مراجعت اولدندقه بكون مدار
قرسبي اوزره حركت مخصوصى اجرا

ايمكه اولان قره احر فيله اشارت
اولنان شمس ايله احر فيله اشعا اولنا

كوه ارضه بينلرندة كى ب نطقه سنه نوره
مذكور قره شمسه مقابل اولوب اقتباس

نور ايليان قسيمي كوه ارضه مشاهده
اولنه ميوب كلياً مظلم كونه كيندن

بو كاجتماع نيرين تغيير اولنور
اشبو اجتماعه لاكون ٩ ساعات ١١

دقيقه مروردده مذكور قره نطقه
٩٠ درجه يمد شرق سينده اولان د

نطقه شمس كاهنك شمسند اقتباس
نور ايليان قسيمي كوه ارضه مشاهده

١١ يوماً تقريباً يعبر عنه تفاوت ايام
سنه النيرين

(في بيان معنى الاجتماع والاستقبال
والتربيع الاول والاخير)

ان ذات القمر جسم مظلم وانما تقبلس
جهته المقابلة للشمس ضيا منها وتوز
واما جهته التي لا تقابل الشمس فتبقى
دائماً مظلمة

وعند مراجعة الشكل نرى ان القمر
الذي يجر حركته المخصوصة على مدار بروج

القمرى لو كان في نقطة ب التي بين
الشمس في الشكل بحرف آ وبين كوه

الارض المبنية بحرف مر فلا تشاهد من
كوه الارض جهته المقابلة للشمس المستبيرة

منها بل يشاهد ظلها بالكلية فذلك يسمى
اجتماع النيرين وندى مرورد ايام ٩ و

ساعات و ١١ دقيقة بعد هذا الاجتماع
يجبى القمر الى نقطة د الكائنة على بعد ٩٠

درجة من شرقي نقطة ب فيشاهد من كوه
الارض نصفه منوراً من الشمس والنصف

الاخر مظلم وهذا الحال يسمى (التربيع
الاول)

وكذا الحال عند مرورد ١٤ يوماً وانما ساعته

سنة واحدة قمرية

ونصف نور نصف ديكرى مظلم رؤيت
اوله جفتدن بوحاله ترسج اول تسميه
اول نور ونيه اجتماعه اكون ١٨
عيت ٢٢ دقيقه مرورنده مذکور قمر
نقطه سنه ١٨٠ درجه بعد شرق سنه
اولان بر نقطه سنه كله رك كرك
شمسه وكوكبه كوه ارضه متناظر
بولنديغدن نهر برشمي مظلم اوليوب
كاملا منور كورمكه اشوساله دمقابله
نيرين وياغور استقباطيل اول نور

وكذا اجتماعدن ٧٧ كون ٣ ساعت
٣٣ دقيقه مرورنده مذکور قمر
وياخودو فقط مرورندن طقسنا درجه
بعيد اولان ح نقطه سنه واصل اولندن
شمسه مقابل اولان طرفي منور و طرف
ديكرى مظلم كورنيد جفتدن بوساله
دخترسج ثاني نيرين اطلاق
اول نور

واجتماعدن ٢٩ كون ١٢ ساعت
٤٤ دقيقه ٣ ثانيه مرورنده مذکور
قمر تكرار اب نقطه سنه كلكه ينيه
اجتماع اولمش اولور

اجتماعدن ترسج او اوه دكين هلالك
اول طرفي شرق و ترسج ثانيه دن

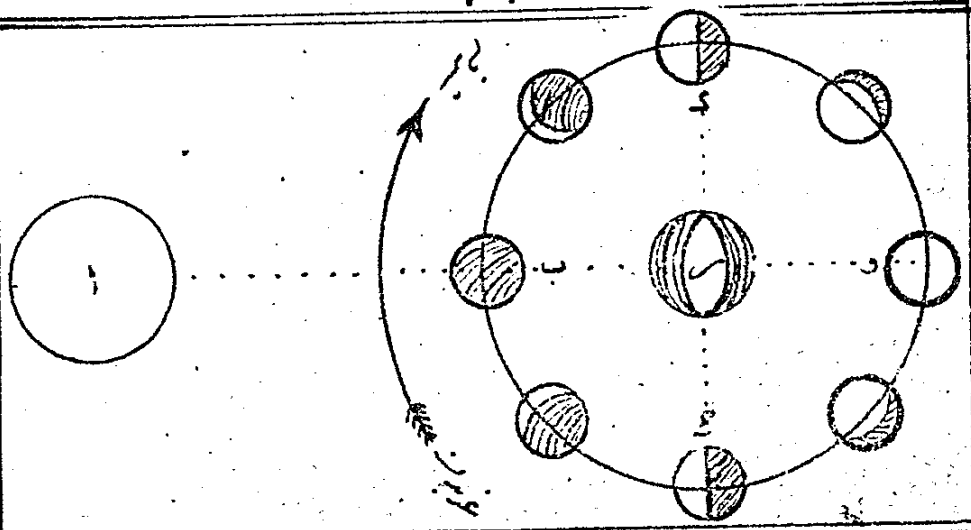
٢٢ دقيقه بعد الاجتماع ياتي القمر
المذکور الى نقطة الكائنه على بعد
١٨٠ درجه من شرقى نقطة ب
ويكون مقابلا للشمس وكوه الارض
فلا يكون شئ حينئذ من مظلم بل يشاهد
شورا تمامه وهذا الحال ايضا يعبر
عنه بمقابله النيرين وبالاستقباط
وكذلك عند مرور ٧٧ يوما و ٣
ساعات و ٣٣ دقيقه بعد الاجتماع
يصل القمر المذکور الى نقطة ح المنيه
تسعين درجه عن نقطه ب او نقطه
و منه ذلك يرى طرفه المقابل للشمس
منورا و طرفه الآخر مظلم فلهذا الحال
ايضا يعبر عنها بالترسج الثاني للنيرين
ولدى مرور ٢٩ يوما و ١٢ ساعه
و ٤٤ دقيقه و ٣ ثواني بعد الاجتماع
يأتي القمر الى نقطة ب مرة اخرى فيحصل
الاجتماع ايضا

وان طرفي الهلال يكونان متوجهين
للشرق من الاجتماع حتى الترسج
الاول ثم يتوجهان للغرب
من الترسج الثاني حتى الاجتماع
فن وشعية الهلال هذه يعرف

قمر

<p>كونه في آخر الشهر او اوله</p>	<p>اجتماعه ل يكن غربه متوجه اولغه مذكور هلالك اشبه وضعيتدن ما هك اولى ويا اخرى اولديغى يلينه ساور</p>
----------------------------------	---

<p>شكل صفحان القمر</p>	<p>صفحة القمر شكل</p>
------------------------	-----------------------

نظراً الى بعض الاقوال ان كوة الارض
ثابتة والشمس متحركة وبالنظر الى
اصح الاقوال ان الشمس ثابتة في
مركز العالم وكوة الارض والقمر
وسائر الكواكب دائرة في اطراف
الشمس لكن القولين المذكورين
لا يختلفان في حسابات الهيئة
والفلكيات بل انها متساويات
سواء كانت الشمس ثابتة وكوة الارض

بعض
هر نقدر اقول ان كوة كوة الارض
ثابت وشمس متحرك واصح اقواله نظراً
شمس مركز عالمه ثابت وكوة الارض
ايه قمر وكواكب ساورة شمسه
اطرافه دائريه ده كوة شمسه ثابت
وكوة الارض متحرك اولس وكوة كوة
ارض ثابت وشمس متحرك اولسون
قولين المذكورين هيئت وفلكيات
حسابات مختلفة اولس

سبا ویدر (مملکت اراہ سندھ) سے
تفاوت کی کیفیت بیانہ در
یونکہ استخراج داغما مطور اولاً بلکہ
بولندی یعنی بلکہ ایک ساعت تفاوت
طولینک استعمالہ تفاوت مذکورہ
شرقی ویا غربی اولدیغیک بلکہ سنو
چونکہ شمس شرقہ بولنان بلکہ
نصف النهارینہ غربہ بولنان بلکہ
مقدم کدیگدن اگر مطور اولنان
بلکہ بولندی یعنی بلکہ ایک طرف شرقینہ
ایسہ ساعت تفاوت طولین ایسہ
ساعت مستعملہ یکدیگر بلکہ جمع واکر
طرفی غربینہ ایسہ یکدیگر بلکہ
اولتہ ہ حاصل ویا باقی مطلوب
اولنان بلکہ وہ یعنی زمانہ ساعت مستعملہ
ارائہ ایلی کی مقدار اولور

متحرکہ اوکانت کوز الارض ثابتہ
والشمس متحرکہ (بیان کیفیتہ تفاوت
الساعات بین البلدان)
استخراج ذلك يتوقف على معرفة ساعة
تفاوت طولی البلد المطلوبه والبلد
المقام بہا وھل ان هذا التفاوت شرقی
ام غربی لان الشمس تأتي الى نصف البلاد
البلد التي في الشرق قبل البلد التي في
الغرب فان كانت البلد المطلوبه في الجہہ
الشرقیہ من البلد المقام بہا یلزم جمع
ساعة تفاوت الطولين والساعات المستعمله
مع بعضہما وان كانت في الجہہ الغربیہ فیلزم
طرحہا من بعضہما فی الجہہ او یسعی ہو
مقدار ما تبينه الساعات المستعمله في البلد
المطلوبه في الزمان الواحد
عینہ

مثال

طرابلس غربہ وقت مستعملہ ۳۰ ساعت
۳۰ دقیقہ کو ستر مکہ ایکن یعنی
در سعادتہ ساعت قاچدر
دقیقہ ۳۰
۳۰
۱
۳۳
وقت مستعملہ مقدار
وقت تفاوت طولین
در سعادتہ شرقی
یعنی زمانہ در سعادتہ
کی ساعت مستعملہ
ارائہ ایلی کی مقدار

مثال

اذا كانت الساعه المستعمله بطرابلس الغرب
تبین ۳ ساعه و ۳۰ دقیقہ فکم یكون
الساعه بنا والساعه في الزمان عینہ
دقیقہ ۳۰
۳
۱
۳۳
مقدار الساعات المستعمله
ساعة تفاوت طولی ہ
الساعات شرقیہ مقدار
ما تبينه الساعات المستعمله
بدا والساعه في الزمان
عینہ

ط
م
ن
ا
فا
جز
تو
نذ
در
سلا
حا
از
در
بہ
بند
مس
کوا
بود
س
کا
س
ش

طرابلس عزبك نصف النهار ندى اعتباراً مشهور محال دون بعضي لونيك ساعت تفاوت طوليني ايله تفاوت مذكورك شرقى وياحزب اولد قلمى		بيان ساعات تفاوت الطولين في بعض المحلات المشهورة اعتباراً من نصف منها وطرابلس الغرب وكرت التفاوت المذكور شرقى او غرب	
صحة تفاوت الطولين	از طرابلس عزبك	طرابلس عزبك	جهة
دقيقه	ساعات	طرابلس الغرب	جهة
فاس	١٥	١٥	فاس
جزاير	٤٠	٤٠	جزاير
تونس	١١	١١	تونس
بنغازى	٢٧	٢٧	بنغازى
درنه	٢٨	٢٨	درنه
سلايك	٣٠	٣٠	سلايك
حانيه	٤٣	٤٣	حانيه
ازمير	٥٦	٥٦	ازمير
درستاد	١٣	١٠٨	دارالسعاد
بصره	١٩	١٩	بصره
بندابوشهر	٢٠	٢٠	بندابوشهر
مسقط	٠١	١	المسقط
كوآجى	٣٥	٣٥	الكرآجى
بومبى	٥١	٥١	بومبى
سريبيد	٢٠	٢٠	سريبيد
كلكته	٠٠	٠٠	كلكته
سيدخاير	١٣	١٣	سينغاپور
شنغاي	١٢	١٣	شنغاي

اسماء	بعد وسطی کواکب بآفتاب	بعد الوسطی الکواکب و الشمس	متر	متر	یوم	ساعت
عطارد	۵۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵	۴	
زهرة	۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۹	۲	
ارض	۱۵۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۴	۲	
قمر	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰	۰	
مریخ	۲۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۱	۵	
سوس	۲۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۹	۵	
مشتری	۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۱۲	۳	
زحل	۱۶۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۶۰	۲	
مشکل	۲۹۱۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۳۸۲	۰	
نبتون	۲۸۵۸۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰	۰	
شمس	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۰۰۰۰	۰	
مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة	مقدار ما تقطد فی سائر ايام فی سنة
اسمى	یوم	ساعت	متر	متر	یوم	ساعت
عطارد	۰	۳۶	۰	۵	۲۳	۱۸
زهرة	۰	۳۳	۰	۲۱	۱۷	۲۳۸
ارض	۰	۳۲	۰	۰	۲	۳۶۰
مریخ	۰	۲۶	۰	۴۹	۰	۲۸۷
مشتری	۰	۶	۱۳	۲۱	۰	۰
زحل	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مشکل	۰	۱۰	۰	۳۰	۰	۰
نبتون	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شمس	۲۹	۱۲	۰	۰	۱۹	۰
شمس	۲۵	۰	۰	۰	۰	۰

بوصورتك ه ارضك قطري واحد فرض
 قطر قطري ٢٧٧٨ يعني ربعي قدر اول
 وقره قطري واحد فرض وانسار منه
 قطري ٣٠١٧ يعني ربعي ربعي مثل
 اولور ومبسا مساحه جسمه تربعه
 ٣١ مايوكو وشهر انكله ارضك لمحل
 ٣ اجزئان برجزئان اقل اولور
 مساحه جسمه تربعه ارضك مساحه
 جسمه ١٤ اجزئان برجزئان
 اقربدر وتقايتا ايسه ارضك ثقلتك
 ٨ اجزئان برجزئان قريدر وثقلتك
 احصايتك ارضك ثقلتي براعتبار
 اولند ٢١٥ يعني نصفند زياده
 جاهدن وشمسك قطريك بيوكلك ارضك
 قطريك ١٣ مثلي ومساحه سطحك
 مقدري ارضك مساحه سطحك
 ١٢٠٥٢٥ مثلي ومساحه جسمك
 جسمك ارضك مساحه جسمك
 مثليد باكم شمسه مجموع سياراته
 جملته ٥٥٠٠٠ في الارض ٥٠٠ مثله وشمسك
 ثقل ارضك ٤٥٠٠ كره ثقله مساحه
 وشمسه ثقل مجموع سياراته ٥٠٠٠
 بله ٥٠٠ كره ثقله مساحه وشمسه ثقل
 احصايتك براعتبار انشمسه ثقل ارضك
 نظرا ربعي ربعي ربعي ربعي ربعي

لو فرضنا على هذا الصورة قطر الارض
 واحدا فيكون قطر الارض ٣٠٢٧٣٩
 اي قدر بدنه ولو فرضنا قطر القمر واحدا
 فيكون قطر الارض ٦٧٠٠٠ اي قدر
 ثلاثه اضعاف ونصف وتكون مساحه
 سطحه ٣٠٠ ميلون كيلومتر ووزنه
 اقل من جزوا واحد من ١٣ اجزوا من
 سطح الارض ومساحه جسمه تكسبا اقرب
 بجزء واحد من ٩ اجزوا من مساحه
 جسم الارض اما ثقله فقريب لجزوا
 من ٥٠ جزوا من ثقل الارض وثقله
 الاضافي اذا انشبرنا ثقل الارض واحدا
 هو ١٠٠٠ اي اكثر قليلا من نصف
 ثقلها وان كبر قطر الشمس سيارتي
 ٢ اضعافا من قطر الارض ومقدار
 مساحه سطحها يساوي ١٢٠٥٧
 ضعفا من مساحه سطح الارض
 وجسامه مساحه جسمها يساوي
 ١٤٠٠٠٠ ضعفا من مساحه جسم
 الارض وربما كان حجم الشمس مساويا
 لخمسين ضعفا من مجموع السيارت
 ومنها البعض يساوي ٦٠٠ ضعفا من
 ثقل الشمس يساوي ٣٥٥٠٠٠ ضعفا
 من ثقل الارض وثقل الشمس الضغف
 يساوي ٤٥٠٠٠٠٠ ضعفا من ثقل الارض

قوله
 نصف
 عشر
 وش
 كيه
 واحد
 شمسك
 يه
 دار
 وار
 متر
 بو
 ٤
 ا
 ا
 بر
 در
 ...
 و
 م
 ا
 د
 ...

اوج سنه به قدر آرتة سي النهار وشمس
 كواكب مذكوره نك محلته وضع
 اول سنه ضيا سي تنزل ايدرك
 اوز ارجحي قدرده اولان كواكب
 كجي ايجي (تلسكوب) واسطه سيله
 رؤيت اوله بياور ^{قدر} وشمده يه
 الله قوتلي روز بيلوايله ايجي
 اون درديجي قدرده اولان كواكب
 رؤيت اولوب تعداد اوله بياور
 يعني بهري برشمس كجه اوله رمت
 فرق مليون كوكبك رؤيت
 قابلد واما ارضه بعيد اولان
 كواكب ثابتة نك مسافر سي شو
 قدر دينله بيلوركم ضيا سي
 بزه اوج درت بيك سنه مدته
 واصل اولور وشمري يمانيه
 نسبتله بيك قات اوزاق اولان
 كوكبلر ضيا سي بزه ارجيبيل
 سنه ده واصل اولور

من الصور الجنوبية الواقعة في برج
 العقرب وهي الكواكب التي يشار
 اليها في كرة السماء بحرف ال (فا)
 ومع ذلك يكاد ضياؤها ان لا يصل
 الى الارض الا في مدة تزيد عن ٣
 سنين على ان الضياء كما ذكرنا اعلاه
 يصل في ثانية واحدة الى مسافة ٣٠٨
 الاف كيلومتر وكذلك لو انعدمت
 الكواكب المذكورة فلا ينفذ ضياؤها
 الى مضي ثلاث سنين ولو وضعت
 الشمس في محل تاء الكواكب لتترك
 ضياؤها وانعدم امكان رؤيتها
 الا بال (تلسكوب) كالكواكب
 التي في القدر الثالث عشر والى
 حد الان انما يمكن رؤية الكواكب
 التي في القدر الرابع عشر وتعدادها
 بالنظر القوي جدا اي انه
 يمكن رؤية ٤٠ مليون كوكبا كان
 كلاهما شمس اما مسافة الكواكب الثابتة
 البعيدة من الارض فانما يمكن ان يقال
 عنها ان ضياؤها يمكن ان يصلنا
 في مدة ثلاثة الاف واربعه الاف
 سنة كان الكواكب التي اكثر عددا

من الشمرة اليمانية بالفصفا يميل اليها ضياؤها في ثلاثة الاف سنة

كواكبك قوة جازبه لثقلها	ارض واحد	شمس واحد	ماء واحد	ثقلها	ثقلها
ترتيبها	اعتبار ريله	اعتبار ريله	اعتبار ريله	مقدار ثقلها	مقدار ثقلها
ترتيب القوى الجازبه	مقدار ثقلها	مقدار ثقلها	ثقلها الاصلح	باعتبار الماء	باعتبار الشمس
في الكواكب	باعتبار الارض	باعتبار الشمس	واحد	واحد	واحد
شمس ٣٠	١٣	٢١٦٦٧٣١	٢٠٧١	١	١
عطارد ٢٥	١٠	٢٠١٦٥٧	٥٠٠٠	١	١
زحل ٩	٨	٢٥٤١٣٦	٤٤	١	١
ارزاقوس ٥	٨	٢٢٨٠٣٢٧	١٥	١	١
ارض ١٠	٣٨٨	١٠٥١	١٠٢٩	١	١
زهرة ٤	١٠١	٣٥٠٠	٧٥	١	١
عطارد ٥	١٥	٢٤٠٠٠	٩٨	١	١
زحل ٩	٣١	١٧٠٠	٢١	١	١
شمس ٣٠	٣٥١٩٣٢	١	٢٧	١	١
شمس ٣٠	١٦	٣٥٤٩٣٤٢٨١	٣٠٣٧	١	١

ان هذا الكواكب، بعضها اشد من ثقلها مع ثقلها تناسباً مستقيماً ومثابرة مع مربع مساحتها تناسباً معكوساً وانما اعتبرنا القوة الجازبه التي في سطح كوكب من كواكب واحد يسير عليها علينا تعيين وتقدير القوة الجازبه الموجودة في احد سائر الاجرام لانها اذا ضربنا ما اذا لكان الجسم من الثقل المعلوم بالنسبة الى الارض بمربع قطر كوكب المعلوم ايضا بالنسبة الى نصف قطر الارض يكون قدرها ما اذا لكان الجسم من القوة الجازبه وجد في الجهد والاشهر ان يسير على ترتيبها قوة الجازبه بلداً من كواكب التي قوتها الجازبه كثيرة ويستعين ان

ان هذا الكواكب، بعضها اشد من ثقلها مع ثقلها تناسباً مستقيماً ومثابرة مع مربع مساحتها تناسباً معكوساً وانما اعتبرنا القوة الجازبه التي في سطح كوكب من كواكب واحد يسير عليها علينا تعيين وتقدير القوة الجازبه الموجودة في احد سائر الاجرام لانها اذا ضربنا ما اذا لكان الجسم من الثقل المعلوم بالنسبة الى الارض بمربع قطر كوكب المعلوم ايضا بالنسبة الى نصف قطر الارض يكون قدرها ما اذا لكان الجسم من القوة الجازبه وجد في الجهد والاشهر ان يسير على ترتيبها قوة الجازبه بلداً من كواكب التي قوتها الجازبه كثيرة ويستعين ان

ثقلها

<p>نقل اولسه يكره سكونه دن زياده اعز اعز اولور مبرجه نقل اولسه اعز يارمقيه ونبوتونه كتور لسه برقيه قرق درهم كلور وقت طيه معلوم اوله كه حجر قطر لك مكعب استنده ترانك وياننا قص ايدر قوه جاذبه لك تاثيري جسم جاذبه درجه جنسا مثيله متناسبا اوله نقي وقوه جاذبه لك تاثيراتي ابعادك مر يعلوي ايله متكافيه متناسب بولندي نقي جرمته لسه شمسك جذبني قهره جاذبه بنك نصفي قدر اولور</p>	<p>هذه الجدول انه اذا نقلنا جسمنا الى الشهر وزنه في كره الارض اقله واحد فيساوي هناك اكثر من ٢٨ اقله ولو نقلناه الى المريخ انما يساوي نصفه اقله ولو نقلناه الى نبتون يساوي اقله اربعين درهما وقرس عليه ثم اعلم ان الاجسام تتزايد وتنقص بالنسبة الى مكعب الاقطار وان تاثير القوه الجاذبه متناسبه متكافيه مع مربع ت الابعاد ولذلك يكون جذب الشمس قد رخصا جذب القمر</p>
--	---

فوكسوف

الف والكسوف

<p>بيك او جيور سنة روميه سندن او جيور اون بش سنه روميه سنه قد راوت التي سنه نظر فنده وقوه جاذبه خسوف وكسوف نصادق ايله جلكه شهر و ايام ايله روت اوله جملته ماليكي شامل جدول</p>	<p>جدول في بيان الشهور والايام التي سيقع بها الخسوف والكسوف من سنه الف وثلاثمائة الروميه الى سنه الف و ثلاثمائة وخمس عشر وهو ستة عشر سنه و براسها الخسوف التي سيرى ذكها</p>
--	---

سنة	نوع الخسوف	سنة	محل الخسوف
١٤	مادت	١٣٠٠	اسيا
١٥	مادت		زيلاند الجديدة
١٦	ثلثا		القطب الجنوبي
٢٢	ايلاوك		اليونان والارنورود
٢٣	تشرناوك		امريكا
١٦	مادت	١٣٠١	الصين
٢٤	خسوف		زيلاند الجديدة

هذا الخسوف من اشهر

لا	شهر	سنة	فوكس	سمت رؤيت	محل الرؤيت
١٢	ايلول	١٣٠١	ف. ح. جزير	آسيا	آسيا
٢١	شباط		ف. ح. حلقوى	بكميقا كور قري	جون مكيسكا
١٧	اغسطس	١٣٠٢	ف. ح. كل	شمال افريقا	افريقا الشمالية
٢٧	كانون ثانى		ف. ح. جزير	ساندويچ اطرى	جزائر سانديويچ
١٠	شباط	١٣٠٣	ف. ح. حلقوى	جنوب افريقا	امريكا الجنوبية
٢٢	تموز		ف. ح. جزير	ارمنستان	ارمنستان
٧	اغسطس	١٣٠٤	ف. ح. كل	روسيا و اوستريا	الروسية و اوستريا
١٦	كانون ثانى		ف. ح. كل	فرانس	فرانس
٢٠	كانون ثانى	١٣٠٥	ف. ح. جزير	قطب جنوب	القطب الجنوبى
٢٧	حزيران		ف. ح. جزير	يكي زلانده	زيلاندا الجديدة
١٨	تموز	١٣٠٦	ف. ح. كل	ميسي سيبى (امريكا)	ميسي سيبى (امريكا)
٢٩	تموز		ف. ح. جزير	آسيا	آسيا
٢٠	كانون اول	١٣٠٧	ف. ح. جزير	بهرنگ بوغازى	مضيق بهرنك
٥	كانون ثانى		ف. ح. جزير	دولت متحد (امريكا)	الدولة المتحدة (امريكا)
١٦	حزيران	١٣٠٨	ف. ح. حلقوى	مداغاشقار	جزيرة مداغاشقار
٢٠	حزيران		ف. ح. جزير	ارمنستان	ارمنستان
١٠	كانون اول	١٣٠٩	ف. ح. كل	امريكا و سنن ان المردى	امريكا و جزير سنن ان
٥	حزيران		ف. ح. حلقوى	قباي و ر	قباي و ر
٣٠	تشرين ثانى	١٣٠٧	ف. ح. كل	نوريس اطرى	جزائر نوريس
١١	مايس		ف. ح. كل	هندستان	الهند
٢٥	مايس	١٣٠٨	ف. ح. حلقوى	قطب شمالى	القطب الشمالى
٤	تشرين ثانى		ف. ح. كل	ايرلانده	ايرلانده
١٩	تشرين ثانى	١٣٠٩	ف. ح. جزير	ايرلانده	ايرلانده
١٤	نيسان		ف. ح. كل	اوقيانوس ساكن	الحيط الساكن

فرا انسا	فرا انسر	خسوف جزوي	1308	نيسان	29
دول امريكا المتحدة	امريكا دوله متحده	كسوف حلقي		1309	تشرين اول
الصين	چين	كسوف كلي	1309	تشرين اول	23
بره زيليا	بره زيليا	كسوف كلي		1310	نيسان
بيرو (امريكا)	بيرو (امريقاد)	كسوف حلقي	1310	ايلول	24
كندا الجديدة	كندا	خسوف جزوي		1311	مارت
مصر	مصر	كسوف حلقي	1311	مارت	25
مدافاشقار	مدافاشقار	خسوف جزوي		1312	ايلول
بارباد	بارباد	خسوف كلي	1312	مارت	4
اوربا	اوربا	كسوف جزوي		1313	مارت
اسيا	اسيا	كسوف جزوي	1313	اغسطس	8
ميسي سيبى	ميسي سيبى	خسوف كلي		1314	اغسطس
امريكا الجنوبية	جنوب امريكا	كسوف جزوي	1314	ايلول	7
اوستراليا والمجلى	اوستراليا واوقيانوسيا	كسوف حلقي		1315	شباط
الهند	الهند	خسوف جزوي	1315	شباط	17
المانيا	المانيا	كسوف كلي		1316	تموز
مكسيكا	مكسيكا	خسوف جزوي	1316	اغسطس	11
كاليفورنيا الجديدة	كاليفورنيا	كسوف حلقي		1317	كانون الثاني
بارباد	بارباد	كسوف حلقي	1317	تموز	3
فرا انسا	فرا انسر	خسوف جزوي		1318	كانون اول
الصين	چين	كسوف كلي	1318	كانون الثاني	10
الروسية	روسيا	خسوف جزوي		1319	خريف
امريكا الجنوبية	جنوب امريكا	كسوف حلقي	1319	تموز	2
فرا انسا	فرا انسر	كسوف كلي		1320	كانون اول
اسيا	اسيا	كسوف جزوي	1320	كانون اول	30
اوربا	اوربا	كسوف جزوي		1321	مايس
كندا الجديدة	كندا	خسوف كلي	1321	خريف	17
كابور	قاپور	خسوف جزوي		1322	كانون اول
اسيانا	اسيانا	كسوف كلي	1322	مايس	12
مدافاشقار	مدافاشقار	كسوف حلقي		1323	تشرين ثانيا

روزگار لا قوتی		سرعت الرياح وقوتها	
اسم روزگار	سرعة الرياح	سرعة الرياح	قوة الرياح
پد حیفه نوری	۲۶۳۲	۲۱۰۵	۲۰۹۸
فرش	۴۲۸۳	۸۱۰	۲۱۹۶
براز زیاد فری	۱۰۰۸۹	۹۱۵	۳۳۹۴
قوتی روزگار	۲۲۰۱۸	۲۵۲۵	۵۴۹۰
سرد جبه	۵۴۹۱۴	۲۱۳۵	۷۶۸۶
فورتنی	۷۱۷۴۶	۲۴۲۰	۸۷۸۶
سرد فورتنی	۱۱۲۰۷۲	۳۰۰۵	۱۰۸۱۸
بورا	۱۶۱۳۳۷	۳۶۱۵	۱۴۰۱۴
اینتر فاجا کو هدا ید بورا والاشجار	۲۵۱۹۸۷	۶۵۳۰	۱۵۳۰۸

بعض درجات برودت		بعض درجات البرودة والحارة	
اقطار قطب در حسن اولیات	۲۵	درجة البرودة في القطب	درجه البرودة في القطب
درجه برودت		درجه انجماد الزئبق	درجه انجماد الزئبق
جبهه نك درجه انجمادى	۳۸۱۸	درجه انجماد ماء الفرف	درجه انجماد ماء الفرف
تيزابك درجه انجمادى	۳۷۰۸	درجه انجماد زئبق الزاج	درجه انجماد زئبق الزاج
زاج باضلك درجه انجمادى	۳۷۰۴		

برودت		
جوانده سودك درجه انجمادی	٣٧١٤	درجه انجماد الحليب في الحيوان
سركه نك درجه انجمادی	٣٤٠٢٥	درجه انجماد النحل
قطب شمالينك درجه برودت وسطيه	٣١٠٣٥	درجه البرودت الوسطي في القطب الشمالي
عرقك انجمادی	٢١٠٢٦	انجماد العرف
انهارك انجماد و غز و شر انجماد	٧٠٥٠	انجماد الانهار و البحر و الخمر
بوندره نك عاده درجه برودت	٧٠٥٠	درجه البرودة العادية في لوندرو
بادميا نك و سودك درجه انجماد	٧٠٥٠	درجه انجماد الحليب و دهن اللوز
حرارت		
بوزك درجه ذوبان نك	صفر	درجه ذوبان جماد الماء
قارلوك درجه ذوبان نك	٧٠٧	درجه ذوبان الثلج
صونك درجه ذوبان نك	٤	درجه ذوبان الثلج الثقلة الاضافية في الماء
طوبراقه درجه ذوبان نك وسطيه	١٥	الحرارة الوسطي في التراب و المنايع
بناتانه مققص درجه حرارت	١٢١٤٥	درجه الحرارة المقتضية لبناتان
ليمونك درجه مققص درجه حرارت	١٧٠١٩	درجه الحرارة المقتضية في الليمون (٥)
يا نك اريمه صمغ	١٩٠٣٨	درجه ذوبان السمن
خسنة او طه سمنه حرارت	٣١٠٣٥	درجه حرارة حجرة المريض
خط استواء سطح دريا و حرارت سطح	٣٥٠٤	الحرارة الوسطي في البحر في خط الاستواء
اوز ملكه كالم	٣٦٠٢٥	نضيج العنب
اوردو بوزك حرارت دملوك	٤٠١٦	حرارة دم الاوردو باردين
در صبيانه حرارت	٣٦٠٤	حرارة دماء الصبيانه
سياه عر بوزك درجه حرارت	٣٧٠٣	حرارة دم السوداء

(٥) هو مكان جماد بيلور داخل ايشمار متوزع في الشتاء بواسطه حرارة النار الموقدة فيه

حرارة		
صويك خليات	١٠٠	خليات الماء
كوشك ذوبان	١٠٣٢	ذوبان الفضة
باقر ذوبان	١٠٩١	ذوبان الخاس
التونك ذوبان	١١٠٢	ذوبان الذهب
دوكة تيمورك ذوبان	١٥٣٠	ذوبان الحديد
حرارة شمس اليه الماء	} ٧٢٠	درجة حرارة الشمس وبداية
احتراق باشد يعني درجة در		احتراق الماء
(الومينوم) معدن ذوبان	١٨٢٥	ذوبان معدن (الومينوم)
مواسم زراعت		مواسم الزراعة
مارتده طوماقن ويا طماقن		فيما تر يزرع الطماقن والبامباجان
ويسير وخيار وقباي قداني		والفلفل ويشتل الخيار والقرع والكواته
وقواته وفصوليه ومصرعدي		والفصولية والدره (السيول) والتخا
ردخان وبتانه وداري ويخه		والبطاطه والقصب والمنصفه و
وبارليا وشفقالي وناروسا		البازلية والخوخ والرومان وتغرس
اشجور ذرع وغرس ونور		سائر الاشجار وتعلم الدالي ويحرق
وباغ بودانور واديك		انواع التايغ وتعلم ايضاً اشجار الفوا
بودي ودروله وورغي آشيبي		وتعلم الاشجار وتغرس وفي
اجرا قلنور ويوه اعاجيب		نيسان وتعلم الاغصان ويحرق
بودانور واشجور فقل وغرس		تغرس الودق مرة ثانية وتزرع
ولنور شهرنيمان		الحنا وتؤخذ الاغصان

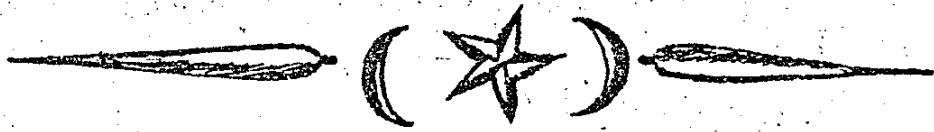
فيليز قيرمه وايجي با پراق آشيسو
 وحنار زرع زمانيدر وفيليز
 النور مايسده حسب الغريز
 زرع وخرها غرس واجري حصاد
 اولنور مموزده پراسه ياستاي
 ياپيلور ولحنه وقرنه بهار و
 صوغان وكوريز وفونك پتاي
 قتلوي ايلور اغتريسه پراسه
 فداني وكوزاچون شلغم وطورب
 واسپناق زرع اولنور ايلوله
 زعفران ويولان وارپه وبغداي
 وكوزاچون پتايه زرع اولنور
 كانون ثانيه صوغان ديكلور
 شباطه اسميه آبي صويور
 ودفقه ثانيه باغ بودانور
 وبوستان وباميه وشخود و
 ماوج ولحنه وقرنه بهار وكوريز
 وبقلد وانكار زرع اولنور
 وباطليق ياسديغي ياپيلور

وفي مايسر يزرع حب الغريز
 ويغرس الخمل ويجري الحصاد
 وفي تموز تقبل مشاتل البراصه
 ويزرع بزرا الكوب (الملفوف)
 والقربيط والبراصه والبصل و
 الكرفس والبطاطه الافنجيه
 وفي اغستوس يغرس شتل البراصه
 ويزرع اللغث والفجل والاسيا نغ
 للخرنوب وثا ياول يزرع الزعفران
 والروان والشعير والحنطه والبطاطه
 للخرنوب وفي كانون الثاني يغرس البصل
 وفي شباط ياتي الماء المالح للذوالى
 وتعلم الذوالى مرة ثانية ويضع البطيخ
 الاخضر والاصغر والباميه والحمص
 والسفاري (الجزر) والكوب
 (الملفوف) والكرفس والفول
 والخرشف (ارضى شوكر)
 وتقبل مشاتل الباذنجان

جلد اول فقہ عام مشہور

جلد اول الوقف عام المشہور

موجودہ

قبل الهجرة	سنين	هجرة مقدم
خلقة آدم عليه السلام باعتبار تقويم التواريخ	٢٢١٢	تقوم التواريخ اعتبارا بحضرة خلق آدم عليه السلام
هبوط آدم عليه السلام بموجب ضبط وتحرير الارض ويا وبين	٢٥٨٣	اورد بالولوك ضبط وتحرير لري بموجب هبوط آدم عليه السلام
طوفان نوح عليه السلام	٣٩٧٤	طوفان نوح عليه السلام
ابتداء معمورية اقليم مصر	٣٥٤٨	اقليم مصر ابتداء معمورية
ابتداء ملوك بني آثور	٢٨١٢	ابتداء ملوك بني آثور
ابتداء الملوك الارمنية	٢٦٩٠	ابتداء ملوك ارمنيا
ولادة ابراهيم عليه السلام	٢٥٨٠	ولادة ابراهيم عليه السلام
ختان اسماعيل عليه السلام	٢٤٨٠	اسما عيل عليه السلام ختاني
تشرifi يعقوب عليه السلام الى مصر	٢٣١٧	يعقوب عليه السلام الى مصر تشرifi
القطر والقتال الذي امتد سبع سنين	٢٢٩١	مصر في سنة محمد اول لقطر وفلا
قتل فرعون الاطفال المذكور بمصر	٢١٧٦	فرعون مصر اطفال كوز اعدام
تشكيل قراليت الالانين	٢١٢٦	تشكيل قراليت الالانين
ابتداء تشكيل قراليت آنتين	٢١٢٥	ابتداء تشكيل قراليت آنتين
خروج موسى عليه السلام من مصر	٢٠٧٠	موسى عليه السلام من مصر
ابتداء حكومة ملوك اليهود	٢٠٣٤	ابتداء حكومة ملوك يهود
انقلاب حكومة آينة الى الجمهورية	١٧٠٩	آنة حكومة الى جمهورية انقلابي
سلطنة زارو عليه السلام بيرية الشاه	١٢٢٧	زارو عليه السلام بيرية الشاه
ابتداء حكومة اكدونيا وارض فلسطين	١٤٧٠	ماكدونيا حكومة تملك ابتداء
اقتران حكومة با بل من ملوك بني آثور	١٣٥٣	ملوك بني آثور من ملوك بني آثور
بناء مدينه روما	١٣٣٧	روما شهر نيك بنا
تأسيس قراليت البصرين الشاه ودا	١١٤٠	بابل قراليت البصرين الشاه ودا

١١١٠	انقلاب سلطنة الجيم غرطقة الكيانين	١١١٠	عمر بادشاهلنگ كيانيا ز طبرستان انقلاب
١١٠١	استيلاء الجيم على اقليم مصر	١١٠١	اقليم مصر بملك استيلاسى
٩١٦	استرداد اسكندرية مصر من الجيم	٩١٦	اسكندرية مصري مجلد ز استردادى
٩١٠	قتل دارا واستيلاء اسكندر على الجيم	٩١٠	اسكندرية ايراني استيلاء دارا ملك قلى
٧١٧	التحاق قزالية ماكدونيا الجيم رومانيا	٧١٧	ماكدونيا قزالتك رومانيا جيم رومانيا
٦١٣	التحاق مصر بروما	٦١٣	مصر ك رومانيا التحاق
٥٨٣	ميلاد حضرة عيسى عليه السلام	٥٨٣	ميلاد حضرت عيسى عليه السلام
٥١٧	نصب بابا بروما	٥١٧	روماده بابا نصيبى
٤٨٤	ايجاد البلور (المرش)	٤٨٤	جام ايجادى
٣٦٨	ظهور طبقة الساسانيين (بالجيم)	٣٦٨	ظهور طبقة ساسانيين
٢٣٤	بناء ايا صوفيه (باستانبول)	٢٣٤	بناء ايا صوفيه
٢٠١	ايجاد ميزان الماء	٢٠١	صورتاروسنك ايجادى
١٢٣	ابتداء تشكىل قزالية فرانسى	١٢٣	ابتداء تشكىل قزالية فرانسى
٥٣	ولادة حضرة صاحب الرسالة	٥٣	ولادة حضرت رسالتنا هى
٤٠	ايجاد قلم الرديش	٤٠	توى قلم ايجادى
٣٣	تشكىل قزالية الدار له	٣٣	له قزالتك تشكىلى
٢٥	تشكىل قزالية اسقوجيا	٢٥	اسقوجيا قزالتك تشكىلى
١٤	تشكىل قزالية الانكليز	١٤	انكلتزه قزالتك تشكىلى
١١	تشكىل قزالية الاسپانول	١١	اسپانيا قزالتك تشكىلى

هجرت مؤخر سنين بعد الهجرة

١	الهجرة النبوية على صاحبها افضل	١	هجرت نبويه على صاحبها افضل
١٠	هجرة الوداع	١٠	هجرت الوداع
١٠	ارتحال حضرة صاحب الرسالة	١٠	ارتحال حضرت پيغمبرى

صح يسرى

واقعه نیل	۱۱	وقعه نیل	
فتح الشام	۱۴	فتح شام	
بناء البصره	۱۵	بناء بصره	
بناء الكوفه	۱۶	بناء كوفه	
ابتداء استعمال التاريخ بين المسلمين	۱۶	بين الاسلام ابتداء استعمال تاريخ	
فتح قيصريه	۱۹	فتح قيصريه	
فتح مصر	۲۰	فتح مصر	
فتح جزيرة قبرس	۲۷	فتح جزيرة قبريس	
محاصرة العرب استانبول	۳۶	استانبول عبر بلوك محاصره سي	
ابتداء ظهور حوادث البارود	۴۰	ابتداء ظهور حوادث بارود	
ظهور ملوك بنو اميه (انقرضهم ۱۳۳)	۴۰	ظهور ملوك بنو اميه (انقرضهم ۱۳۳)	
بناء جامع الفريز الواقع بمجمله اعلمطيا بنو	۴۹	استانبولده فلطنه واقع عز جانتك	
وقعه كربلا	۶۱	وقعه كربلا	
ضرب السكته الاسلاميه	۷۵	ضرب سكه اسلاميه	
ولادة الامام الاعظم	۸۰	ولادت امام اعظم	
فتح جزيرة سسليا و ثغر مسينا	۸۲	فتح جزيرة سسليا و بوغاز مسينا	
دخول الاسلام لديار الاندلس	۹۲	دخول اسلام لديار اندلس	
ايجاد الورق	۱۳۰	ايجاد كاغذ	
شيوخ علم الكيمياء بين العرب	۱۳۳	شيوخ علم كيمياء بين شيوعى	
ظهور ابي مسلم	۱۳۸	ظهور ابي مسلم	
ظهور دولة آل عباس (انقرضها ۷۵۶)	۱۳۳	ظهور دولت آل عباس (انقرضها ۷۵۶)	
ظهور دولة بنو اميه في الاندلس (انقرضها ۴۲۳)	۱۱۹	ظهور دولت بنو اميه في الاندلس (انقرضها ۴۲۳)	
بناء بغداد	۱۴۱	بناء بغداد	
وفاه الامام الاعظم	۱۵۰	وفات امام اعظم	

ولادة الامام الشافعي	١٥٠	ولادت امام شافعي
مجيئ هارون الرشيد الى اسكندرية	١٦١	هرون رشيدك اسكندريه كليشي
انتقال الامام مالك	١٧٦	انتقال امام مالك
ابتداء ظهور بني الاغلب	١٨٣	ابتدای ظهور بني الاغلب
انتقال الامام الشافعي	٢٠٤	انتقال امام شافعي
ابتداء دولة الصفاريين (انقراضها) ^{٢٧٩}	٢٣٢	ابتداء دولت صفاريه (انقراضه) ^(٢٧٧)
انتقال الامام احمد بن حنبل	٢٤٠	انتقال امام احمد بن حنبل
ابتداء دولة السامانية (انقراضها) ^{٣٨٨}	٢٤٢	ابتداء دولت سامانيه (انقراضه) ^(٣٨٨)
ابتداء دولة اما مان يمن ^{٣٨٨}	٢٧٠	ابتدای دولت اما مان يمن
ابتداء ظهور القرامطة	٢٧٨	ابتدای ظهور قرامطه
(انقراض ايام استيلائهم) ^(٣٧١)		(انقراض ايام استيلاي ٣٧١)
ابتداء الدولة الطولونية بافرقيطه	٢٩٦	ابتداء دولت طولويه در افرقيطه
ابتداء الدولة الحمدانية (انقراضها) ^{٤٥٥}	٣٠٠	ابتدای دولت حمدانيه (انقراضه) ^(٤٥٥)
ابتداء دولة الديلم (انقراضها) ^{٤٣٣}	٣١٥	ابتدای دولت ديالمه (انقراضه) ^(٤٣٣)
بناء مرعش ^{٥٧٩}	٣٤٢	بناء مرعش
ابتداء الدولة الغزنوية (انقراضها) ^{٥٧٩}	٣٦٠	ابتدای دولت غزنويه (انقراضه) ^(٥٧٩)
تشكل دولة الروسين	٣٦٢	در سيره و تسناك تشكلي
ابتداء ظهور دولة الفاطمية (انقراضها)	٤٠٧	ظهور دولت فاطميه (انقراضه)
ابتداء ظهور الدر السلجوقية (انقراضها) ^{٥٦٧}	٤٢١	ابتدای ظهور دولة سلجوقيه (انقراضه) ^(٥٦٧)
تشكل قرالیه الحجاز ^{٥٩٠}	٤٥٥	تشكل قراليت حجاز
ظهور دولة الخوارزمية (انقراضها)	٤٦٠	ظهور دولة خوارزميه (انقراضه)
ظهور دولة البويهية (انقراضها) ^{٦٢٨}	٥٠٠	ظهور دولت بوييه (انقراضه) ^(٦٢٨)
ابتداء دولة الايبكيات (انقراضها) ^{٥٥٣}	٥٠١	ابتدای دولت ايبكيات (انقراضه) ^(٥٥٣)

سالك جنكيز

سالك جنكيز

سالك جنكيز

سالك جنكيز

سالك جنكيز

ایجاد ساعت	٥١٦	ایجاد ساعت
تشکیل قوالت پوزنکین	٥٢٩	تشکیل قوالت پوزنکین
ابتداء دولت غوریہ (انقرضی ٦٠٦)	٥٤٢	ابتداء دولت غوریہ (انقرضی ٦٠٦)
ابتداء ظهور ایوبید (انقرضی ٦٥٦)	٥٦٧	ابتداء ظهور ایوبید (انقرضی ٦٥٦)
ظهور چنگیز	٦١٢	ظهور چنگیز
هلاک چنگیز	٦٧٢	هلاک چنگیز
ظهور هلاکو	٦٥٣	ظهور هلاکو
ظهور دولت عباسیه در مصر (انقرضی ٩٢٣)	٤٥٩	ظهور دولت عباسیه در مصر (انقرضی ٩٢٣)
هلاک هلاکو	٦٦٢	هلاک هلاکو
شیوع استعمال یاروت	٦٨٥	شیوع استعمال یاروت
ایجاد نظاره (میت الابر)	٦٨٦	ایجاد نظاره (میت الابر)
ایجاد البوسله (میت الابر)	٦٨٧	ایجاد البوسله (میت الابر)
ظهور دولت عثمانیه (استقلالی ٦٩٩)	٦٨٨	ظهور دولت عثمانیه (استقلالی ٦٩٩)
فتح بروسه	٧١٧	فتح بروسه
ضرب سکه عثمانیه	٧٢٨	ضرب سکه عثمانیه
ابتداء ظهور قزمانیه	٧٥٥	ابتداء ظهور قزمانیه
دخول ابن الملك سلیمان یاسنا	٧٥١	عبور شهزاده سلیمان یاسنا
لارده ایلی و فتح کلیسولی ٧٤١	٧٥١	بردر ایلی و فتح کلیسولی ٧٥١
ایجاد المدفع	٧٦٢	ایجاد طوب
فتح ادرنه	٧٦٢	فتح ادرنه
ظهور تیمور لنگ	٧٦٥	ظهور تیمور
ظهور طائفه ذوالقدر (انقرضی ٩٢٣)	٧٨٠	ظهور طائفه ذوالقدر (انقرضی ٩٢٣)
ظهور دولت الحاکمه در مصر (انقرضی ٩٢٣)	٧٨٤	ظهور دولت الحاکمه در مصر (انقرضی ٩٢٣)
مخاربه قوصوه	٧٩١	مخاربه قوصوه

فتح سلاينك ويكيشهر	٧٩٦	فتح سلاينك ويكيشهر
فتح نيكولي	٧٩٨	فتح نيكولي
هلاک تیمور لنگ	٨٠٧	هلاک تیمور
فتح يانين	٨٢٥	فتح يانين
وقعة وارنده	٨٤٨	وقعة وارنده
ايجاد صناعة الطباعة	٨٥٠	ايجاد صنعت طباعت
وقعة قوسه الثانية وظهر السلطان مراد	٨٥٧	وقعة ثانية قوسه وظهر سلطان مراد
بناء حصن روم الى	٨٥٢	بناء حصار روم الى
فتح استانبول	٨٥٧	فتح استانبول
بناء السراية العتيقة باستانبول	٨٥٨	بناء اسكى سراي
كشف أمريكا	٨٦٢	كشف أمريكا
اتمام بناء جامع السلطان محمد الفاتح بانس	٨٦٨	اتمام جامع فاتح
بناء السراية الجديدة	٨٧٣	بنای سراي جديد
اطاعت منكلي كراي خان	٨٨٠	اطاعت منكلي كراي خان
غزوة الرئيس جمال بالسفن الحربية الهائوية الى اسبانيا	٨٩٢	كالديسك دونغاي هايون ايله اسبانيا به غزوي
كشف طريق رأس الرجاء الصالح	٩٠٣	كشف طريق اميد بروفي
واقعة جالدار	٩٢٠	وقعة جالدار
بناء لترسانة في الاستانة	٩٢٣	بناء ترسانه در استانه
ايجاد ساعة الجدي	٩٢٣	ايجاد قوساعى
فتح حلب والشام	٩٢٢	فتح حلب وشام
ظهور جلاله	٩٢٤	ظهور جلاله
فتح مصر من طرف الدولة العثمانية	٩٢٦	فتح مصر از طرف دولت عثمانيه

عنى البصرة والروم

حمایة السلطان سلیمان لفرانسا	٩٣٢	سنة تاسيلما باه فرانسه حمايه سي
المحاصرة الاولى لويانته	٩٣٥	محاصرة اول ويانته
فتح بغداد	٩٤١	فتح بغداد
تسخير عدت	٩٤٤	تسخير عدت
انهزام الامبراطور قارلوس	٩٤٧	هزيمت امپراطور قارلوس
محاصرة العثمانيين لويانته	٩٥٠	عما ليلول ويانته محاصره سي
التحاق قبالية المح الامبراطور النمسا	٩٥٧	بحار قبالتك نيمپراطور لفرنسا
اول سفر السيد الرئيس في المحيط الشرقي	٩٦١	اول سفر سيد رئيس در محيط شرق
ابتداء استعمال القهوة في استانبول	٩٦٢	استانبولده قهوه نيك ابتداء استعمال
خروج اهل اسلام از اندلس	٩٧١	خروج اهل اسلام از اندلس
انشاء رصدي تقويم الدين وحسن الاصوات	٩١٥	انشاء رصدي تقويم الدين وحسن الاصوات
سفر اكرى	١٠٠٥	سفر اكرى
ظهور الدخا في الممالك الاسلاميه	١٠١٢	ظهور دخا در ممالك اسلاميه
شروع استعمال انفيد در استانبول	١٠٥٠	شروع استعمال انفيد در استانبول
ايجاد الخرد في اوروبا	١٠٥١	اوريوپاره تخرت لينا ايجادى
محاصرة ويانته الثانيه	١٠٩٢	محاصرة ثانيه ويانته
معاهدة قارلوفجه	١١١٠	قارلوفجه معاهده سي
نظفرتي نهر برهوط	١١٦٤	برهوط منظر سي
معاهدة بوساروفجه	١١٣٠	بوساروفجه معاهده سي
تأسيس دار الطباعة في اسكدار	١١٣٥	اسكدارده دار الطباعة تاسيس
زلزلة عظيمة في استانبول	١١٨٠	استانبولده زلزله عظيمه
معاهدة قاينا رسيه	١١٨٩	قاينا رجه معاهده سي
كشف بليغ البقر للبودوك	١١٩٧	تليغ بقر نيك (يعني حيل آشيستل) كشف
ايجاد البالوت	١١٩٩	ايجاد بالوت

ايجاد التلفزيون	١٢٠١	ايجاد تلفزيون	
استيلاء الفرنسيين على مصر	١٢١٢	فوانيس ليل مصرى استيلاسى	
اختراع الطبع على الحجر	١٢١٥	ايطوغرافيا نيك اختراعى	
ايجاد البواخر	١٢٢٢	ايجاد سنغفروا بور	
المصالحة العمومية في أوروبا	١٢٢٣	مصالح عموميرو أوروبا	
مصالحة بكر ست	١٢٢٩	بكر ست مصالحى	
اول احداث سكة الحديد	١٢٤٠	ابتدائ احداث نيموريولى	
الوقعة الخيرية وتأسيس العسكر النظامية	١٢٤١	وقعة خيرية وتأسيس عسكر نظامية	
فصل الحرة ادرنه	١٢٤٦	ادرنه مصالحى	
استقلال اليونان	١٢٥٧	يونانستانك استقلالك	
انشاء الجسر من استانبول الى انطاكية	١٢٥٣	استانبولك فاطمة طرفه جسر انشاء	
وضع نظام الكورنتية	١٢٥٤	وضع نظام قرانتية	
التظيمات الخيرية	١٢٥٥	تنظيمات خيرية	
تأسيس مكاتب الرشديية	١٢٦٣	تأسيس مكاتب رشديية	
محادثة قرسيم	١٢٧٠	قرسيم محاربه سى	
معاهدة باريس	١٢٧٣	پارس معاهدة سى	
ايجاد الفاعل الجبرية المعبر عنها (طوريلى)	١٢٧٨	طوريلى تعبيرا و لند كور انجليك ايجاد	
فتح المعروض في استانبول لاجل تشييد المحصور	١٢٨٠	استانبولك ممالك عثمانية محمولات	
الصناعات والارضية لاجل انشاء العثمانية		صناعات و ارضية تشييد لاجل انشاء	
تشكيل الولايات	١٢٨١	ولاياتك تشكلى	
محادثة دولتي بروسيا و اوستريا	١٢٨٢	پروسيا و اوستريا دولتي محاربه	
تأسيس حناديق المنافع العمومية	١٢٨٣	منافع عمومية صندوقك تأسيس	
ابتداء وتعميم استعمال البندقات الآلية	١٢٨٣	ايكلى تفننك بايات تتم استعمالك	
سياحة السلطان عبد العزيز في أوروبا	١٢٨٤	سلطانك عبد العزيز خارك اوروبا سياحة	

الولاية مشهورة

فتح خليج السويس	١٢٨٦	كشاد جدول سويس	
معاربة دولة فرانسا وبروسيا وانقلاب	١٢٨٧	فرانسايه بروسيا ولترينك معاربه	}
قرايسته فرانسا للجمهوريه		وفرانسه قرايسته جمهوريه انقلابي	
احداث الترامبواي في دارالسعادة	١٢٨٨	ترامبوايك در سعادته احداثي	
فتح التويل في الغلطة بدارالسعادة	١٢٩٠	در سعادته غلظه تويل كشادي	
املاء القانون الاساس والخط السلطاني	١٢٩٣	قانون اساسي نظامه سيله خطي	
واقعة حسن الميركسي	١٢٩٣	وقعه حسن كسي	
ابتداء انعقاد مجلس البعثين	١٢٩٤	مجلس مبعوثانك ابتداء انعقادي	
المحاربه بين الامبراطوريه الروسيه	١٢٩٤	دولت عليه روزه و معاربه بين روسيه	
انعقاد مؤتمر برلين حسب معاهدة	} ١٢٩٥	ايستفانوس معاهده اوزبنيه	}
(ايستفانوس)		برلين قونغره سنك انعقادي	
الاتفاق التدافي بين الدولت	} ١٢٩٥	دولت عليه ايله انكته دولتنك	}
العليه ودولة الايكلين		تدافي اتفاقي	
تذويت المصنوع المشهور		عزب برخص قوعا مشهور	
قبل الهجرة	سند	هجر تدن اول	
ورد افنديش احد ملوك التبابعة	} ١٦٢٣	ملوك تبابعة دن افنديش بربر	}
الى القطر البربريه مع قبيلة البربر		قبيله سيله بربرستانه وردوي	
هجرة الفينيكين الى بربريه	١٤٩٦	فينك ليلوك بربرستانه هجرت	
دخول الرومانيين الى بربريه	٧٨٠	رومان ليلوك بربرستانه دخول	
ابتداء بناء مدينة طرابلس الغرب	٢٢	طرابلس غرب شهرينك ابتداء بنا	
بمدهج		هجر تدن صكره	

تشریف حضور عمرو بن العاص	حضرت عمرو بن العاص طرابلس
طرابلس	تشریف لری
تشریف حضور عبده بن سعد ابن ابی سرح	عبدالله بن سعد ابن ابی سرح حضرت
طرابلس و تشریف الاهی بن تشریف الاسلام بعض	طرابلس تشریف لری اهل البدن
ابتداء حکومت بنی امیه فی طرابلس الغرب	برازیلک تشریف اسلامه مشرف الی
یار سور مدینه طرابلس	ابتداء حکومت بنی امیه در طرابلس
ابتداء حکومت الملوک العباسیه بطرابلس الغرب	طرابلس سورینک بنا سی
استیلاء دولة بنی عبیده علی طرابلس الغرب	ابتداء حکومت ملوک عباسیه در طرابلس
استیلاء جورجی میخائیل السسلیا وی علی طرابلس الغرب	نجا صید دولتک طرابلس استیلاء
بیعتاهاالی طرابلس لعبد المؤمن احد ملوک الحفاصه	سپیدالی جورجی میخائیلک طرابلس
استیلاء شرف الدین قوه قیش ملوک صلاح الدین الایوبی علی طرابلس	استیلاء سی
استرداد ملوک الحفاصه طرابلس بنا قصر قارشر	طرابلس هالیلسک ملوک الحفاصه
استیلاء یاقوت وکیل قوه قیش علی طرابلس	عبد المؤمن بیعی
تملك ملوک الحفاصه علی طرابلس رفعت ثلثه	صلاح الدین ابونیک کوله شرف الدین قوه قیشک طرابلس استیلاء
قل قوه قیش بغداد	ملوک الحفاصه طرابلس استیلاء
استیلاء اسپانیا وین علی مدینه طرابلس	قوه قیش قصر نیک بنا سی
التجاء الی طرابلس لدوله العلیما العثمانیه وارسالهم معوثان الی دار السعاده العلیه	قوه قیشک و علی یاقوتک طرابلس
	دفعه ثالثه ملوک الحفاصه
	طرابلس تملک لری
	قوه قیشک فرآنده اعدای
	طرابلس شهر نیک اسپانیا لیر طرند
	تسخیری
	طرابلس هالیلسک دولت علیه غایبه
	الجمایه و سعاده معوثان ارسال الی

طرابلس قوه قیش

طرابلس قوه قیش

دولت علیہ طرفہ فرادگانہ ما موراً تاجورہ یہ کسوی	۶۱۶	محمی مرادنا ما موراً تاجورا من طرفالہ ولہ العلیتہ
طرابلس بک اسپانیولولہ تخلصی	۹۵۸	تخلص طرابلس الغرب من لاسپانیولہ
طور خود پاشانک شہید و قات	۹۷۲	وفات طور خود پاشا شہیداً
ویرکوکمراہ التمسو ابتدا سی	۱۰۲۳	ابتداء استیفاء الویرکوکمراہ
طرابلسک قرہ مانلی سلام سی	۱۲۳۳	ابتداء اداره طرابلس من طرف
طرفند ن ابتدا ی اداره سی		سلالہ القرمائین
قرمانلی یوسف پاشانک طرابلس	۱۲۴۵	تقسیم یوسف پاشا القرمالی
ولایتی اولاد و احفادینہ تقیمی		لولاية طرابلس علی اولادہ و احفادہ
طرابلسد کمرہ نظامہ سنک نشری	۱۲۴۷	نشر نظام الکمرہ بطرابلس
قرمانلی محمد بک طرفند طرابلسک اکو	۱۲۴۷	ابتداء محاصرہ طرابلس عا مین واحد
سنہ اولد برآی محاصرہ سی ابتدا سی		عشر شہراً من طرف محمد بک القرمالی
طرابلسدہ جمعہ کونلرندہ منارہ لردہ	۱۲۵۲	ابتداء القبلیۃ بالمنارات ایام
صلات و یولسی		الجمعة بطرابلس
شیخ غومہ و عبد الجلیلک عصیان	۱۲۵۵	عصیان الشیخ غومہ و عبد الجلیل
شیخ غومہ د خالقی و عبد الجلیلک قتل	۱۲۵۸	دخالۃ الشیخ غومہ و قتل عبد الجلیل
شیخ غومہ نیک منقاسند ن فواراً	۱۲۷۱	فوار الشیخ غومہ من منقاسند و ورودہ
طرابلسہ کلوب جلی ضبط ایتمی		الی طرابلس و ضبط للجل
شیخ غومہ نیک قتل	۱۲۷۴	قتل الشیخ غومہ
طرابلسدہ و تثلیث مکتبرینک	۱۲۷۴	تأسيس مکاتب الرشديتہ
تأسيسی		بطرابلس

خلفاء راشدين		الخلفاء الراشدين	
اسم	سنة هجرية	سنة	مدى
حضرت ابو بكر الصديق رضي الله عنه	١١	٢٤	مدى من حجر الحظرة النبوية بالسعيدة
حضرت عمر الفاروق رضي الله عنه	١٣	٦٥	"
حضرت عثمان بن عفان رضي الله عنه	٢٤	٨٨	مدى من جبينه البقيع بالمدينة المنورة
حضرت علي المرتضى رضي الله عنه	٤٥	٦٣	مدى من اوله من مشهور ولد النبي كفي فرزند طاب لري حضرت حسنك بعد ايام مكالمه النبي جبينه البقيع من نقل يديكي رضي مرويد
حضرت حسن رضي الله عنه	٤٥	٤١	المشهور انه مد فولا بمدينة الخيف وكونه روي ان ولده المال حفرة حسن بعد ايام نقله الى جبينه البقيع
مدت عهد خلفاء راشدين	شهر سنة	شهر سنة	مدت عهد الخلفاء الراشدين
	٣ ٢٠	٣ ٣٠	

مدى من

ملوك بني امية

اسم	تاريخ تولد	تاريخ وفات	مدفون في	مدافنهم
معاوية اول معاوية الاول	سنة ٤١	سنة ٦٠	مشامدة مدفون در	مدفون بالشام
يزيد ابن معاوية يزيد الاول ابن معاوية	سنة ٦٠	سنة ٦٣	"	"
معاوية ثاني ابن يزيد معاوية الثاني ابن يزيد	سنة ٦٣	سنة ٦٨	"	"
مروان (المتغلب) ابن الحكم مروان بن الحكم (المتغلب)	سنة ٦٨	سنة ٧٢	"	"
عبد الملك ابن مروان	سنة ٧٢	سنة ٩٦	"	"
وليد ابن عبد الملك الاولاد ابن عبد الملك	سنة ٩٦	سنة ٩٩	"	"
سليمان ابن عبد الملك	سنة ٩٩	سنة ١٠١	"	"
عمر ابن عبد العزيز ابن مروان ابن الحكم	سنة ٩٩	سنة ١٠١	معرة النعمان دير سمعان مدفون در	مدفون بدير سمعان في النعمان

يزيد ثاني ابن عبد الملك يزيد الثاني ابن عبد الملك	١٠١	٤ شهر ١٤	٤٠	شامه مدفوندر	مدفون بالشام
هشام ابن وليد هشام ابن الوليد	١٠٥	١٩ شهر ٩	٥٥	رصاصه مدفوندر	مدفون بالبرصاف
وليد ثاني ابن يزيد ثالث الوليد الثاني ابن يزيد الثالث	١٣٥	١ شهر ٥	٤٢	رأس مقطوعه شامه مدفوندر	رأسه المقطوع مدفون بالشام
يزيد ثالث ابن وليد اول يزيد الثالث ابن وليد الاول	١٢٦	٥ شهر	٤٦	شامه مدفوندر	مدفون بالشام
ابراهيم ابن وليد ابراهيم ابن الوليد الاول	١٢٦	٢ شهر	٥٥	"	"
مرزان ثاني ابن ابن محمد ابن مرزان اول مرزان الثاني ابن محمد ابن مرزان الاول	١٢٧	٥ شهر ١٢	٢٣	"	"

مدفون عهد خلفاء بني امية

٩٦

خلفاء عباسية الخلفاء العباسية

اسم	تاريخ تولد	تاريخ وفات	مد فوندر	مد فوندر
سفيان	١٣٤	٣	مد فوندر	مد فوندر
ابو جعفر المنصور	١٣٧	٢٣	مد فوندر	مد فوندر
محمد بن المنصور	١٥٨	١١	مد فوندر	مد فوندر
هارون الرشيد	١٦٩	شهر ٣٦	مد فوندر	مد فوندر
ابن المهدي	١٧٠	٢٣	مد فوندر	مد فوندر
الامين ابن	١٩٣	شهر ٨	مد فوندر	مد فوندر
هارون الرشيد	١٩٨	شهر ٢	مد فوندر	مد فوندر
محمد المعتصم بالله	٢١٨	شهر ٨	مد فوندر	مد فوندر
الواثق بالله ابن	٢٣٢	شهر ٥	مد فوندر	مد فوندر
جعفر المتوكل	٢٣٣	١٥	مد فوندر	مد فوندر

الذ	مدفون	سامرائه	٣١	شهر ٨٤	٢٤١	المستعين بالله احمد بن محمد بن القاسم
الذ	"	"	٢٤	شهر ٧	٢٥٢	المعترف بالله
الذ	"	"	٣٨	١	٢٥٥	المهدي بالله ابن الواثق بالله
المستظهر بالله بن المقدر بالله	"	"	٥٠	٢٣	٢٥٦	المعتمد بالله بن المتوكل
الذ	"	"	٤٧	شهر ٩	٢٥٩	المعتمد بالله
الذ	"	"	٣٣	شهر ١	٢٨٩	المكتفي بالله بن المعتمد بالله
الذ	"	"	٢٨	٢٥	٢٩٥	المقدر بالله بن المعتمد بالله
الذ	"	"	٥٣	شهر ٦	٢٢٠	القاهر بن المعتمد بالله
الذ	"	"	٤٢	شهر ١٠	٣٢٢	الراضي بالله بن المقدر بالله
الذ	"	"	٦٠	شهر ٦	٣٢٩	المتقي بالله بن المقدر بالله
الذ	"	"	٣٧	شهر ٤	٣٢٣	المستكفي بالله بن المكتفي بالله
الذ	مدفون بدين ماحول	ديرا قوله مدفوندر	٢٣	شهر ٥	٣٣٤	المطيع لله بن المقدر بالله
الذ	مدفون بغداد	بغاده مدفوندر	٧٣	شهر ٩	٣٦٣	الطابع لله بن المقدر بالله

مدفون	بغداد	بغداد	بغداد	بغداد	بغداد
القادر بالله	٣٨١	٤١	٨٧	بغداد	بغداد
القائم بالله	٤٢٤	٤٥	٧٧	"	"
المعتدي بالله	٤٦٧	١٩ شهر ١٢	٣٩	"	"
المستظهر بالله	٤٨٧	٢٥	٤٢	"	"
المسترشد بالله	٥١٢	١٧ شهر ٧	٤٤	"	"
الراشد بالله	٥٣٠	١		"	"
المقتفي بالله	٥٣١	٣٤	٦٥	"	"
المستجد بالله	٥٥٥	١١	٥٦	"	"
المستنصر بالله	٥٦٦	٩ شهر ٧	٤٠	"	"
الناصر بالله	٥٧٥	٢٧		"	"
الظاهر بالله	٦٢٢	٩٤ شهر	٥٣	"	"
المستنصر بالله	٦٢٣	١٧	٥٢	"	"
المستعصم بالله	٦٤٠	١٥ شهر ٨	٤٧	"	"
مدت خلفاء عباسية					
٥٣٩					

<p>سلطان عثمانیه السلطان و الخلفاء العثمانيين</p>	<p>سلطان عثمانیه السلطان و الخلفاء العثمانيين</p>
---	---

اسم	سنة	سنة	سنة	سنة	سنة	سنة	سنة
سلطان عثمان	۲۵۶	۲۹۹	۷۲۷	۷۲۷	۲۷	۲۰	سلطان عثمان خاندان عثمانی
سلطان اوزطان	۲۸۱	۷۲۲	۷۲۱	۷۲۱	۳۰	۸۱	سلطان اوزطان خاندان عثمانی
سلطان مراد	۷۲۲	۷۲۱	۷۲۱	۷۲۱	۳۱	۶۵	سلطان مراد خاندان عثمانی
سلطان بلدر	۷۲۱	۷۹۲	۸۰۵	۸۰۵	۱۳	۴۴	سلطان بلدر خاندان عثمانی
چلبی سلطان	۷۸۱	۸۱۶	۸۲۴	۸۲۴	۸	۶۳	چلبی سلطان خاندان عثمانی
غازی مراد	۸۰۶	۸۲۴	۸۵۵	۸۵۵	شهر	۴۹	غازی مراد خاندان عثمانی
ابوالفتح محمد	۸۳۳	۸۵۵	۸۸۶	۸۸۶	۳۱	۵۳	ابوالفتح محمد خاندان عثمانی
سنان خان	۸۵۱	۸۸۶	۹۱۷	۹۱۷	۳۲	۲۷	سنان خان خاندان عثمانی
غازی یارون	۸۷۵	۹۱۸	۹۲۲	۹۲۲	شهر	۵۱	غازی یارون خاندان عثمانی

مراد خان ناست

مراد خان ناست

سلطان سليمان خان غازي	السلطان الغازي سليمان خان	٩٠٠	٩٢٤	٩٧٤	٢٥	٧٤	فاتح جامع بجوار جناح بنوارنده الضاح
سلطان غازي سليم خان ثالث	السلطان الغازي سليم خان الثالث	٩٣٠	٩٧٤	٩٨٢	٨ شهر ٥	٥٠	ايا صوفيه جامع ميرزا جامع ايا قوتيه مدفون
سلطان غازي مراد خان ثالث	السلطان الغازي مراد خان الثالث	٩٥٣	٩٨٣	١٠٠٣	٢ شهر ١	٥٠	
سلطان غازي محمد خان ثالث	السلطان الغازي محمد خان الثالث	٩٧٤	١٠٠٣	١٠٢٣	٩	٣٧	
سلطان احمد خان غازي	السلطان الغازي احمد خان	٩٩٨	١٠١٢	١٠١٦	١٤	٣٨	استانبولده بامعلوك بامعلوك بامعلوك بامعلوك بامعلوك
سلطان مصطفى خان بن محمد خان	السلطان مصطفى خان بن محمد خان	١٠٠١	١٠٣٦	١٠٤٨	فراخ شهر ٣	=	
سلطان عثمان خان ثاني	السلطان عثمان خان الثاني	١٠١٣	١٠٢٧	١٠٣١	٢ شهر ٤	١٨	
دفعه ثانيه سلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	السلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	٠٠	٠٠	١٠٣٢	١ شهر ٢	٤٨	بجوار جامع ايا صوفيه مرمده مد قوتدر
سلطان غازي مراد خان رابع	السلطان الغازي مراد خان الرابع	١٠١٨	١٠٤٢	١٠٤٩	١٢ شهر ٢	٣١	بندر لري سلطان احمد ياغده ووزار
سلطان ابراهيم خان	السلطان ابراهيم خان	١٠٢٤	١٠٣٤	١٠٤٨	٨ شهر ٩	٣٨	ايا صوفيه بجوار ايا صوفيه مد مدفون
سلطان غازي محمد رابع	السلطان الغازي محمد رابع	١٠٥١	١٠٨٨	١٠٩٩	٤ شهر ٥	٥٢	استانبولده بجوار ميرزا والده لري ترضا سلطان تربيه سوره مد مدفون

سلطان اسحاق خان الثاني	سلطان اسحاق خان الثاني	١٠٥٢	١٠٩٩	١١٠٣	٣ شهر ٨	٥٠	بقره السلطان
سلطان احمد خان الثاني	سلطان احمد خان الثاني	١٠٥٣	١١٠٢	١١٠٦	٢ شهر ١	٥٦	سلطان اسحاق خان الثاني
سلطان مصطفى خان الثاني	سلطان مصطفى خان الثاني	١٠٧٤	١١٠٦	١١١٥	٨ شهر ٨	٦٠	محمد خان رابع بزرگنده مدفون در
سلطان غازي احمد خان ثالث	سلطان الغازي احمد خان الثالث	١١٨٤	١١١٥	١١١٣	٢٧ شهر ١١	٢٥	سلطان اسحاق خان الثاني
سلطان محمود خان	سلطان محمود خان	١١٠٨	١١٤٢	١١٤٦	٣٥ شهر ٢٨	٦٠	سلطان اسحاق خان الثاني
سلطان عثمان خان الثالث	سلطان عثمان خان الثالث	١١١٠	١١٦٨	١١٧١	٤ شهر ١١	٦٠	برادر اولي السلطان محمود خان ثانياً مدفون در
سلطان مصطفى خان الثالث	سلطان مصطفى خان الثالث	١١٢٩	١١٧١	١١٨٧	١٦ شهر ٨	٥٨	جا مطري سليم بزرگنده مدفون در
سلطان محمد خان غازي	سلطان الغازي سيد محمد خان	١٢٧	١١٤٧	١٢٠٣	١٥ شهر ٨	٦٦	بقيه قوننده مدرسه لوسيه متصل بقره لوسيه مدفون در
سلطان غازي سليم خان ثالث	سلطان الغازي سليم خان الثالث	١١٧٥	١٢٠٣	١٢١٠	١٩ شهر ٨	٤٨	سلطان مصطفى خان الثاني
سلطان مصطفى خان رابع	السلطان مصطفى خان الرابع	١١٩٣	١٢٢٢	١٢٢٣	١ شهر ٣	٣٠	سلطان عبد الحميد خان بزرگنده مدفون در
سلطان غازي محمود خان ثانی	سلطان الغازي محمود خان الثاني	١١٩٩	١٢٢٣	١٢٥٠	٣٣ شهر ١١	٥٥	جنيرلي طاش بنوارنده قره محمود بنوارنده مدفون در
سلطان غازي عبدالحميد خان	سلطان الغازي عبدالحميد خان	١٢٣٧	١٢٥٥	١٢٧٧	٢٢ شهر ٩	٤٥	سلطان سليم خان رابع جا مير جوارده مدفون در

سلطان عبد الغفر خاں	سلطان عبدالعزیز	۱۲۶۴	۱۲۷۷	۱۲۹۴	۱۶	۲۸	سلطان محمود ثانی	بقرہ السلطان
۱ شوال	۱ شوال	۱۲۶۴	۱۲۷۷	۱۲۹۴	شہر	توبہ بندہ مد	محمود ثانی	بقرہ السلطان
سلطان مراد خان	سلطان مراد خان	۱۲۵۶	۱۲۶۴	۱۲۹۴	۳	۳		
۱۲۵۶	۱۲۶۴	۱۲۹۴	۱۲۶۴	۱۲۹۴	۳	۳		

و علی

نعمت بیمنی

سلطان ابن سلطان

سلطان الغازی

عبد الحمید خان

ابن السلطان الغازی عبد الحمید الخاں

خدا لله دولته الی آخره و زان

افندہ حضرت تلمیذیک تاریخ ولادت لوی

بیک ایکیوز الی سکو سنہ سنہ شعبان

شرفینک اون یدیحی کوفی اولوب

بیک ایکیوز طقسان اوج سنہ سنہ

شعبان شرفینک اون بریحی خیشینک کوی

سیر آرای خلافت اولمشاردر جناب

مالک الملک ذات ملوکانه لری

موفقیا جلیله منظر وبالجله

امور و تشبثا خیر اینجا

میسر یوزسون

آمین

تاریخ ولادة

سیدنا و مولانا

دولت عثمانیلا امتنان

سلطان ابن سلطان (سلطان)

(الغازی عبد الحمید خان) خدا لله

دولته الی آخر الزمان سنہ الالف

وما سنہ و ثمانیة و خمسون فی یوم

السابع عشر من شهر شعبان المعظم و فی

یوم الخمیس الحادی عشر من شهر شعبان المعظم

سنہ الالف و مائتین و ثلاث و تسعین

جلس علی سیر الخلافة و زینہ بمقارنته

وجوده الشریف جعله الله تعالی

مظہر اللوفقیات الجلیله

و یسر الله جمیع تشبثاته

واموره الجمیله

آمین

تاریخ ولادت سلطان
سلطان عبدالعزیز

طرابلس عرب ولايتك سلطنت سنيدارة
 عادله سنه تاريخ الحاق قدز شهديه قدز
 كرك در سدا قدز تمين وكرك بوراجه با
 لا انتخاب ما موريلوي فرما داليلوله تصديق
 بيورليست اولان ولاه عظام حضرتك
 اسمايلويه تاريخ تيمينلوي ومد ما
 موريلويه آتارخير لوي تمين
 جد ودر

جدول ميمين لاسماي حضرت الولاية
 العظام الذين عينوا من دار السعارة و
 الذين اخبوا هنا ووقع التصديق على
 ما مورياتهم بقرآمين عاليه عند الحاق
 ولاية طرابلس الغرب بادارة السلطنة
 السنوية العادلة الى حد الآن و تواريخ
 تعيينهم ومدت ما مورياتهم و آتار هم
 الخيرية

الولاية	تاريخ	الولاية	تاريخ	الولاية	تاريخ
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣
طرابلس الغرب	١١٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس الغرب	١٠٢٣

سجده

کتاب	تالیف	تعداد	موضوع	ملاحظات
خلیل باب	۱۱۱۴	۱	نشر جامع کبیر	جامع النبی فی المناقب
ابراهیم ادرکی غولینه علی ابو محمد بن علی	۱۱۱۶	۳		
قوه ممالی احمد پاشا	۱۱۲۳ ۱۱۲۷	۲۶	طرابلسه بیایم شرفی و کمالی	جامع مشرفی بظالمین در شرح المناقب
ادخلی محمد پاشا	۱۱۵۸ ۱۱۶۱	۱		
ادخلی علی پاشا	۱۱۶۷	۱		
جهان پادشاه	۱۲۰۷ ۱۲۱۰	۱		
قوه ممالی				
ایمان بلبل	۱۲۰۸	۱		
برادر				
یوسف پاشا	۱۲۰۹	۲۱		
ادخلی علی پاشا	۱۲۲۹ ۱۲۱۱	۲		

خطا

بدر
کتاب
تعداد
موضوع
ملاحظات
در
ممالی
جهان
ایمان
برادر
یوسف
ادخلی

زاسا تبیین در اعزاز سید

<p>بعد علی پاشا هذا قد انتهت اصول انتخاب الولاية احيانا بمركز الولاية ولذلك فان جميع الولاية العظام المحررة اسماؤهم بعده قد عينوا وارسلوا من دار السعادة راسا على التسلسل</p>		<p>بو علی پاشا در صکوه ارتقوا و لقا مركز ولايتيه والى انتخاب اصوله نظام و یرله یکدن بوندن صکوه اسمک یازیلان ولایة عظام ملت جملة متسلا در سعادتدن راسا تعیین داعرام یورد مشهورد</p>							
<p>ارکان</p>	<p>ارکان</p>	<p>سنة</p>	<p>شهر</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥١</p>	<p>١٦٥٦</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>
<p>ارکان</p>	<p>ارکان</p>	<p>١٠</p>	<p>١٠</p>	<p>١٢٥١</p>	<p>١٢٥١</p>	<p>١٦٥٦</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>
<p>ارکان</p>	<p>ارکان</p>	<p>١١</p>	<p>١١</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٦٥٦</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>	<p>١٢٥٢</p>

مستشفى عسكري بالمشيب	مستشفى عسكري بالمشيب	سنة ٦	شهر ١١	١٢٥١ ج ١١	محمد امين پاشا
		١	٧	١٢٢٤ ج ١١	محمد رجب پاشا
		١	١٠	١٢٢٥ ج ١١	الحاج احمد عزت پاشا
		٣	١	١٢٢٨ شهر	مصطفى نوري پاشا
قتل انشق المشير غومر	شق مشهور غومر نك اعدا	٣	١	١٢٧٢ ج ١١	عثمان پاشا
تأسيس الرشيدية	مكتب رشدي تاسيس	٢	١	١٢٥٤ ج ١١	احمد عزت پاشا
		٢	٣	١٢٧٧ ج ١١	محمد نديم پاشا
موقفه ازرقين ونوفا كيرة وفي خارج من ما منتظر صنعية	ظرابلسد وازرناك بيوك چا كل ساعت وخارج سورده بورغي صولي منتظر برجسته در	٢	٩	١٢٨٢ ج ١١	فوقه عسكري وما نك انضامه پاشا
		١	٢	١٢٨٧ ج ١١	محمد حالي پاشا
		٠	٨	١٢٨٨ ج ١١	محمد رشيد پاشا
		١	٠	١٢٨٩ ج ١١	دفعه تايبه عسكري وما نك انضامه پاشا

كردم
مشهور
انضامه

سن	شہر	سن	تفصیلات
۱۲۱۱ ۱۱۱۷	۷	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندان علی انضامیلا ساج پاشا
۱۲۹۲ ۲۹۷ ش	۶	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندان علی انضامیلا عاصم پاشا
۱۲۹۲ ۳۸۷	۶	۲	فرقہ عسکر یہ قوماندان علی انضامیلا مصطفیٰ پاشا
۱۲۹۵ ۵۹۷	۲	۰۰	روم ایلی بابہ لوئی طی کالی پاشا
۱۲۹۵ ۶۹۷	۱	۰۰	وزیر محمد صبر پاشا
۱۲۹۵ ۵۵۷	۱		مشیر محمد سیلال الدین پاشا
۱۲۹۲ ۷۷ ش	۱۰	۱	دفعہ ثانیہ احمد عزت پاشا
۱۲۹۱ ۶۹۷ ج	۲	۰	وزیر محمد نظیف پاشا
۱۲۹۱ ذی ۲۱			حالا والی ولایت احمد اسم پاشا

مرکز ولایت تجارت اوله سی تشکیلی
 رصیان و امان ایچون بر مکتب ابتدا
 کشادگی و از قهر و اسواقه بجهت آفرین
 فوشی و لغار آجد بر لمسی و خاتج شهریه
 ٦٨ دکان خاوی بجد را حمیدیه چار شوی
 بناد و بفر مکتب ابتدا بکدن دوا اثر
 بلدی و تلفراف و پوسته مرکز لوی
 تشکیلی و مطلقاً ولایت و بر کون دریل
 و تنوییه سنه صورت سنه و تجدید
 و جبل سنجا غنه تابع نالوت قضا سنه
 جده و ابریمیه مکتب و خمس سنجا غنی حکومت
 قوناقی ایله عساکر شاهان سنه
 کلیاً تغییر و توسیعه مذکور قشله
 یکیدن مع تفرعات بیول بر قعرش
 علاقه سن و جفاره ناحیه حکومت
 قوناقی کذلک مکتب تغییر و توسیعه
 اوراده دخی بر بلوک استیقا اید
 بر قغوش و قوناق سنجا غنی مکتب ابتدا
 سوکه قضا سنه بجدیه مکتب حکومت
 قوناقی ایله شاطط قضا سنه دخی
 جسیم و منتظم بر نشاء افشا غنی
 مشارالیه حفصه تلویک با شلیجی اثر جلینار
 محصوریت بندر زوندر از دین بی کی سنه
 مرکز و بندر بتفریح اوسا لوندن بتفریح
 اللوی قیاق و بایر دخی و سنه بجز
 خستخانه سن دیت کاند

تتمیزه الی الی المشار الیه اما رأ جليلة
 عمرانیة جملةها تشکیلی و تجارتی مرکز
 الولاية و فتح مکتبین احدها الی بیان
 و الثاني البنات و تبلیط الازقة و
 الاسواق من جدید و فتح البحار تحتها
 و بناء سوق الحمیدیه بجد و انما راج البقاء
 محتویاً اثمانية وستین دکاناً و تشکیلی
 دواخر بلدیة و مرکز تلغراف و بوسطه
 فی بعض المحطات و تجدید تعدیله
 و تدویة الی مرکز فی الولاية بصورة
 مضبوطة و انشاء مکتب صبیان
 من جدید و فی ضار نالوت النتائج الی
 الجبل و تعمیر و توسیع محل الحكومة و
 قشلة العساکر الشاهانیه فی الخمسة
 تعمیراً کلیاً مع علاوة ر قغوش و ای
 محل کبیر فی الغشلة المذكورة مع تفرعات
 و تعمیر و توسیع محل حکومت ناحیه الجفاره
 بصورة مکتبه و بناء محل دستوب بلوکاً
 من العساکر الشاهانیه هنالك اید
 و انشاء محل حکومت من جدید یاه فی قضا
 سوکه من بلطه نالوت قوناقی بقره قشله
 جسیم منتظمه فی قضا الشاطط لتمام
 لالوان الی کور ایضا و کذلک قعر
 انشاء مستنزل الغبار و سنه
 دستوب مائة و خمسیة و سنه
 نیز اید یار المتفرعة به و نحو قریب

سوك وكوخك طرفلرند
 برده زويه يازيلالقا سيمب
 الالقاب الرسميه التي تكتب
 على التما من طرف الكبير والصغير

مقام صدور عظمائه	مقام الصدارة العظمى
علا جانبدن سا زوري جانبدن عباره اوه سنده	معروض احي كينلويد ركم معروض چا كينلويد ركم نخامتوردولتو حضرتلوي
مقام صدارتي احرز ايتمش ذواته	المذوات الذين احرزوا مقام الصدارة
علا جانبدن سا زوري جانبدن عباره اوه سنده	معروض دا عيلويد ركم معروض چا كولويد ركم ايتلوردولتو حضرتلوي
ميرمك مكرم ومعر والورنيه دارالسماع الشريفة اغاسنه	دولتوسيا و تارا فاقام حضرتلوي دولتو غايتلوا فاقام حضرتلوي
مقام سرعسكرييه وشرف صهرت سنه يه نائل اولمش وكلايه	مقام السرحسكيرييه وللوكلاء الذين نالوا شرف الصاهرة السنيت
رتب بالاوسر قرناي نهشتاچيه وججريه ويستلويين	لا رباب الترتبه نالها لا قونا والحضرة السنديه الساطع والرايات البحرية
ويقا نايه ربه اولي صنفا اولي ورومايلي كلويكي يايه لورينه	للفريق والحارزي الصنف الاول من الرتبة الاولى ورتبه دوم ال

ميرالويه وميرميرانه ورتبه اولى صنف ثانيينه	سفاذ تلو اقدم	لامراء اللوا، ولجائزى الرتبه الميرميرانية والرتبه الاولى من الصنف الثالث
ميراليله ورتبه ثانيه صنف متميزينه	عز تلو اقدم	لامراء الآلاى ولجائزى الرتبه الثانيه من الصنف المتميز
رتبه ثانيه صنف ثانيينه وميرالامير وقائم مقامه اصطبل عام مدير كى باير اولونه	عز تلو اقدم باشا باغ اعنا	لجائزى الرتبه الثانيه من الصنف الثانى والميرالامراء وقائم مقامه ورتبه مديريه الاصطبل العاشر
بكاشيلوه ورتبه ثلثه وقبوجى باشيلوه والاخذائه	دفعلو بك اقدم اعنا	البيككاشين ولجائزى الرتبه الثانيه وللقبوجى باشي وهذا الاصل
رتبه رابعه وقول خالونه وخواجكاز ويز باشيلوه	فوتلو بك اقدم اعنا	لذوى الرتبه الرابعه والقول اعنا والخواجكاز واليز باشي
رتبه مذكوره ما درنده اولونه وساير نامورته بولنا لوه	حيتلو بك اقدم اعنا	لمن هم تحت الرتبه المذكوره ولساير من هم فى نامورته

مستند ميشي اسلاميه : المستند المشيخ الاسلاميه

علاج بنده	معروض داخلى ديرينه لو يدرك	من جانب العلماء
ساير لوى جانبند	معروض بنده ديرينه لو يدرك	من جانب غيرهم
عبارة سند	دولتوسياحتلو حضرتلوى	فى سياق العبارة

ميشي اسلامي معزول للرتبه : المعزول المشيخ الاسلاميه

علاج بنده	معروض داخلى لو يدرك	من جانب العلماء
ساير لوى جانبند	معروض بنده لو يدرك	من جانب غيرهم
عبارة سند	دولتوسياحتلو حضرتلوى	فى سياق العبارة

مدرسيه
قضايه

للقدم	سماحتوا قدم	صدوره
الحائزى باية استانبول	فضيلتوا قدم حضرتولى	استانبول بايم لولويه
الحائزى باية الحرمين	فضيلتوا قدم	حرمين بايم لولويه
لموالى البلاد المحسنة والمخرج	فضيلتوا قدمى	بلاد خسنه ومخرج مواليسنه
لمدرسين	مكرمتوا اقدمى	مدرسين
للقضاة	مودتوا اقدمى	قضاة
لمجلى اقدمى	رشادتلوا قدم حضرتولى	خلوا قدمى يه

وتب غير وسينغير وقيلك
 اصول تشريفات دولت عليه
 اوزره يكديكره تقدم ملوى
 تقدم الرتبة العلية والسيفية والصلية
 على بعضها حسب اصول تشريفات
 الدولة العلية

رتبة مشيري ووزاري صدوروم الى رتبة بالادن اولوب بالفعل وكالات خدمته
 وانا طول بايهسى رجال
 شوراى عسكري رتبة بالادن سائر استانبول يرتلق رتبة اولي صنف
 ومجره رياستلى رجال
 روم الى بكركيلكى حرمين شريفين ميرلواق ميرميرالىق رتبة اولي صنف
 بلاد خمس مولويى ميرالايلىق رتبة ثابته صنف اول مخرج مولويى
 رتبة ثابته صنف ميرالامراق قائم مقاملىق اصطلح عامه مديرلكى
 ثابته
 كارمدرسين بكاشيلىق رتبة ثالثه قيوحي باشيلىق
 موصله سليمانيه مادوننده الاى امينلكى رتبة رابعة قول اغاوت
 خوالك يوز باشيلىق

سلامية

رَبِّ عَلِيٍّ تَعْيِيرٌ وَتَعْرِيفَانِي
تَعْيِيرُ الرَّبِّ الْعَلِيَّةِ وَتَعْرِيفَاتُهَا

أَيْدِيهَا بِأَيْدِيهِمْ
أَمْزَجَتْهُنَّ مَعَهُنَّ
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَوْلَاهُهَا بِأَوْلَائِي
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

بَارِدٌ خَمْسَةٌ مَوْلَاهُ

دَوْمِ إِلَى قَاضِي عَسْكَرِكِي
قَضَائِي عَسْكَرِ الرُّومِ إِلَى

أَيْدِيهَا بِأَيْدِيهِمْ
أَمْزَجَتْهُنَّ مَعَهُنَّ
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَوْلَاهُهَا بِأَوْلَائِي
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَنَا طَوْنِي قَاضِي عَسْكَرِكِي
قَضَائِي عَسْكَرِ الْأَنْصُولِ

كَمَا كَانَ بِأَيْدِيهِمْ
أَمْزَجَتْهُنَّ مَعَهُنَّ
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَوْلَاهُهَا بِأَوْلَائِي
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَسْتَأْنُوهُ قَاضِي عَسْكَرِي
قَضَائِي أَسْتَأْنُوهُ

أَوْلَاهُهَا بِأَوْلَائِي
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

أَوْلَاهُهَا بِأَوْلَائِي
مَنْصِبِي مَنْصِبُهَا
وَأَكْرَمَتْهُنَّ بِأَكْرَمِي

<p>مُولَوَاتِ الْحَرَمَيْنِ</p>	<p>حرمین مُولَوَاتِی</p>
<p>می صبارہ و صنادیدہ و بروسہ و الشام و مصر القاهرہ و قلبہ</p>	<p>ادرنہ بروسہ شام مصر و قلبہ دن قاهرہ و صبارتدر</p>
<p>مُولَوَاتِ الْبِلَادِ الْخَمْسِ</p>	<p>بلاد خمس مُولَوَاتِی</p>
<p>مصر و قناہ و حلب و بغداد و دمشق و کربلا و کوفہ و قم و تبریز و اصفہان و شیراز و یزد و سمرقند و بخارا و بلخ و خوارزم و خراسان و طبرستان و گیلان و فارس و بصرہ و واسط و کربلا و کوفہ و قم و تبریز و اصفہان و شیراز و یزد و سمرقند و بخارا و بلخ و خوارزم و خراسان و طبرستان و گیلان و فارس و بصرہ و واسط</p>	<p>بلخ و خوارزم و خراسان و طبرستان و گیلان و فارس و بصرہ و واسط و کربلا و کوفہ و قم و تبریز و اصفہان و شیراز و یزد و سمرقند و بخارا و بلخ و خوارزم و خراسان و طبرستان و گیلان و فارس و بصرہ و واسط</p>
<p>مُولَوَاتِ الْخُرْجِ</p>	<p>مخرج مُولَوَاتِی</p>
<p>انما یکنی لہم ان نیا الواب و کتبہا و الذوق و فضیلتہا المنصب</p>	<p>مخرج مخرج اولہ و منصب فضیلتہ</p>
<p>اصحاب البایۃ المجرّد</p>	<p>بایہ مجرد اصحابی</p>
<p>ہجرتی تقاعد البعض من الدرس العام بنا علی کلہم</p>	<p>درس اصحاب بایہ از ولایت و از دینہ تقاعد لوی اجرا اول نور</p>
<p>المقاعدین</p>	<p>مقاعدین</p>
<p>ہی مدرسہ فی قباہ جامع السلیمانیۃ الشریفیہ فالمدربون الذی یصلوا الیہا ہذا یکنی لہ ان نیا لہ تعینی مولوجۃ المخرج</p>	<p>مدرسہ جامع الشرفیہ مدرسہ اولہ و اصل مدرسہ اولہ و اولان مدرسہ مخرجیہ کونیک تعینیہ نام اولہ بیور</p>

<h2 style="margin: 0;">ابتداء الخارِج</h2>	<h2 style="margin: 0;">ابتداء الخارِج</h2>
--	--

<p>ان دورته يعني ادرته ودرسه مدرس كل سنة ترتبي دخی استانبول مدرس كل سنة اووب فقط خرج مولوي يرينه دورته مولوي ناسيله بالاده محرر من صدف بوي ضبط ايدوب بعد الا تفصال صرب سيله مناصب مذكوره واورنده دوران ايدر طريق قضات دخی بشقه جه بر طريق اوله روق روم ايدوب وانا طوايدن مد معلومه ابله منصب ضبط ايدوب وبعضاً مدرس اجنبا اولوز صكره انفصال وترفع مراتبه نهایت سته تغيير وانا مناصبه واصل اولوز بولوز دخی اشرف قضاء تسميه اولوز</p>	<p>ان دورته يعني ادرته ودرسه مدرس كل سنة ترتبي دخی استانبول مدرس كل سنة اووب فقط خرج مولوي يرينه دورته مولوي ناسيله بالاده محرر من صدف بوي ضبط ايدوب بعد الا تفصال صرب سيله مناصب مذكوره واورنده دوران ايدر طريق قضات دخی بشقه جه بر طريق اوله روق روم ايدوب وانا طوايدن مد معلومه ابله منصب ضبط ايدوب وبعضاً مدرس اجنبا اولوز صكره انفصال وترفع مراتبه نهایت سته تغيير وانا مناصبه واصل اولوز بولوز دخی اشرف قضاء تسميه اولوز</p>
---	---

<h2 style="margin: 0;">أحوال الولاية الطبيعية والجغرافية والخصوبة</h2>	<h2 style="margin: 0;">أحوال الولاية الطبيعية والجغرافية والخصوبة</h2>
--	--

<p>بنا على كون ولاية طرابلس الغرب شمالاً من افريقيا احدى قطع كورة الارض الحسن رايا من المناسب ذكر بعض ايضا حان مختصرة في</p>	<p>طرابلس غرب ولاية كورة ارضها قطعان خمس سندن افريقيا ارضها بولنديون احوالك بيانته شروع مقدم بولندي دخی قطع حقه بعض</p>
---	--

معلومنا مختصره ذكرو مناسب
 كورلشدر شوليه كه اوفيقا تبصر
 اولنا جزيرة عظيمه كره ارضه قطعات
 خمس سنك برى اولوب اوروپا نيك
 ايكى مثلنه و آسيانك ثلثائه مساويده
 اشبوصله وقلره كنجده قدرافريقا
 قطع آسيانك سنه سويش برزخى
 واسطه سيله ملاحق بولنديغى جهته
 شبه جزيرة صايلور ايسه ده مؤخر
 سويش برزخك قناله عقوليه جزيره
 حكمة كيرمشدر اسكى يونانيلر
 مصرك غرب و جنوب جهته كى مالكو
 همدود فوضا يدرك ايتوبيه (سياهلو
 ملكى) (ليبيا) اسپر يا غرب ملكو
 وساروبوكى اسمله تسميه ايدرلو
 ايكى فينك لير سيمه بوخارندت
 چيقارق و اميد بورنق طولاشرد
 مجاهره و ارنجه فريقيا قطع سنك
 جسامق بلق ايتد يله
 افريقا اسمى قديمه عند نده
 مجهون اولوب روماليلر افريقا نك
 جهته شماليه سنى استيلا ايتد كلربى
 صره ده ياكور تونسك جهته جزيره
 سيله نفيس طرابلس غرب و جبل غرب

تصه الكائنه بها قبل الشروع فى بيان
 احوالها فنقول ان الجزيرة العظيمة المعبر عنها
 بافريقيا هي احدى قطع كره الارض الخمس
 وتساوى ضعف اوروپا وثلثى آسيا
 وبعدها كانت قطعة افريقا تقدر
 شبه جزيرة ملاصقتها لقطعة آسيا
 بواسطة برزخ السويس صارق جزيرة
 بتحويل برزخ السويس خليج المهدي
 القريب وكان اليونانيون القداماء
 يفرضون ان الممالك التي في غرب
 مصر و جنوبها محدودة ويسمونها
 ايتوبيه (مملكة السودان) وليبيا
 واسپريا (مملكة الغرب) واسماء اخرى
 كنده فلما خرج الفينيقيون من ثغر
 سبته ووصلوا الى البحر الاحمر مارين
 على رأس الرجاء الصالح اطروا اجسامه
 قطعة افريقا وكان اسم افريقا مجهول
 عند الامم القديمة ولما استولى الرومانيون
 على شمالى افريقا اطلقوا اسم افريقا
 على الجهة الجنوبية من تونس وعلى
 المحلات الكائنة بها نفس طرابلس
 الغرب ولوا الى جبل الغربى والجنوبى
 فقطه وكذا كان اسم افريقيه
 يخص هذا البحر والصغير عند

ارضك

وخمس سنجاق قزوينك بولند قزوي ير لره
 افريقا اسمني ويرمشلردركه عربلر
 صندنده دخي افريقيه اسمي ياكوشو
 جزو صغيره منحصر ايدى
 متأخرين اشبوا اسمي تقيم ايله كره
 ارضك قطعان محسند من متقدمينك
 يوقاروده بيان اولنديغى كجي بر قاج
 اسمله تشميه ايتدكارى قطعه يه
 اطلاقا يمشلردر افريقا قطعك
 وجه تشميه سنده متأخرينك روايتلر
 متعدد ايسه ده يمندن هجوه افريقا
 ذكرا ولسان جزو صغيري صنبط ايدى
 (افريقيش) نام يادشاهك اسمنه
 دنبتله اول جزو صغيرك افريقا
 تشميه اولنديغى و متاخرينك بو اسمي
 بتون قطع ايجون تقيم ايله كلوى
 حقه كه روايت هيسن ان زياده
 شايان قبول كى كورنيبور
 افريقا نك ان شمالنده ولان رير
 بوردى عرض شمالينك ٣٧ درجه ١٩
 دقيقه ٤٠ ثانيه سنه وال جنوبنده
 بولنان (ايكنه لور) بوردى عرض
 جنوبينك ٣٤ درجه ٣٨ دقيقه ٤٠

العرب ايضا فعم المتأخرون هذا الاسم
 واطلقوا على احدى قطع كره الارض الخمس
 التي سماها المتقدمون باسماء عديدة
 على ما مر بيانه اعلاه ثم ان روايات
 المتأخرين متعددة في وجه تسمية قطعة
 افريقا لكن الظاهر ان رواية من هذه
 الروايات كأنها احرى بالقبول من غيرها
 وهى ان ملكا اسمه (افريقيش) هجم
 من اليمن وضبط الجزو الصغير المذكور
 من افريقا فسمى ذلك الجزو افريقا
 نسبة الى اسمه ثم عمم المتأخرون هذا
 الاسم على كل القطعة هذا وان رأس
 (بيزارطه) الكائن في اقصى شمال افريقا
 مصادف لدرجة ٣٧ و ١٩ دقيقة
 و ٤٠ ثانية من العرض الشمالى كما ان
 رأس (الابو) الذي في اقصى جنوبها
 مصادف لدرجة ٣٤ و ٣٨ دقيقة
 و ٤٠ ثانية من العرض الجنوبى فيكون
 والمخالفة هذه عرضها ١٩٥٠ ميلا
 وطولها من الرأس (الاحضر) الكائن
 في اقصى غربها الى رأس (فاردانوى)
 اقصى شرقها ١٣٨٠ ميلا وسطحها
 ٩٤٩٠٠ ميلا مربعاً

دخو اسم افريقا

ثانيه سنة تقا في اتمكاه عرضي ١٤٥٠
ميل وطولي الكعربي اولان (اخضر)
بورندن الك شرقي اولان (ناردانوي)
بورننه ذلك ١٣٨٠ ميل در وسطى

٩٢٩٠٠ ميل مر بعدن

ابتنه طرابلس غرب ولايتي شوا فريقيا
قطعه سنك جهت شمالية سنده راقع
وجنوباً اطلاس طافلو نايه محد و د
اولان (فاس) (جزاير) (تونس)
وطرابلس غرب دن هبار بولونات
بربرستانك جانب شرق سنك قسم
اعظندن وقران خورندن منشكل

اولوب افريقاهه كائن ممالك عثمانيه
اكرجه اوروپا ليليك خريطه لرنده جهت
غربية سي محدود كوستر لورايسه
جنوبي جانبي بكده تحديده اولنه ^{نقده} ميد
تقريباً قران سبخا غنه ملحق اولوب

٤٠٢٠٠ يكره درت درجه

يكره يكي دقيقه ناقص عرض شماليه
بولنان (تجهري) قصر نندن ال بعيد
نقطه انتهاسي ١٤٠٠ (يعني ارتوز)
اوج درجه اوز بش دقيقه كذلك

عرض شماليه بولنا بحيرة البيبا نده

هذا وان ولاية طرابلس الغرب من
الممالك العثمانية الكائنة بقطعة
افريقيا هذه وهي متشكلة من
بوادي فزان ومن القسم الاعظم
من شرقي قطعة بربرية الواقعة
في اجمره الشمالية من قطعة افريقيا
والتي هي عبارة عن (فاس) و
(الجزاير) و (تونس) و (طرابلس الغرب)
والمحدودة جنوباً بجبال اطلس
ثم انه وان تكن اجمره الغربية من
الولاية مرسومة محدودة في خرائط
الاوروپا وبين لكن جانبا الجنوبي
لم يمكن تحديده جيداً ولذلك
بان عرض الولاية تقريباً ثمان
درجات وثلاث وخمسون دقيقة
مبتداً من قصر (تجهري) الذي
هو اقرب نقطة ابتدائية منها
لخط الاستواء والمعلق بلوا فزان
والكائن في العرض الشمالي على ٢٤
درجة و ٢٢ دقيقة ناقصة الى
(راس البيان) الواقعة في (بحيرة
البيان) الكائنة في العرض الشمالي
ايضاً على ٣٢ درجة و ١٠ دقيقة

الولاية بربرية

واقع رأس البيبانه قدر سكو درجه
 الى اوج دقيقه عرضته وبارسدن
 كجن نصف النهار دائره سي مبدأ طول
 شرقي اعتباريه ٦ درجه ٣٠ دقيقه
 ٢٢ درجه ٤٠ دقيقه قدر عمد
 اولوب بوحساجه ١٦ درجه ١٠
 دقيقه طولنده دركم ٣٤٤٠٠٠
 انكيز ميل بري مرعبنده برمساحه
 سطحي تشكيل ايده يور
 غرباً تونس وشعابه قبائلك
 جزايريه ولايتك اوه سنده واقع
 اراضيه وشرقاً بنغازي ولايتي
 وليبي صحراسي وجنوباً صحراي كبير
 وشمالاً لاق ذكر صولوي ايله محدود
 مقد ما بنغازي ولايتي سنجاق و بو
 ولايتيه ملحق اوله روق بشر سنواقد
 متشكل ايكن بيك ايكسوز طمتملك
 درت تاريخنده بنغازنيك آيروجه
 برولايت تشكيل ارضيه للحاله
 هذه (طرابلس) (خميس) (جبل زويه)
 (قران) نامرله درت سنجاق قدت
 مركبدر سواحل شماليه سي
 ادر وپانك وسپيليا اطرسنك
 سواحل جنوبيه سي قارشو سنده

ناقصه والتي هي بعد نقطه انتهائيه
 لها من خط الاستوار وتمتد هذه
 الولاية من ٦ درجات و ٣٠ دقيقه
 الى ٢٢ درجه و ٤٠ دقيقه باصتار
 دائره نصف النهار المارة من (باريس)
 مبدأ الطول الشرقي فيكون طولها
 على هذا المحسنا ١٦ درجه و ١٠ دقائق
 ومساحتها السطحيه تربعاً ٣٤٤٠٠٠
 ميلاً انكيزياً برياً وهي محدوده غرباً
 بتونس وباراضي قبائل (الشعابه)
 التي بين الولاية والبحر وشرقاً بولاية
 (بنغازي) وصحرا (ليبي) وجنوباً
 بالصحراء الكبرى وشمالاً بعياه بحر
 الرومر كانت متشكله من خمسة
 اوية لما كانت ولاية بنغازي لواء
 ملحقاً بها فصارت الآن مركبه من اربعه
 اوية تسمى (طرابلس) (الخميس)
 و(الجبل العرش) و(قران) بسبب
 تفرق بنغازي عنها وتشكيله ولاية
 في سنة ١٢٩٤ وانها لما كثر اهمية
 فوق العادة لسبب كون سواحلها
 الشماليه مقابله لسواحل جنوبيه
 من ادر وپانك وسپيليا اطرسنك

على سنجاق على

بولنجه برابر قلینک بر درجه به قد
 لطافتی و اراضیست که قوه انبایته سله
 اصلاحات و اعمار اتر و اها نیستک
 تمدن و ترقی به قابلیتی و سودان
 ما نیکه اقرب طریق بولند یغندت
 سودان تجارتک مر و مرکزی
 اولسيله فوق العاده براهميته ما
 لکدر

(ظافله)

ولايت سطرًا بالعموم آقصولون
 وقسم اعظمی نباتاتدن خالی متحرک
 قوددن عبارت بر و بیابانی و انلوه
 حاتم بر طاقم جبال و نلالی طاریدر
 جبال مذکورهایکی قسمه منقسم اوله
 برچی تسمى بحر محیط غزنی سواخلندن
 بدأیلک بنغازی به قدر غربت
 شرقه طوغزی ممتد اولان اطلس
 طاغنه بوزلايتدن کچن پارچایه
 غریان و جبل غریه و ترهون و مسلاطه
 نامعلومه یاد اولنان طاغری
 تشکیل ایدیور بولردن غریان
 طاغی بولسن حد و نده کاسن
 دویات طاغندن بدأیلک شرقه

حوی اقلها من الاطاف التي ليست
 بقلية ولقابلية اراضيها للاصلاح
 والاعمار وقوتها الانبائية واستعداد
 اهلها للتمدن والترقي ولكونها
 ممرًا ومركز التجارة السودانية
 حيث انها اقرب الطرق الى بلادها
 (الجبال)

ان سطح الولاية خالی عمومًا من النبات
 التجارية وقسمها الاعظم حوى بولند
 وقفار عبارة عن رمال متحرکه
 خالية من النباتات تعلوها جبال
 وتلال عديدة وان الجبال المذكورة
 منقسمة على قسمين فالقسم الاول
 منها هي القطعة المارة بهذه الولاية
 من جبل الاطلس الذي يقبلي من
 سواحل البحر المحيط الغزني ويمتد
 من الغرب الى الشرق حتى بنغازی
 والقطعة المذكورة من هذا الجبل
 تشكل الجبال المسماة بجبل غریان
 والجبل الغزني وجبل ترهون
 وجبل مسلاطه اما جبل غریان
 من هولادیه اتدی من جبل الدر

سید وک جبر

بك اسر فدا مس اها ليسق آزدها
 آجيق برلونده درلر
 اهالي ولايت زكا وقابليت وامر
 معاشده اقدام وغيرت و تقامر
 خلافت كبرى به ميل عبوديت و
 حكومته فوط انقياد و اطاعت
 و صلايت دينيه ايله متصف درلر
 و طاه و فضلا لرينه رعايت و احترام
 عظيمه ده بولنده روق بدويت و
 مدنيتلري بولند قلري موافقه كوره
 مختلفدر اوستنده مختلف
 الامرجه درلر

فوان اشده سمرة واهالي قضا فدا مس
 افح منهم قليلا وان اها الى الولاية
 متصفين بالذكا والقابلية و
 الاقدام والغيرة في امر المعاش والميل
 والعبودية لمقام اخلاق كبرى
 و فوط الانقياد والاطاعة للحكومة
 وبالصلابة الدينية و بيا عليه راضون
 طاهم و فضلا لهم ويحترمونهم
 رعايت و حرمة عظيمة و تختلف بدويتهم
 ومدنيتهم حسب اختلاف المواقع الموق
 جودين بها و تختلف ايضا امرجهتم
 بهذه النسبة

لسانلري - عوميت اوزره عرب
 لساني اولوب شهر و قصبه لوده
 تركجه تكلم ايدنلر و ارايسه ده بلك
 آزدرلر تكلم ايدنلر لساني
 عربيه قاتشديرو قلري (قهر)
 اوتور (نود) قالق (ياسر)
 چوق بركي الفاظ غريبه بار ياد
 لسانيك بقا باي غرمنسيك اولوق
 احتماليه تلي اولنه بيلور

لسانم - صوما عربي و يوجد
 منهم من تكلم باللغة التركية في
 المدن والقصبات الكثر قليلا و يوجد
 ويخطون بالنسا العربي الذي يتكون
 من الفاظ غريبة مثل (قهر)
 اقعد و (نود) قم و (ياسر)
 كثير اذ تا ملنا ها لا يسعنا الا ان
 نقول انها بقا يا غير منسية من
 اللسان البربري وان اهالي لود الجبل
 وقضائي فدا مس و سركمة و ما حمة

كذا في...
 السلام...

متفرقا قامت ايده كل كده درلر
(اقليم)

بولايت مالک حاردرن معدودايبه ده
بريدن بويه سواحل شماليه سنک
هو اسرارو و باي جنوبينک هو اسندن
از فرقي اولوب معتدلجدر شو
حالده صرميت اورزه مالک حاردرن
اولسي لازم کمر جبل غربيه سنجاعندک
هان بتوني دينيله بياه جک درجه ٣
مرتفع لما غلرا و زنده بولند يفتدن
ولايتک سواحل شماليه سنک هو اجه
فرقي يوقدر الحق يوقارود ه بيا
اولندي نغوجمله بودلايت عرض شماليه
سکر درجه اللي اوج ديقه نغوجنط
ايمش بولند يفتدن درسيام سنک
تفاوتندان ناشي جنوب طوعرض
کيدنجه درجه درجه حرر هو
کسب اشده ايدک مني طيبيدر
بولند ايجوندرن ولايتک سواحل
جنوب سيند واقع فوان سنجاعنده
موسم صيفد حرارن ادرتوزيشدن
قرق سا نغيز درجه سنه قد ترقى

المحارة لكن هو اجمع سواحلها الشمالية
على امتدادها ليس بتقليل الاعتدال
ولا يوجد بينه وبين هو ا جنوب اورو
الا فرق قليل فلا يلزم والحال هذه ان
تكون الولاية كلها من البلاد المحارة
ثم ان كل لوا الجبل الفربي تقريبا فوق
جبال مرتفعة فلا فرق في الهواء بينه
وبين سواحل الولاية الشمالية الا
ان هذه الولاية كما يفهم من اعلا ديت
كانت ضابطة من العرض الشمالي ثمانية
درجات وثلاث وخمسين دقيقة كتب
حرارة هواها اشتدادا طبيعيا في كل
درجة نغظها نحو الجنوب ولذلك
فان الحرارة بلوا فوان الكائن في جنوب
الولاية تترقى في موسم الصيف الى
اربعين درجة صا تنغرار وان
ريح الجنوب الذي يهب سره في الشهر
اومرتين ويستمر في كل سره يومين
او ثلاثة ايام لا فرق اصله بين
حرارته وحرارة الهواء الذي يستقر
قرب نار مشتعلة لكنه بسبب سلامته
لا يقع منه تولد امراض وفضلا
عن ذلك فانما يجبل اليا.

هو مالک حاردرن

ايدر آيده برو بعضاً ايكي دفعه
 اسن و بهر دفعه ده ايكي اوج كون
 دوام ايدن جنوب روزكاري حرارتي
 نمان برآتشك قوننده اصينات
 هو انك حرارتدن اصله فرقي يوقد
 شو قدر كه صاعلام بولند يقدرد
 بوندن امرض تولدا يتديكك و قو
 اولد يقدن بشقده صولوي صو
 خودور و طيشا روزك حرارته
 نسبتله اوله لويچي بلك سون حسن
 اولور اجنق بو هواده مسامات
 آچيق اوله يقدن آرزو شوت
 طوقور ايسه شدتلي تاثيرات
 حاصل ايدر جبل غربه ده سير
 فاصله لر ويره دك اسن شدتلي
 روزكار بياده لوشويله طور سوز
 بعض كره سوار يلوي بيله آتوليه راز
 يوارده كلديكي واقع اولوب حتى شدت
 تاثيريك سقاومت ايدم بيلك ايجو
 سوار يلوي بو هواده جيو اولور ادر كين
 طولوسي قوشاير مضمض جيو اولور
 بلغمور ايله ايتدا سندن مارتك

الاشافيه هوا الحجات لطيفاً مقديلاً
 بالنسبة الى حرارة الخارج غير انه اذا
 اصاب الانسان برد قليل في هذا الهواء
 تحصل منه تاثيرات شديدة لان المسام
 تكون حينئذ مفتوحة ثم ان الريح الشديدة
 الذي يهب احياناً بفواصل متباعدة
 في الجبل الغربي قد يغلب الفرسان
 فيلهم فضلاً عن المساء حتى ان
 الفرسان في ذلك الريح يصيروا
 مجبورين على سوق خيلهم ويسرعون
 ليتمكنوا من مقاومة تاثيرها الشديدة
 اما المطر فينزل احياناً على السواحل
 من ابتداء ايلول الى نهاية مارت لكن
 نزوله في دواخل الولاية قليل وفي
 بعض السنين لا ينزل ابداً او ينزل
 ولا يعم الدواخل وعلى الخصوص لواء
 قران فان نزول المطر فيه نادر جداً
 واذا نزل فلا يسل الارض وبناء على
 كون بيوتها الى قران مبنية من طين
 مخلوط بالملح فانهم يدعون بعد نزول
 المطر لئلا يتبل بيوتهم وتنهدم زانما
 موسم الشتاء هو عبارة عن شهر
 كانون الاول والثاني في جميع اطراف

نهايته تدرك سيرك اوله رق
 سواطه يا غار ايسه ايجر و طرفه
 يا غديغي آردر بعض سنده
 ايسه هيج يا غاز و يا غسه دخي
 ايجر و طرفه قعيم ايمز هله فزان
 سبخا غنده يا غمور يا غديغي ايدر
 حكنده و يا غسه ده يري املايمز
 ديه ده در

فزان اها ايسنك خانه لري طوزله
 قار يشق چا موردن يا پلش اولدغه
 مبي ايصالنوب يقلا مق ايجون
 يا غمور يا غامسنه دعا ايدر لري
 لايتك هر طرفه موسم شتا كاين
 اول و ثاني آيلرندن عبارتدر
 بو آيلوره دخي بك شدتلي صوفوق
 اولدغي ايجون اكثر اها لي او طه ارد
 من قاله صوبه بولنديرمقدن وارسته
 جبل غر سبد دن بشقه ولايتك هيج
 بر جهنده قار يا غديفسك و قومي
 اولدغي كوي صوار طومسي دخي سبقت
 ايما مشدر

(طبقات ارضي)

الولاية وفي هذين الشهرين ايضا
 لا تكثر شدة البرد فذلك لا يحتاج
 اكثر الا على لوضع الكوايين والصوبات
 في الحجرات واما الثلج فلا وقوع له
 في جهة من الجهات غير كوايا ايجل الغرب
 وبتلك لم يسبق وقوع انجماد للمياه

طبقات ارضها

ما يمكن الحصول على معلوما مكتملة
 خصوصية في طبقات ارض كل جهة
 من جهات الولاية الا انه بالنظر الى
 المعاينة التي اجراها بعض ارباب
 هذا العلم يفهم ان جنس الفرائض
 والبا زالت موجود في اكثر احياء
 وان جنس البازالت خصوصا مجوز
 في القطعة الكائنة بالولاية من
 جبل الاطلس ما رمال الصحار
 فقد فرض الجبلين انهما توارت
 وتراكمت من محلات مختلفة وفر من
 البعض انها حصلت من تغز والصخور
 الكبار وصيدق الفرض الثاني كون
 رمال صحار فزان قابلة للتجزؤ
 الى الان لكون القطع التي توجد في تلك

مدى النظر اخر

لا تيك هر جيتك خصوصيت اوزره
 طبقات ارضي حقد ه بر معلوما مكله
 دسترس اولنه مامشد شو قدره
 بوهلك بعض اربابي طرفدن اولنان
 معاينه يه نظر اغرائيت و باراك جنس
 طافلا جمله سنده و با خبره باراك
 جنسي حل اهل سك ولايت ه واقع باراك
 سنده اكثر ت اوزره بولندي ني اكلا
 شيلور صحاري قوملوي جنولوي جيونك
 بعضي بحال مختلف دن آتوب بريكنر
 و بعضي بحال قبالك بحر بسندن
 حصول كلس اولديني فرض ايلشاور
 فان صحراوي قوملويك هنوز قابل
 تجر و لمسي ايكني ذهابي تصديق ايدر
 ايسه ده ديكر طرفدن قومك ايچنده
 يونان قوم و طاشدن عباد كله لر
 و يورلق طاشلومز بود صهر الك بر وقت
 تحت البحر بولنش و مرور زمان ايله
 مولو چكيلوب قوه صورتنه كير مش
 اولديغنه دلالت ايدر تقريباً
 اوچبيلك بسشوز سنه اول بر حركت
 ارض دن ناشي سسته بوخارنيك آچلدي
 وان دكو صولوي بحر محيط غربي يه

العمال عبارة عن رمل متحجر واججار كروية
 تدل من جهة اخرى على ان هذه الصحاري
 كانت وقتاً من الاوقات تحت البحر
 ثم انزوت عنها المياه بمرور الزمان
 فتحت الى برو يهدق هذا ما روى
 من انه قبل نحو ثلاثة آلاف وخمسمائة
 سنة انفتح ثغر (سبته) بسبب
 ذلونه عظمة جفت مياه بحر الروم الى
 البحر المحيط الغربي وتناقصت
 (معادنها)

يوجد هنا من انواع المعادن الكبريت
 والسطرون والملح ويوجد ايضا معدن
 حديد بلواء فان ومعدن حديد
 ومعدن نحس في الجبل الغربي ويقال
 ان ما هو في الجبل الغربي من هذه المعادن
 ليس هو بد ربة قابل الاستعمال لكونه
 حقيقه هذه المعادن مجهولة بسبب
 انه لم يجرب عليها الفحص والتجربة
 بمعرفة اربابها
 والنوع الذي يوجد بكثرة من المعادن
 المذكورة هو الملح فانه يوجد هنا
 وفي بنغازي معدن ملح البحيرة
 ومعدن الملح المحري والمداخ الموحودة

آخوب شاقص استيدكي حقدده كي
 روايت بوفكوي مصدق در
 معادني
 بوراجه معادن انواعدن كبريت
 لظرون طوز معدنلري موجود در
 قران سنجاقند يمتور و جبل غريبه ده
 يمتور و كمور معدنلري بولمقد ه
 و جبل غريبه ده بولنا لوليك قابل
 استعمال اوله سبق درجه ده اولد قلوي
 ديلمكه ايسه ده اربابي معرفتيله هوز
 كشف و تجزيه سواجرا اولمقد بيفندن
 حقيقتي مجبولدر ذكرا اولنان معادن
 كليته بولنان نوزي طوز در بوراجه
 و بنغازي ولايتجدر كولوقيا طوزي
 معدني اولدرق بيوك و كوچك مور
 جمله نرك عدد و قرتي تجاوزايد يور
 ايسه ده بولردن بوللايتده كيلرك
 الك باشلوجه لوي (تاجورا) (زواره)
 (ام الزيت) (ام اللوك) (ام التين)
 (ام الشرق) (هيشه) نامرليه ياد
 اولنورديك حدودر بولردن (ام التين)
 (ام اللوك) ملحق لري قيا طوزي اولوب

كبيرة و صغيرة يتجاوز عدد هها الايسين
 و اشهر ما هو في هذه الولاية منها
 سبع ملح تسمى بمالحة (تاجورا)
 و (زواره) و (ام الزيت) و
 (ام اللوك) و (ام التين) و (ام الشرق)
 و الهيشه و اثنتان من هذه
 السبع ملح و هما ملحتا (ام التين)
 و (ام اللوك) ملحها جري و الاخر
 كلها بيجيرت حاصلة من جمع مياه
 المطر تجرد في موسم الصيف فتصير
 ملح و كان ما هو قريبا منها الى الحلات
 المسكونة و المعمورة من هذه الملح
 يحافظ و يضبط الى عهد قريب لكن
 ادارة الديون العمومية قد حصرت الان
 اخراج الملح و صرفه بمالحة (تاجورا)
 فقط و تركت الاخر ميسلة سدنة
 اللظرون - هو معدن في لوان
 قران من نوع النشيب يشبه معدن
 الملح و لونه ابيض مائل للحمرة و ما يوجد
 فيه من اللظرون مجال في كل سنة
 من جانب الحكومة بالمرزايده لعهد
 طالبه و ان اللظرون يستعمل بداخل

طريق
 ...

اور برلينك جمله سى يا خور و صولونيك
 بريكسيه موسم صيفه باخر ايامت
 حاصل اولور كول ملخر سيدر
 بومحلى لوده شتلك محلوه يقن اولور
 يقين وقته قدر تحت انضباط و محاطه
 المنقده ايسه ده شهايكى مالد ديون
 صوميه اداره سى طوزك اخراجا و صريفاتى
 نالكو (تاجورا) ملخسه حصر وقصر
 ايله اورلوي مهمل بر حاله براقتقد
 لظرون معدنى - بومعدنى فزات
 سبخا غنده طوز معدنه مشابه وشا
 نو صندن پنبه زنگيدير بوند اجناد
 ايدن لظرون برسنه جان حكومتد
 بالمزايد طالى عهد سنه حاله قلنور
 (مضغه) تيمير اولنان آخرتوتوشه
 قاتيله رق داخل ولايته قوللاندى
 كى دباخت و برطاطم معالجاته استعمال
 وكلى مقدارى خارجه دخى ارسال اولنور
 كبريت معدنى - ولايتك جهت شرفيه
 سنده واقع كبريت كور فرى كنار لونه
 بولينور بوندن وقوه بولقده اولان
 اخراجا قدن اكر چه اوروپا يه برشى كوند
 دلامكده ايسه ده ولايتك هر طرفه

الولاية بان يمزج بتغ المضغ الجبر
 عنه بالمصغة كما يستعمل ايضا
 في الدباغة وفي بعض المعالجات
 ويرسل منه مقدار كلى للخارج
 معدن الكبريت - يوجد في
 سواحل جون الكبريت الكائن في
 الجهة الشرقية من الولاية ولا يرسل
 شئ مما يستخرج منه الى اوروبا
 وانما يرسل الى جميع اطراف الولاية
 ومخصوصا الى لواء قزان ويستعمل
 بان تدهن به الابل للابتلى بعله
 الجرب

(النباتات)

الجوب - المحنطة والشعر زرعان
 كل عام بكثرة في جميع اطراف الولاية
 وفي السنين المحضيه يرسل الى
 الخارج ما زاد منها على الاحتياج
 المحلية وان اكثرها الى البلاد وكافة
 العربان لم يعودوا بعد الى المحنطة
 بل ياكلون الشعير ونوعا من الدرة
 يسمى (البشنة) ومن جمله جوب
 الولاية الدرة الصفراء
 (السبول) والمجبة والعدس

وباخصه فان سبغا غنم كوندريه رله
 او يوز غلته مبتلا او لما مق ايجود
 دوه لوه سور يارب قوللا نيور
 (بيانات)

جوب - بغداد و ارب هرسنه و
 ولايتك هر طرفه كيلته زرع و نوز
 فيض و بركلي سنه لوده اختياجات
 عليه دن فضله مقداري خارجه
 چيقاريلور هموز لوله اكثرها ايليه
 كافر عمران بغداد اكني اعتياد ايتوب
 ارب ايله (بشنه) تبيرا و نانات
 بر نوز داري ييرلور مصر بغداد
 ايله داري (عليه) فصوليه مرجه
 (حب لذينه) ولايتك جمله جوب ايتوب
 بوداجه اون سكر قيه شعير و كرمي
 قيه بغداد براستانبول كيله سوا اعتبار
 اولنور كه كيل محلي (مارطه) اطلاق
 اولنور كه نصف كيل استانبوليدن
 باز زياده جهر در اهالي ولايت
 داري و خرما (دوبشنه) كمي محصولات
 اداره اوله كلد كلرنده ولايت
 داخلنده برسنه ده ايجوق بريلور
 ايكي يوز بيل كيله قد حنطه و شعير

والحب الفريز تم ان كل ثمانى عشرة
 اقة من الشعير و عشرين اقة من الحنطه
 نبرهنا كيله واحدة اسطنبوليه
 والكيله المحليه تسمى (مرطه) وهى
 اكثر قليلا من نصف كيله اسطنبوليه
 وبما ان عربان الولاية لا يزالون يتقانون
 بالدره والتمر والبشنة وغيرها
 من المحصولات فما يصرفونه من الحنطه
 مقدار حرق الحفروان - الباشنة
 والبطايا والفصوليه وكل انواع القمح
 والباذنجان والملوخية والطلم و
 البقدونس (المعدنوس) والنقع و
 الففت والفجل والملفوف (الكوب) و
 القرشيط و تقاح الارض والبقلا
 (البليشيه) والخرشف والسلق و
 الحبيزة والشبت والسباخ والحنطه
 والبصل والثوم والجزر (السقناري)
 وغير ذلك من الحفرو كثير وان الفصه
 (الصفه) الموجوده بكثرة اذ اذن
 بزهره فتحصد ثلاث سنين
 على التامى وتطعم للحيوانات ولذلك
 فان هذا النوع من الحشيش ممدوم
 كل لا عاشه الحيوانات بمقابلته

نصف من حنطه
 رمانه من اورد

صرف اوله درق ما عداسي مالک
 اجنبیه به اخراج اولنور
 خضروات - بامیه پناش
 فصوليد و هر در لوقباق و دالچيما
 ماو خيد طوماش مايد نوس
 نفع شالغم طور پختن قون بهار
 بالماسي سميزاوت انخار پازي
 ابه کومجی دره اونی اسپانخ مارو
 صوغان صادر مستاحارج کجی
 سبز ه لوجوقدر کثرت اوزره
 بولنان (صفصفه) تبيراولنور
 بونجداوتلک تخني برکوه ذرع اولنور
 ايسه ايج سنه متماديا بجيله رک
 حيواناته يديرد يکدن طبيعي
 کياه و چاپر لولک ندرسه قارشو
 بونوع اوت اعاشه حيواناته
 مدارکي اولقده در
 بو (صفصفه) قزان طرظونده
 انسانلرا چيوندخي اعلا بر غذا
 صايبور اوزانک عرباني بونو
 خرما دانه لوي اوزرينه صادره
 اکلي تيدکلوندن بونوع اوتک
 کيتله بولندي بوجل قزان
 سنا غيدر (حلفه) اونی

ندرة المروج الطبيعية والكلاد وتعد
 هذه المصنفة غذا حتى للانسان
 في حوالی قزان فان عربان تلك النواحي
 يلفونها على التمرة ويا كونها فالمحل
 الذي يوجد فيه هذا الخيشش بكثرة
 هوا، قزان
 (الحلفاء)
 هي نوع نباتلنته طبيعي نيبه بنفسه و
 التجارة به هنا في الدرجة الاولى وتفصيله
 محررة في قسم التجارة
 الصبغ - عروق الصبغ هي ايضا احد
 المحصولات الارضية في الولاية فيها
 نوع يسمى بالقوة يزرع في السواحل
 بجوار مدينة طرابلس وقضا في مصر اطم
 وطلينين وناحية ماجورا وتؤخذ عروقها
 في كل سنتين مرة وان صبغتها حمراء السنواد
 وتستعمل في داخل الولاية كما ترسل الى
 الخارج ويوجد ايضا في قضا مصر اطم
 نوع آخر من الصبغة يسمى بالجدار عبارة
 عن ورق شجيرة من نوع الاشجار الشاة
 التي لا ثمر لها وهذه الصبغة تستعمل
 بداخل الولاية وترسل الى الاسكندرية
 (الاشجار)
 اشجار الولاية الفير شجرة في رادة لا

صغى كيونان الخمسة

بودانك تجارتنه برنجي درجه ده خدمت ايدن خدايي ثابت برنوع نباته ركه تفصيلاتي تجارت قسمند محررد

كوك بويالودخي ولايتك محصولات ارضيه سندن بريدر (قوه) تغيير اولنان نوعيكم طرابلس شهرى جوارنده ومصراطه وظليتين قضا لويله ناجودا ناحيه سيبكي سواحلده يتيشد يريله ركه يكيشه ده بر كوكو چيقاريلور بونك بويالوي

قويو قمرزي اولوب درون ولايتد استعمال اولنديغي كوي خارجه دخي اخراج وارسال اولنور مصراطه قضا سنده چالي نوعدن واغاج كوكندن عبارت (جداري) تغيير اولنور برنوع بويالودخي واركه درون ولايتده قوللا نيلور واسكندريه بيده كوندرييلور

(اشجار)

اشجار - ولايتك اشجار غر مشه كثر در اشجار نشايان ذكر راده ده دكندر محصولدار اغاجونك

تستحي الذكرو من جهة الكثرة بالحسامة وان من الاشجار المثمرة النخل وهوام الاشجار ذات المحصول في الولاية فان حدائق النخل موجودة بكثرة في كل لواء كما ان التمر يخرج من سواحل الولاية بغاية الكثرة وان محصول التمر هذا اكبر مادة لما شغل الاهالي وينقسم الى ثلاثة انواع اعلا ووسط وادنى وكل انواعه تؤكل رطبة ويا بسة سوى نومه الجيد المسمى باللمسي فانه يؤكل بلحا هذا ويستعطر من من التمر نوع عرق يسمى بالبوخه يستعمل في داخل الولاية وقد يطعم التمر للحيوانات عند الايجاب ويحل من سعفه زنايل ومرارح ويطعم نواه ايضا للحيوانات ويوجد من النخل ما يمتد ويطول حتى المئة قدما وكما ينقلب منه بسبب هبوب الرياح او يقطع لقله محصوله او اضاده يستعمل في الابنية عوضا الخشب هو وجر يده

وقد يقطع الجريد الذي في رأسه الخلة حتى يظهر لها الابيض المسمى (بالجار) فالله اعلم بقصتها الثميرة

نوع من الخمر

خرما ولا يتجمد محصول ويزن اغاجلوك
 الكاهيتليسيدي خرما القلوه
 سنجاقده كثرتله موجود اولديني
 كي سواحل ولايتدن خارجه بلك چوق
 خرما الخراج اولنور بوخر ما مخصوص
 اها لينك قسم اعطى اچون مدار
 انتعاش اولوب علا ولديتو وعادي
 اوله ورق برچوق انواعه منقسمدر
 تازه ايكن اكل اولنان (لمسي) نانا
 كوزل نوغندن يشقه كانه انواعي
 هم تازه وهم قودو اوله ورق اكل
 اولنور خرماندن (بوخه) اسمند
 برنوع راقى دخي تقطير واخراج اولنه
 درون ولايتده قوللايلير خرما
 عند الايجاب حيوانلره دخي بيد بيله
 بير اغندن زيبيل ويلپازها اعمال وچورد
 ينه حيوانلره اعطا اولنور يوز قدام
 قدر بوي سورن خرما اغاجلر وار
 كوك هبوب رياحد دوريلان وكوك
 محصولك قلى ويا چورككي حسبيله
 كسيلاز خرما اغاجلري انيه دكر استه
 برينه استعمال اولنور بعض خرما

من الارض تترشح من كل اطراف ذلك الب
 عند ما يقشر كل يوم مرتين لان ذلك
 الماء المتعاد كان يمسه الجريد ومن
 هنالك يجرى من المجرى الذي يفتح مخصوصاً
 الى الحجره (البيار) المعلقة خارجه و
 يبلغ مقدار الماء المذكورة قدر اربع
 وعشرين اقة في اربع وعشرين
 ساعة وان هذا الماء ما يع قليل
 القوام والحلاوة ويسمى باللاكبي
 وجد يده الذي هو طويلاً يشرب
 كذا نذ المشروبات لكنه اذا مضت
 عليه خمس ساعات اوست فيصير
 حامضاً وتحصل فيه رغوة ويشتمل
 ويشرب في حكم المسكرات وان الخلة
 التي تقطع على هذه الصورة لاستعمال
 اللاكبي ثمر ايضاً بعد ثلاث سنين
 واللاكبي الذي يستعمل ويباع في كل
 نخلة في مدة قارها شهرات
 او ثلاثة يبلغ ثمنه الالف قوشاً
 وبما اذا صح به يستعيد ومنه
 على هذا الوجه فاقخذ الحكومة من
 كل شجرة مائة وعشرين قوشاً

اغاجلرنيك باشنده كي طاللوي قطع اولونو
 وياض رنكده قلان ايچنك (عربي)
 «جمار» طيش قوغي بهر كونده ايكي
 دفعه بجا قله قازيلور ايسه اغاجك
 يردن امديكي صولوي امه چك تيه
 سنده كي ياپراتلوي طاللور كسلست
 بولنسيه بوصولر اغاجك باشنه
 صعودايد بجا وراه كي ايچنك (جمار)
 هر طرفدن ترشعله مخصوصاً آچلش
 اوله حق مجازيك طيش طرفنه آصيلان
 دستيه جريان ايدر و كيرد
 ساعده يكره اوقه مقدارني بولور
 بوصولر قوتوجه وها تليج برمايع
 اولوب (لكي) سمييه اولنور
 پك طاللي اولان تازه سي شربت كي ايچان
 اوزرندن بش المي ساعت مرور ايدني
 اكشيه دله كو پورد كندن مسكرات
 حكمنه شرب واستمال اولنور
 بوصوله لكي استعمل ايچون كسيلا
 براغاج اوج سنه صكوه نينه خرمه
 ويرد وهر اغاجديكي ويا اوج آي
 مدت ايچنده اولوب صايتلان (لكي)
 نك اثماني بيك طرفشه قدر بالغ اولور

باسم رسم القلع والاصح ان نقول
 بنية عدم قطع نخيل كثير جداً ومنع
 وقوع امكان انقراض النخل تدريجاً
 بالقطع حسبما ذكر

(الزيتون)

ان اشجار الزيتون المعدودة من منابع
 ثروة الولاية موجودة ايضاً بكثرة
 في كل محل وعلى الخصوص في لواء الجبل
 وقضاي مسلاطه وغريان وبعان
 محصول الزيتون يكون سنة كثير اوفر
 قليلاً فنقد ما جمعا محصول سنتين
 وقتنا ه نصفين فهنا انه يكثر
 محصول ۱۹۴۳۹۵ اقة زيت سنوياً
 فهذا يصرف منه مقدار بداخل الولاية
 ويرسل بعضه الى الخارج وان نومه المسي
 بالحاراني احسن من زيت (كريد)
 ويكاد ان لا يكون بينه وبين السمن
 فرق ثم ان السمن والزيت هنا يكالان
 بكيالين من انواع المكاييل معروفين
 باسم الحجر والغراف والحجر عبارة
 عن ستة غراريف والغراف خمساً
 وستون درهماً وان حجر الزيت تباع
 بخمسين قرشاً الهاتير كما ان انها

او كده بر سست مانه

بوندن اصحابی اولوجهله استفاده
 ايتد كلوندن حكومتجه بهرا فاجدن
 قطيند ناميله ودها طوغر سيبه بوله
 لوله اغايلو كسيلو خرما اغايلو
 قدريجا انقراض بوله بيلالريك
 اوكنه برسده مانت چيكله رك
 يك چوق اغاج كسد يرلما مك نيته
 يوزيكه غروش رسم استيفا
 اولنور

(زيتون)

ولايتك منابع مژ وتندن معدو
 اولان زيتونه اغاجتر هر طرفه ولى
 مخصوص جبل سنجاغى ايله مسلاة
 وخريان قضا الرنده كثرته موجود
 زيتون محصول برسنه ده چوق وبر
 سنده آراوله كلديكى جهته ايكى
 سنه نك محصول برلشديريله رك
 تنصيف ايدلديكده بر موازنه مقده
 اوله رق سنوى ١٩٤٣٩٥ قيه
 زيت حاصل اوله بيله جكى اكلشله
 بونك بر مقدارى داخل ولايته
 صرف و مقدارى ده خارجه اخراج
 اولينور (حاراق) دينيات

من جرة السمن مائة قرش او مائة وعشرون
 ويوجد في الولاية الرمان والتفاح واللوز
 واللين بكثرة كما ان الاجاص والنوخ
 والسفرجل والعناب والدرقة والشمش
 اللوندى والعادى والعب والتوت
 واليكي دنيا والخروب موجود بقدر الكفاية
 كما ان البرتقال العادى والسكوى والدمى
 والمندلينيا (ليم انجينا) والليم الحامو
 والحامض والكباد (الليم الشحمى) في غاية
 الكثرة واللذة وان المار الذى يستقطر
 من بعض زهور هذه الاشجار منبغ عظيم
 للتجارة في الولاية) كذلك اللين الاخر
 (المبرغه هنا بالهند) كثير والبطيخ
 الاخضر (السلع) والاصفر والمجور
 مبد ولا يضا وان الواحدة من البطيخ
 الاخضر قد تكبر حتى تزن ثلاثين اقة
 امالنته ونفاسة البطيخ الاصفر
 المعروف بالقلماوى فهما فوقت
 العادة

(حيواناتها البرية)

الواشي والدواب - ان اهم جنس
 الواشي بين حيوانات الولاية هو الخروف
 القرماتى فانه يوجد عندنا

نوعی (گرید) یا غدن اعلا اولوب
 همان ساره یا غدن فرقی یوق کبیدر
 بوراده روغن ساره ایله روغن
 زیت بجه و غراف نامرلیه معرور
 برنوع اولچکله اولچیاوب صایتلو
 برجه ای غراف و برغراف بشیور
 التمش در همد جا رتدر روغن
 زیتک بجه می نهایت الی و روغن
 ساره نک بجه می کذلک نهایت
 یوزیکرم غریشه صایتلور
 نار الما بادم انجیر ولایتده
 کثرت اوزده بولنوب آرمود
 اریک آیوه عناب شفقالی
 زردالی قیسی اوزوم توت
 یکی دنیا خروب دخی مقدار کفایه
 موجوددر عادی پورتقال ایله
 شکو و کان پوتقالی رمانده لینا
 و طانی و اکسی لیون ایله اغاج
 قارنی غایت پوق ولدین در
 (بوتون اشجی دله چیچکلوند
 استعمال اولنان چیچک صولب
 ولا بتجد سیوک بره میع تجار تدر)
 فرنگ انجیری دخی چوقدر قارپون

البرافه و غایه و اولدانیتم فی اعلا
 مرتین ز غلبه میس تو ما و بجه
 ثلاثه و از جنس الماعز ایضا کل
 و عیب من س لظ و یرین لاندینه
 و یو کل لخر بین الا هانی کلیم التسم
 اما البقر فی هذه الولاية فلیس
 بکیر جدا و اذا طم جیده یعطی فی
 کل یوق قدر سبع اقات لین (حلیب)
 لکن فی المواشی الجاوس لایوجد
 هذه الرزیم قطعاً اما الجبن الی
 یناسب عده سنینه بحر الرمال
 کثیر جداً هنا و یتمیل علی الاکثر فی
 البقلیات و قناریت علیه و یتمیل ایضا
 لتد و یرده الیب الطواحین و الماء و لحم
 تیلقی و یوکل بصورة معتبرة بین
 قبائل العربان و یعمل من و بجه
 بعض منسوجات خفیة
 جنس انجین کثیر بندا و مع کونه لایجاد
 جنس الخیل العربية الکمال المشهورة
 فانه لیس بالادین الخیل بعض الحلات
 لان اجسام خیل الولاية و اشکالها
 متناسبة نوعاً ما و قوتها بهذا
 السبب فوق العادة فلما انها تستعمل

در وقت...

قارون خياري و عجمي مبدول اولوب
 مله قارپوزله دانه سي اوتوز
 اوقمه قدر سيورك كوك بوزك
 لذتي وكوك (قنعاوي) ديشيلان
 قارونك نفاستي فوق العاددر
 (حيوانات بريسي)
 مواشي ودواب - ولايتك سيوا
 نادن مواشي جنسلك باشليجيسه
 قومان نوعدن قيون اولوب عشلا
 و عريان نرذنده سوريسيله برلور
 قونولر سنه ده ايكي كوه طوغوردي
 كي اكثر ايكي ربه ضيسي اوچرذانه
 طوغورديكي ميسيد كلتيلج اولور
 سودي القوق ايچون رش مالطندن
 باجذب بسطور و بين الاهالي
 اتي قوناتي كي اكل اولور
 ولايتك بقره بك بولا اولوب
 اي بسا نورايسه كونده يك اوقمه
 قدر سود ويرر شوقدر كه
 مواشيدن جاسوس بوزلايشه
 قونولمور قونورديا سناك
 كيسي عداوة قنم من اولون دوه

لوكوب و سحبا الجملات كذلك يستعمل
 جليها في الحراث
 اما الحمير فيوجد منها ما هو اسود اللون
 والابيض لا يوجد وجثة السود ليست
 بضرطة في الكبر ولا في الصغر بل هم
 متوسطه و كل من هذه الحمير يقدر على
 حمل المائة وعشرين اقة لكن جنس البغال
 نادر جدا هنا حتى ان القدر او حرمته
 يجاب من الخارج
 السباع والوحوش - من المعلوم ان
 الكلاب لا تعد في الممالك الشرقية من الحيوان
 البتية بخلاف ما هو في اوربا بل انها
 كحد فاصل بين السباع والوحوش و بين
 المواشي و اري جود كلاب الازقة في الولاية
 قيل جدا بحيث يمكن ان يقال انها معدومة
 وتوجد الكلاب عند العريان وفي البساتين
 (السواني) المراساة وهؤلاء كلهم
 تقريبا بيض طولان الشعر كذا والخمسة
 قبيلة و بمان صوم حال هذه الولاية
 ما امكن المذهب فخذ بعض سنةها
 عندهم دينها كالحكم الكلب مهاجرا
 كان يركل الكوي هذه العادة قد

بوراچه پک چوق اولوب اکثر يا ثقليا
 وبعثنا چفت سورمکه و دکرمان
 و صود و لابلرني دوند رمکه قو
 لانيلور لحي قبايل عربا بنجه معتبر
 بر صورتده تليق واکل ادايندي کج
 يوکندن بعض قبا منسوسه اعال
 اولنور آت جنسي پک چوق قدر
 اگرچه هرستامک مشهور کچيل
 اتلوي درجه سندد جنس و اعلا
 دکسه ده بعض محلوته با و کيرلوي
 کي اء فاده دکدر قناب و قياقلو
 اولد قهرينده و بوجهمله تو تلوي
 فونق العاده اولوب رکوبه هر بر لوه
 قوللاندي نجي کي همان عمومي چفت
 سورمکه دخي خدمت ايتديريلوي
 حمار جنسک سياده طونلي نوعي وار
 ايسه ده ساض طونلي نوعي معدومد
 و سیا هلور نه پک بول و نه ده چوق
 کچول و جودلي نو طودن اولوب اورته
 بهري بوزيکرمه قيه به قدر يو کلمه سيلور
 ايجق استر جنسي بوراچه پک نادر
 اولوب بولنان آرمقدار دخي

ترکت تدریجاً بنوعی اليوم اكله منحصر
 ببعض قليل من العربان و يوجد
 كثيراً الثعلب والذئب اللذين هما من
 جنس الكلب وان الثمرة كثيرة هنا
 ايضاً كسائر المحلات غير انه لا يوجد
 منها ما هو من النوع الجيد اما
 القط البري والضبع والخرقون
 ايضاً اما الاسد والذئب والقر
 الوحشي فلا وجود لهم ومع وقوع
 مشاهد السباع احياناً في حوالي
 قران لكنها ليست عقيمة او مستغرة
 هناك بل الظاهر انها سباع شاردة
 وقعت الى تلك الموالى بنيران كانت تنقب
 صيدها و يوجد غير ذلك كثير
 من الغار الابيض واليربوع الشبيه
 و طار السبوت والمزارع كبيراً او صغيراً
 والقنفود والعربان يأكلون
 اليربوع والغار الابيض والقنفود
 وكذلك يوجد انواع الارنب و يوجد
 كثير من الحيوانات ذوات الاضلاع
 كالوعل والغزال والودان وهو
 نوع من النطبي وبقرا الوحش و حمار

طيشا ورون كله در
 سباع ووحوش - معلوم اولديغي
 اوزره ممالك شرقيه ده كلب اوربا ده
 اولديغى كنجي حيوانات بتيه دن معدود
 اولوب سباع ووحوش ايله مواسق
 بننده برحد فاصل كبيدر
 ولايته زقاق كو پكارنيك وچو ده
 معدوم دنييله بيا به جك راده ده
 آزر عربان نژدنده ويا غچاره
 بكي صورتنه اوله رق بولنيور
 بولنده همان على اليوم بيا ضار آزر
 توكر وپيو جكدر بو ولايتك
 اهانيسه عموما مالكي المذهب
 بونند فلوندن بعض سفها عرباني
 اره سنده كوپك اسك اكل مباح
 عدا ولنه رق اكل اولنور ايدي
 فقط بو عادت تديجها تولا ايديله
 اليوم بونك ييمسي عربانك آز
 مقدارنيه منحصر قالمشدر كلب
 جنسندن معدود اولان ستمالك
 رقورد چوقدر كدي هر يره
 اولديغي مثللو بورا ده دغني پلپك
 چوق اولوب شو قدر كه اي نوعي

الوحش لكن جنس المنزير لا يوجد
 قطعاً
 الحيوانات الواحفة - يوجد من الحيوان
 الواحفة انواع الثعبان (اي الحردون)
 والحية والحراباء (بو قلون) ويوجد
 ايضا الضب وياكله العربان ويوجد
 في نواحي نوان نوع مهلك من الحردون
 ينحفي في الرمل وحيوان آخر مسموم
 مهلك من نوع الحردون ايضا تبديل
 الران جلده العديدة في كل دقيقة
 كالحراباء
 الحشرات - يوجد في كل اطراف
 الولاية انواع الحشرات والكثير بين
 هؤلاء هو القمل والبقة والبعوض
 والظليل النحل البري وفحل العسل
 ويوجد شيء قليل من الجراد لكنه والله
 الحمد ليس بدرجة تورث الضرر
 للمزروعات ويوجد من غير ما ذكر
 من الحشرات انواع الفزاش اما
 العقرب فمع كثرة وجوده ليس سمه
 بمهلك
 الطيور - العموماً في الطيور هو
 الدجاج المادي والهند والبطل

يوقدر بيان كديسي اليه صرملان
 ودايلان بولنيور
 ارسلان وآيو ووحشي مايمونك
 وجود لوي يوقدر واقعا قرات
 طرفه نده بعضاً ارسلان كورديكي
 وارينه ده بولنيوري اوليو آ و
 ارق سنده طولاً مشورا يكن او طولاً
 دوشمش بعض سرسري ارسلان او مليدي
 بولردن بشقه بياض فاره واکا بکوز
 (برنوع) دينيلان عرب طارشان
 وغانه و تولا فاره لوي بولك و كوكچك
 وكيري كيتله موجود اولوب عربان
 (برنوع) ي و بياض فاره وكيري
 يرلر طارشانك انواعي واردر
 چتار طرفنا قلي حيوانا تده ن كيك و جيل
 و فزان طرفلنده (ودان) تبديل و لنان
 برنوع كيك و بقر و وحشي جاروش
 ماء چوقدر فقط خنزير حنسي
 يوقدر حيوانات زاحفه
 حيوانات زاحفه دن كوتلكه و حيه
 انواعي و بوقلون بك چوا اولوب
 (ضب) تبديل و لنان برنوع بولك

قليل منه البري و يوجد في الجبال والسهول
 الجبل والجبالي وفي البساتين المجاورة
 للحدائق والقصباء يوجد الحمام ومير
 الثون (وهو طير اصفر) والمكر
 (اي التردود) وفي المزارع يوجد
 السمبان (الغري) وغير ذلك من كل
 انواع الطيور الصيد ويوجد ايضا الحمام
 البليدي والبري لكنه قليل جدا وليس
 بمشهور اما (الصفر) اي دجاج
 الارض حتى ان يمكن لا يوجد بنفسه لكن
 صغيره المعروف هنا بالكاشينا يوجد
 في الشتاء وكذلك يوجد الهدد (وهو
 رطل سيد ناسيلمان عم)
 اما الطيور الجارحة الصيادة فيوجد
 منها العقاب والحداة والباشق و
 الشاهين ولا يوجد شي من انواع
 انواع الطيور المفردة كالليلب والكار
 (حيواناتها البحرية)
 الخوت - لا وجود لاسماك الماء الحلو
 في الولاية بسبب نقصان المسيرات والمياه
 التجارية وانما يوجد في سموط البحر من
 السمك ما هو معروف هنا باسم المرحبان

ك
 ب
 ج
 د
 هـ
 ز
 ح
 ط
 ي
 ك
 ل
 م
 ن
 هـ
 ز
 ح
 ط
 ي
 ك
 ل
 م
 ن

کوتنگله دخی بولنیورکه عربان بونی
 بیرلر نزان طرفارنده قومک
 ایچنده صافنور برنوخ مهملک
 کوتنگله وینه کوتنگله نوعندن دزی
 هر بره قیغه ده بوقلون کبی برقاچ
 رنک دکشدیروز هر ناله و مهملک
 بر حیوان وارد

(حشرات)

ولایتک هر طرفنده حشراتک انواعی
 بولنور بونلرک ایچنده کهله و
 نخسته قورسی کثیر و بیانی آری
 و بان آریسی قیلندر بر آذ چکوک
 دخی بولنور ایسه رحمد اولسون
 مزره حاتایرث ضرر ایدیه جلت
 درجه ده دکله ر بونلور دن بشقه
 حشراتدن کبکلولرک انواعی وارد
 عقرب کثرت اوزره بولنور ایسه ده
 زهری مهملک صورتیه دکله ر

(طیور)

طیور دن طاووقل عاریسی و غنای
 صومیدر و چوقدر و اور دکله
 بیانیسه آذ اولوب جیالده واره لوده
 ککله و لوی و شهر و قسبه جوارک

والترلیا و القاروس و المنزل و الحامة
 و البکوة و البوغه و الاستمری و البوک
 و القربیط اما المدیة و الاستریدیة
 و امثالها من الاصداف الخ الحجریة تفقود
 بالکلیة اما الأسفنج حتی وان یکن موجراً
 کثیراً لکن لا یوجد من الاهیة من یسطاؤه
 بل ان صیادیه یا تون من الخارج کل سنة
 و حاصیلاته لا تكون علی نسق واحد

کل سنة بل تكون علی حسب کثرت الصیاد
 و قلتهم اما الحیوانات النباتیة
 و بتعبیر آخر النباتات الحیوانیة الواقعة
 بین النباتات و الحیوانات لها عروق
 فی الارض کالنباتات و متحرکة کالحیوانات
 و قد وضعها البعض من الحیوانین
 فی صداد النبات و وضعها البعض
 فی عداد الحیوانات فیوجد منها
 انواع المرجان و الخرز و كذلك یوجد
 خرزرا حمر ثمین لکن صیادی ما ذکر
 قایلون فی حکم المددومین

(احوالها العارضیة و السنائیة)

لا تری ریسوماً و آثاراً توعمی الخانات
 هذه الولاية کانت ناطقة کمال المدن
 و العمران فی الازمنة القدیمة التي

بنج کلورده اوروک صاری آصمه
 صیغری حق واکین قرلا لوند بلده
 جین کی آد قوشلرینک هر نوعی وارد
 بیانی و بلدی کو کرجنی دخی وارد
 فقط عمومی اولیوب بک آرد
 اصل خوللی یوقسه ده قیشین بر
 نوع کوچکی وهد هد دینیلان
 (حضرت سلیمانک نامی سی) قوش
 بولینور آوجی قوشلردن قوموش
 وچایلاق و آمتجه وشاهین بولنور
 بلیل وقاری کی او قوجی قوشلر
 انواعدن هج بر نوعی بولنور
 (جوانات بحر سی)

اسمالک - ولایتده کوللو و آقار
 صولوک فقدانی جهنیله طالی صو
 بالقلونیک وجودی معدومده
 انجی سوا حله مرچان بار بونیا
 لورک طورنه قرلا بنج وهر نوع لاپنیا
 وطاش و قیا بالقلوبی و قویسی
 و پلاموط و قویوسی و کفال
 استاقور نوعدن بویک و آختیو

رأها التایخ من بین شقی سحاب
 الاشتباه والتردد وفي هود دخول
 هذه الحوالی تحت استیلاء العرب
 والروم والفنیکیین الذین لسان
 حالهم ینشد هذا البیت (تلك
 آنا ونا تذل علينا - فانظر وابدع
 الی الانبار) ومع انه بالنظر الی بعض
 انقاض و آثار من خرابت (لبدة)
 و در زاغته) و غیرها من سائر
 الخرابات المتفرقة یفهم ان هذه
 الخرابات كانت فی القدییم معبودة
 الی درجته لکننا لا نجد ما معة تدل
 علی ان هذه المعبودة عمت کل

الولاية
 ثم ان الولاية المحررين فی جدولهم
 المختص من الذین تارة نصبوا من
 دار السعادة وتارة انجوا هنا
 ووقع التصدیق علی ما مورياتهم
 من دار السعادة بغرامین مالیه
 تاریخ ١١٦٦ الذی صارت فيه
 هذه الحوالی منسكاً و ما لا بدولة

در سینه خارجدن

موجوده مدیه واستردیه وامثالی
اصداق مجریه کلياً مفقود در

سونکر کيلتله موجود ايسه ده اهانيد
بولی صياديان بولنيموب صياد لری
هر سنه خارجدن کلور بونک
حاصلاتی هر سنه برسایاق اوزره
اولیوب کلان صيادلرک قلت ویا
کژتنه کوره اولور سونکر کی
حیوانات نباتیه ویا خود تغییر ایزلر
نبات حیوانیه که نباتات ایله حیوانا
بنیده واقع اولوب نباتات کی کولک
برده و حیوانات کی متحرک بر حالده
بر قاج جنسه منقسم بر نوع مخلوق
بولنوب حیوانیونک بعضیسی نباتات
وبعضیسی حیوانات صره سنه تو
مشلدر بوندن مرجان و بونجقلر
انواعی بولنیدن کی ذی قیمت بر قمری
بونجی دخی بولنور ايسه ده صياد
هیج حکمنده آزد

(احوال عارضیه وصناعیه)

تاریخک شبهه و تدوین ایل آره
لفدن کوردی کی ازمنه قدیمه ده

العیلیه الابدیه الدوام الی عهد قریب
لم يتوفى اکثرهم للخدمة فی المده
والمعوریه وذلك طبعی بملا بسسه
بعد مسافه الموقع عن دار السعاده
ولان البواخر (البابورات) و
لبوسطات والتلغرافات وغيرها
من الوسائط اللازمه للاستمداد
من دار السعاده كانت لم تزل
متواریه وراستار الغیب
فلذلك كانت هذه الولاية
باقيه فی الحاله المؤسفة الی
هی علیها منذ الازمنه القدیمة
الی ان حاز من مشرق السعاده
الیوم السعید الیوم الذی
زین فیه سیدنا ومولانا
امیر المؤمنین وخلیفه رسول
رب العالمین تاج السلطنة
والشوکة ونشر اشعة العدل
والعمران وعطف علی هذه النواحی
ایضاً انظار المراحم والامعان
فاخذت هذه الولاية تدخل منذ
ذلك الیوم فی عالم التمدن و
المعوریه یوماً فیوما اذ بتلیل

وذلك آثارنا قد علمنا فانظروا
 بعدنا الى الآثار) بيتك لسان
 حاله اولد يني عربلر ومسر
 وفتيك ليلر بوحوالي عهد
 استيلا لوند شويلايتك مظهر
 مدنت ومموريت كاهله اولد يني
 اياما يده بك رسم و آثار كورلما كند
 واقعا (لبده) (زواضه) خرابه
 لريك ودها بعض اوق تفتك
 ويرانه لولا انفا منه وبعض آثاره
 نظراً وقتله بر درجه يه قدر ممور
 برحاله اولد قلوي الا شيلور
 سنده شو مموريت بتون
 رلايتي استيعاب ايتديك دالراما
 بولمبور بوحوالي دولت هليم
 ابدية الدوامك ومالي اولد يني
 ٩١٦ تاريخه يقين وقته قد
 كاه در سعادتن نصب ولتمش
 وكا هجه ده بوراده بالاعتخاب
 در سعادته ما موريتلوي
 فرمان هاليلوله تصديق بيور
 اولوب جد وله حضوره كوستر
 واليلر الرجوعى موقعك در سعاده

فل تسهيلات المحضرة النية السلطانية
 قد مد خط تلفراف تحت البحر من مركز
 الولاية الى مالطا كما مدت خطوط
 ايضا بداخل الولاية الى بعض الولاية
 والقضات مع ما يجرى الآن تمد يده
 من المخطوط وبناء على ذلك قد حازت
 الولاية اقتداراً وانتظاماً يمكن من
 التجربة مع جميع اقطار العالم فضلاً عن
 مركز الخلافة وكذلك المراسلة مع
 كافة الاقاليم بنسب تشكيل بوسطات
 منظمة وزد عليها تردد بواخر الادارة
 المخصوصة

وبقي اليوم للولاية احتياج لبناء
 اصلي من ابنية المعوريه وهو العلوم
 والمعارف فمع وجود مكاتب رشديه
 في مركز الولاية وبعض الولاية لكن
 هذه المكاتب ليست متناسبة مع
 احتياجات الولاية المحاضرة فانها
 قليلة جداً لا تكفي لتأمين هذا المقصد
 الاصلى ولذلك قد صرفت هيئة ادارة
 الولاية المحاضرة الهمة في هذا الامر
 اكثر من غيره وفتحت فيما سلف مكتباً
 ابتداءً في مركز الولاية وعلى تقدير

بعدها فرسيه برا بر زمانه نرند
 واپورلو پوسطه لو و تفرافلو کي
 در سعادت دن و سائط استمداديه
 هنوز پرده غيب اردنده متواري بولوق
 مناسبيله مدنيت و معوريت ايجون
 خدمته طبيعي موفق اوله ما مشلود
 بونک ايجوند رکه بولاييت از مشه
 قديم دنبر و بولنديغي حال اسف
 اشمالده قالوب کمتکه ايکن مشرف
 سعادت دن اشعه باش عدالت و معوريت
 اولان ذات ملا نکصغات حضرت
 خلا فتيما هي ديهيم آدای شوکت
 و شان بو طر فله دخي عطف انظار
 مجرم دامعان بيورد قلوي روز
 مياش فرزندن برو بولاييت
 يوماً فيوم بر عالم مدنيت و معوريت
 دشوله باشلا سئاد سايه
 تسهيلاتو ايم حضرت پادشا عيده
 مرکز ولايت دن مالطه ير قدر تحت
 البحر بر تفراف خطي مقدم اولنديغي
 کي داخل ولايتده دخي بعض سينجات

تعميم المكاتب الابتدائية في الولاية
 وتكثير المكاتب الرشدية ايضا بدت
 اللزوم واحداث آثار نافعة في
 مركز الولاية على طريق الامتوزج
 مما خدمتها للعلوم والمعارف
 مسئلة بالبدايه كالكتبات
 والقراءات تخانات العمومية التي تمكز
 استفادة عموم الاهالي منها
 فلا شك انه يحل بالولاية دور
 ترقى في العلوم والمعارف ولذلك
 فان اجراء هذا الخصوص ايضا
 متصور
 اما الصنایع فلا يجب منها بنظر
 التقدير الى درجة ما الا ما ينسج
 من الصوف والحمر كالأحزمة
 والشرشف والبطانيات
 والفراشيات
 فتنسج في مركز الولاية الاحزمة
 من الصوف الخالص والمخلوط
 بالحمر وتعمل الشرشف ايضاً
 من الصوف الخالص والبرنق

وقصا لوه تمديد وشمندر والنوم
اولمقده در بناء عليه بوكوني
كوند مولايه ياكي مركز خلافته
دكي اقطار جهان ايله مخا بره و
منتظم پوسته لو تشكيله و اداره
مخصوصه واپور لوني لا يتقطع كلوب
كتميله جيج بها لله مراسله ايد
بيلك اقدار وانتظامي حائر
اولمشدر ولايتك اليوم بربناء
اصلي جمهوريته احتياجي قالد يكه
اوده علوم و معارفيد واقفا
مركز ولايتله بعض سبجا قلوده مكات
رشدية وارايسه ده بونلو ولايتك
احتياجا حاضره سيله متناسب
اوليوب بك از بولند يقدن شو
مقصدا اصلي في تأمين ايد ميور
اداره حاضره ولايت هر شيندن
زياده بوجهتله صرف همت ايد رك
كخلوده مركز ولايتده بر مكتب
ابتدائه كشاد ايشدر
ولايتده مكاتبا ابتدائه نك تميله
برابر مكاتبا رشديه نك دشو لوزي

وقد تسبج من المحبر والفضة او من
القطر الخالص والحاصل فانها تعمل
على كل نوع اما البطانيات والفراشيات
فلا يمكن نسبها الا من الصوف الخالص
وبما انها الى نفس المدينة واهالي
بعض القصبات والقرى الملحقة
يكتسبون باحرام صوف او مخلوط
بالمحبر فوق القيص والسرواك
والعربان يكتسبون باحرام صوف
فقط فان احرامه الصوف الخالص
تسبج في كل اطراف الولاية
وتعمل كذلك البسط في قضا
مصراطة التابع لواء الخمس
وهذه المنسوجات تستعمل هنا ويرسل
منها مقدار كل الى الخارج
وتعمل ايضا حصر جيدة بكثرة
ويرسل منها كثيرا الى الخارج
وتعمل ايضا في جوارط ابلبس الغرب
الاجر والغار كما يعمل في قضا
غريبان ومستلطة وكذلك
يعمل بكثرة نوع من الصابون يعرف
هنا بالصابون المطلق ويكون

وجوه كثيره من
الصابون المطلق

اولد یعنی درجه ده تکثیر و اصلاحی
 و نمونه نو عندن اوله رقی مرکز
 ولایتده انتشار علوم و معارفه
 خدمتی بدیهی اولان برکتخانه و
 قرأتخانه صومعه کی بعضاً آثار نافعه
 وجوده کیتلمسی تقدیرنده ولایت
 برده بر دور ترقی علوم و معارفده
 بولمنش اوله جغنی بدیهی بولندینفند
 بوخصوصل دخی اجرائی مقررده

(صنایع)

صنایعک ایچنده بر درجه یه قدر
 نظر تقدیری جلباید بیله جگه
 یوکدن و ایپکدن اوله رقی نسج و
 اعمال اولمقده اولان احرام و چارشند
 و بطانیه و فاشیه کی منسوجاند
 مرکز ولایتده احراملر هم ساده
 یوکدن و عهد و ریشت اوله رقی
 یوکله ایپکدن و چارشندلر ساده
 یوک و یا خود ساده ایپک و بعضاً
 صرمه لی ایپکدن و سار پمردن
 و حاصل نو عندن و بطانیه
 ایله فاشیه یا کوز ساده یوکدن
 اعمال اولنه بیلور نفس شهر

احتیاجات الولاية داخله کتبه لایحید
 کثیره من الصابون بل یسقی دائماً فی
 فی قوام الغالوزج (البالوزة) ولونه
 حسی اسمر و یستعمل بالماء الحلو و الملح
 و یعمل ایضاً من العاج مراوح و غیرها
 لکن صنعة النقر و النحت و المحفت
 ای لدق و النجارة و عمل الکنا بد
 و المخطات و البلغات و السروج
 و صنعة الحجارة و امثالها نادرة
 فی حکم المدومة

حتی ان صنعة الحجارة معدومة ولو
 لا اربابها الذین یأتون من مالط
 لاستعمال حصول بناء هنا علی الصورة
 المطلوبة

وقد كان هنا مکتب صنایع قبل
 سنتین و بعدان ترقی لاستعداد
 میکنه من اخراج تلامیذ کثیره قد
 عطل اخیراً و تفرقت تلامیذته لکن
 الآن واقع السعی في اعادته احسن
 ما كان

(حجارتها)

كانت حلت قبل اعصار سدود

ايه بيفن قصبه و قرای ملحقه
 خلق بلون و كوك ملك او فرنده ايكلي
 و با ساره يوكدن و عربان يا كوك
 ساره يوكدن بر احرامه برون كوك
 ايجون ولايتك هر طرفه ساره
 يوك احرامه نوب اولندي نكي خمس
 سنجاغنه تابع مصراطه قضا سند
 كلیم دخی اعمال ایدی بلور بومنتور
 بوراه استعمال اولند قدن بشقه
 برخیله ده مقدارى خارجه كوتور بلور
 طالمس غرمده و مصراطه قضا سند
 كليله اعلا حصير لواعمال و برچوغى
 خارجه ارسال اولنور طالمس غرم
 جوارنده طوغله و دستى يا بلد يعنى
 كى عربان و مسلاطه قضا لوند
 يا پليور عرب سابونى ناميله
 معروف بر نوع سابون كليله اعمال
 ایدیله رله داخل احتياجاً ولايت
 كفايت ایلر فقط بوسابون سائر
 سابونلر كى طوكيوب دائماً بلته قوامند
 اسمرجه و بال زكند قالور و كوك
 آجى و كوك طانلى صوره استعمال
 اولنور و نيل ديشندن بيازله

و اوصاف لك من هذه الولاية المشهورة
 وهي وادي (سوق الجين) و
 (وادي الهيرة) و (الجينين) و
 (وامس) و (وادي الاثل) و
 (ريمون) فكان يتراكم فيها ماء
 المطر و في موسم الصيف يرسل بمجار
 على كل الاراضي التي تحتها و بهذا الوسطة
 و امانة جودة الاراضي والقوة الانبابة
 كان يشاهد في المزرعات فيض و
 بركة كثيرة حتى كانت هذه الولاية
 تسمى في تلك الايام مخزن اوروبا
 كما ان الهند مخزن الدنيا على تعبیر
 بترو و بمرور الزمان هدمت
 و انمحت تلك السدود و الارصاف و
 بقيت الزراعة هنا محتاجة للنزول
 المطر في الاوقات المطلوبة فلم يبق فيها
 الخصب القديم
 اما التجارة هنا اليوم فهي عبارة عن
 اخراجات شئ قليل من الذخيرة و
 الصوف و الاقشة و السمك
 و الزيت . لكن القسم الاعظم من
 التجارة منحصر بينات الخلفاء
 الذي قد صار حقيقة منبع ثروة

سور
 جزا

وساؤه يا بيلور ابتيق او يم جيلق
 قام جيلق مرانقوزلق وقوندره و
 يمنجيك رسراجلق وطاشجيق كجى
 صنقارهمان يوق حكمنده نادرده
 حتى طاشجيق معدوم اولوب بالظر
 كلان طاشجيق بودجه صور مطلوبه
 بزبانك حصولى مستعمل ايكي
 سنه اول وقت قدر بوياده برمكت
 صنايع بولنه رق ايچير شاكردان
 اخراج ايده بيلك استعدادينه ترقى
 ايتشرايكن مؤخر تعطيل ايله شاكردانى
 طاشجيق ايدي وكندن بوزك تكرار
 كشاردى ايچون چاليشيلور

(تجارتي)

برقاج عصر دن مقدم اليوم مشهور
 اولان (قطيس) و (سوزالچين)
 و (وادى الهيره) و (مچينين) و
 (وامس) و (وادى الاثل) و (ميرود)
 نام دره لو سدر چكش و بندلو آچلش
 اولسيله يغان يا غنولر صولجى دره لوه
 بريكر و موسم صيفده مزبور بندلر
 واسطه سيله آلتده كي بتون اهنى به

وغنا بدوام تجارته منذ عشر سنين
 او خمس عشرة سنة . ظالمظار
 هي نوع نبات ينبت بنفسه في البراري
 والمبال يشبه ديس الحصر لكنه ارفع
 منه ولونه قبل يبوسته اخضر ويصفر
 بعد ذلك وطوله من ربع ذراع الى
 ذراع واحد . والحلفاء تنشا وتمو
 في اكثر محلات الولاية وقلتها وكثيرها
 تابعة للمطر كثرة وقلة فيعمل من
 قصيرها بداخل الولاية حبال وذنابل
 ويزرها والطويل يرسل الى اوربا
 وان افراد القبائل والعشائر يجعون
 هذا النبات ويبيعونه للتجار فيبلغ ثمن
 كل حمل جبل منه ليرة عثمانيه بحسب
 القطار باربعة وعشرين ترشاه
 او خمسة وعشرين . والتجار
 يربطونه ويجعلونه حزمما بضغط المعامل
 التجارية وغيرها المنصوبه من مدينة
 طرابلس الغرب واسا كل المحسن وطلينز
 والطايبه ثم يرسلونه الى اوربا يعمل
 القمشة وكاغداً وحبالاً كالكتات
 والقنب ويبيعونه الى الممولين والتجار

ج شرمبارة عن

آقديلور ايدي بو واسطه اليه و بورا
 جيات ارضيه وقوه ابناءيه سي
 يارديميله مزو و حاجه بر فيض و بركت
 اولوز ايدي كه پتروك تعبيره
 هندستان دنيا لك انباري ايسه بورا
 دم او زمانلره اوروپا نك انبارنا مني
 المش ايدي مرور زمان اليه اوسد
 و بندلوي يقيلوب حوا ولد نغدن و
 بوراك زراعتي اوقات مطلوب ده
 يا ضروريا غنسه محتاج قالديغدن
 زراعتي اسكي فيض و بركت قالامشده
 اليوم بوراك تجارتي جزوي ذخير
 و بياني و اقمش و روغن ساره و زيت
 اخراجا شدن عبارتد راجح تجارته
 قسم اعظمي اون اوتوش سنه د بروج
 دواميله حقيقه بر منبع ثروت و
 سامان اوله ككلان حلقه اوتنه
 مختصر در (حلقه) ديد يكمز جوله
 و لها فلوره ندايي نابت بر نوع اوتد
 حصير جوينه بوز ايسه ده اندن
 اينجرا و لوب زكي دخي باشا بكت
 يشيل و تور و قدن صكه صا
 و چاريك انداوه دن بر اندازه ير

و بعض تجار اوروپا يشترودا الخلفاء
 راسا بو واسطه و كلاهم
 فهذه الخلفاء يباع منها كل يوم من
 الخمسمائة الى الالف حمل جبل في
 طرابلس فقط و تستفيد الا الى
 منها استفادة فوق العادة وكذلك
 تستفيد الدولة ايضا من عسرها
 و الدواير البلدية من رسومها في القنطرة
 و الاسكندرية فلو تحقق و خص تجارنا
 كيفية نسيج الخلفاء و عملها في اوروپا
 و تطوا ذلك واحد شواها معامل
 تجارية مثل المعامل التي في اوربا و هيا
 في نسيج الخلفاء و اصطناعها هنا
 فلا شك في ان اثمان ما يبلونه تكون
 اقل من اثمان ما يعمل منها في اوروپا
 ولا نرى خلا للاشتباه حينذ ايضا
 فان ارباح هذه التجارة تصل الى
 درجة عليا و بهذا السبب تترقي هنا
 العزوة و الفناء و التمدن و العمران
 تدريجا الى مرتبة قصوى
 وان للتجارة هنا قسما آخر هو تجارة
 السودان فيذهب من هنا و من جهة
 بنغازي الى السودان في السنة قوافل

دخول و لا يشترط

قدر بويده اولوز ولايتك اكثر
 محلونده نشوه و نما بولندي في كجي
 يا غورك قلت وكثرته تا بعينه
 از وچوق اولوز بونك قيصه سي
 داخل ولايته ايب وز نيل كجي
 اعمال و اوزوني اوروپا يه اخراج
 وارسال اولنيور بوارت عشاير
 و فيما بل افرادي طرفدن طوبلان رق
 قنطاري يكره دوت يكره بش غروش
 حسابيله بهردوه يوكي بر عثمانلي
 التونه قدر تجاره فروخت اولوز
 تجارده بوني طر الميس ضرب شهرنده
 و خمس و ظيلتين و طابيه اسكلونده
 بولنان مخصوص بخارفا بريقه سنده
 و يا خود متعدد ماكنه لونده دنك
 ايد و ركاز و كندر كجي اقشه و
 ايب و كاغد يا پلق اوزره اوروپا يه
 كوندروب مالدالرو تجاره صانارلر
 و بعض اوروپا تجاري قوميسونجيلو
 واسطه سيله بوني راسا بورادرت
 بها يفر ايد رلو ايسته بو حلقه و

عديدة و ياخذون معهم من الاموال
 التجارية انواع الخيام و المحرز و من
 المصنوعات و المنسوجات المتنوعة
 الخلية و غيرها فيبيعون هنالك
 البعض من ذلك بالنقد و يبدلون
 مقداراً منه بالعاج اي ناب الفيل
 و ريش النعام و غير ذلك مما
 يتسعمل هنا بين العربان من الاشياء
 البتية و رمل الذهب (التبر)
 الذي يستخرج هنالك من معادنه
 المخصوصة فيرجون بهذا رجماً
 عظيماً
 الا ان اهل القوافل يضطر بون
 اضطر اياً شديداً بسبب تناقص
 امثية الطرث و فقدها تدريجاً
 في جهة السودان بعد ان يتجاوزا
 لواد توان فلاجل ترقى التجارة
 لدرجة اعلى من الدرجة التي هي
 عليها الان حسب ما للولاية من
 الاهمية و القابلية المخصوصة تفر
 اليوم هيئة الولاية الحاضرة المسماة

سبب ترقى هنا

كونده بشيوزدن بيكم قدر دوه
 يوكي يا لكون طرابلسه صنا تيلود
 بوندن اهالي فوق العاده استفاده
 اينديكي كجي دولت دنجي عشر ندين
 ودواثر بلديه قطار واسكهر سو^{مندي}
 استفاده ايد يور بزم تجار من
 بو حلفه نك اوروپا ده فصل نسج
 واعمال اولندي غني بالمحقق اوكونر
 اوروپا ده كي فابريقه لوي كجي
 بورالده فابريقه لر بولندي رمرق
 بوراده نسج واعمالنه رخصت ايتسه
 اعمال تلوي اوروپا ده يا پيلا تلورن
 بهاجه دون اوله جني بديهي بولندي^{نفت}
 بو تجارت بوداجه درجه عليا به
 و بورال ثروت وساماني
 و بو واسطه ايله ده مدنيت آباداني
 تدريجا مرتبه قصوايه ترقى ايدنه^{جگنه}
 شبهه كوتوريري كورنيمور
 بودا تجارتك بر قسي دنجي واركم
 اوده سودان تجارت تيدر بورادن
 و نيقازي جهنندن سودانه سنده

في استحصال اسباب و وسائل
 لذلك مثل حفز آبار في الطرف
 تدفع بليته العطش واصلاح
 طرابلس وتحويل بعض الطرف
 والمعابر وجعلها كطريق التجارة
 (مدائنها و قصباتها)

ذكرنا قبل هذا ان ولاية طرابلس الغرب
 ضابطة مقدار من القطعة البربرية
 فالاقوام البربرية كانوا في حالة بدوية
 منذ الف سنة تقريبا قبل عهد الاسلام
 يختارون الإقامة في السهول و
 الصحارى تحت الخيام وينفرون
 من اعمار المدن والامصار و الإقامة
 بها فكان من الممكن عده هذه الخواص
 بالنسبة الى غيرها من الولايات
 كانها اخالية من العمورية والمدن
 والقصبات لان مدينة طرابلس الغرب
 مسماة بلسان الذي بني وضعوا اساس
 بنائها قبل الان بثلاثة عشر قرنا
 (تريبولي) وهي كلمة معناها (ثلاث)

اوراده نقشه

کوره تر قیسی خمنده الیوم هیئت
 خاطر ولایت یوللرده موسس لوق
 بلیه سنه دفعی ایچون یولکر
 حفر ایتیک و طرابلس لیماننی اصلاح
 ایلک و بعض طرق و معاری
 شوسته یولنه تحویل ایتیک کبی
 اسباب و وسائلک استحصالنه
 صرف مساعی ایلکده در
 (شهر و قصبه لری)

طرابلس غرب ولایتی بر بریر قطع
 سنل بر مقدارینی ضبط ایتیک
 یوقاروده بیان قلمش ایدیک
 اقوام بر بریر اینسر عهد اسلافدن
 تقریباً ایکی بیک سنه مقدم وقت
 برومال بدو تیده بولن درق دشت
 و صحرالوده خیمه لالنده بولمغنی
 اختیار و شهر و قصبه لرا عمار ایله
 اقامتی مردرد نظر اعتبار ایتیک لوند
 بوعوالی سارو لایتلوه نسبة معرود
 و شهر و قصبه لردن همان خالی عد
 اولنه بیلور چونکه طرابلس غرب
 شهری اون اوچ عصر دن مقدم

یهود ۶۰۰۰
 مدارس ۶
 مکتب اذان ۲
 مکتب ایتیک ۲
 مکتب ایتیک ۱
 مکتب رشید مکاتب صبیان ۱۷
 جوامع شریفه مساجد ۲۱
 بیوت ۲۶۷
 خانقات ۲۰
 دکانین ۱۱۰۰
 مغازه ۵۰
 حمامات کنایس نصاری ۴
 کنایس یهود قهاری ۷
 کنایس یهود ۵۰
 طرابلس ۷۲

مصابین مدیفته اجزاحات ۲
 مستشقی اغزان ۲
 مستشقی ۲
 اجزاحات ۳
 اغزان ۲۳
 مستشقی ۲
 اجزاحات ۳
 مستشقی ۲
 اغزان ۲۳
 مستشقی ۲

ان مدینه طرابلس الغرب واقعه
 فوق رأس صغیرتی ساحل صحرالوق
 علی ۳۲ درجه و ۳۰ دقیقه و ۱۰
 ثانیه من العرض الشمالی و علی ۱۰
 درجه و ۱۰ دقیقه و ۱۰ ثانیه من
 الطول الشرقی باعتبار (باریس)

بسیار بزرگه (شهر)

بناسنه وضع اساسا سيد نلوك
لسانده (تريبولي) اسميله مسما
تريبولي ايسه اوج ملكت مفاسته
بوندن اكلا شيله يوركه اووقلرد
بيله بوراده (لبده) (زواغه)
ملك نردن بشقه ملكت اوليوب
طرابلسه برابر اوج ملكه بالغ
اولوزلر بونك ايجوندر كه اكي
ارچبيل سنه لك بر شهر ويا
قصبه بولمبوب ذكر اولنان (لبده)
و (زواغه) اون اوج عصرون
دها اولاممور و مشهور شهر لردن
ايد وكنه شهادت ايد ه جل اليوم
انقاص ورسو مندن بشقه برشي
كورنيون
ولايتك اديوك شهرى طرابلسد
بونك ده حاوى اولدي فى نفوس و
واماكن وسائر ملك مقدارى
بروجه زير بشقه بشقه اوله رف
بيان و تزبير اولمشدر

مبدأ الطول . وان مرساها الطبيعى
الذى وجهتها الشرقية واسع لكن
محتاج للتطهير والتعير حتى
يمكن للبواخر والسفائن ان تاوى
اليه وتستقر صيفا وشتاء
وان المدينة المذكورة مخا طة
بسور ومجموع ابوابها اربعة
اثان منهم فى جهة القبلة وهما
(باب الخندق) و(باب المنشية)
رواحد فى الجهة الغربية وهو
(باب الجديد) والرابع فى الجهة
الشمالية وهو (باب البحر)
وقد احدث منذ سنين كثير من
البيوت والكاكين وغير ذلك
فى خارج المدينة وان هذه
الانشآت آخذة فى الدام
والترقى الى الان كما ينبغى
وقد صرحنا ايضا ادنا بمقدار

البيوت والكاكين

شرفیہ واقع اولوب جهت شرقیہ
 سندھ اولان طبیعی لیمانی واسع
 ایسردہ یازرقیش موسملونده
 واپور وکی بارندیرہ بیلاہ ایچون
 تظیر و تعمیرہ محتاجدر شهر مذکور
 برسورایله محاط اولوب قله جهند
 رباب الخندق و (باب المنشیہ)
 نامرلیه ایکی وغرب طرفده (باب
 امجدید) و شمال جهندہ (باب الحجر)
 نامیلہ بررکم جمعاً درت قیوسی
 واددر برقاچ سنه دینری خارج
 شهرده برچوق خانہ ودکان وسایہ
 انشا واحداث اولمش وانشات
 مذکورہ الان کرکی کبی دوام وترقی
 ایتمکده بولمنشدر خارج شهر مذکور
 بولنان ابنینک نوع و مقدری
 کذلک زیرده بروجه مفردات
 بیان وتصریح ایدلشدر

بحوام شریفه مناشرفه مدارس
 ۴۰ ۷۵ ۲

آیا وقشله آخری للطوبیہ
 شتوعب بلوکیں و مستثنی
 نظم واصبح الان مع خمسة سائیر
 ملحقہ بما ذکر منتظره جدا
 و یوجد ایضا فی داخل المدینة
 (موقخانه) توقيتہ) وسائیر
 کبیرة دقاقة لها صوت عال
 متى ضربت تملأ سماع جميع من
 فی البيوت التي داخل السور

اما قصبات (المنس) و (نیغری)
 و (مرزق) التي هي مركز الولاية
 (المنس) و (المجبل الغربی)
 و (فزان) مع مركز قضات
 و (غریان) و (الزاوية) و
 (مصرطه) و (ظلیتین) و
 (مسلاطه) و (اورفله)
 و (غدامس) فكل منها عبارة
 عن قرية ذات مائتي بيتا وثلاثمائة

(المنس والحيوية)

مکاتب مبنيا تکيه کلیسا خان
 $\frac{35}{50}$ $\frac{4}{21}$

اتش دکومنی دره دکومنی خان
 $\frac{1}{26}$ باغچه $\frac{26}{500}$

دکان قهوه خانه
 $\frac{250}{42}$ $\frac{25}{42}$

طرابلس غرب شهری (حومه غریبان)

و (حومه البلدیة) و کوشة الصفان

و (باب البحر) و (حاره کبیره)

و (حاره صغیره) ناملوبله یاد

اولنوزالی محله دن جبارتدر

سور ایچنده انبیه میوردن

اوج طبقه اوزرینه بنا اولمش

مکلی بر حکومت قوناقی و برهقی

طابور عسکر استیعا ایدر برپا

قتله سی بولندی قیجی خارج سورده

بر آلاي استیعا ایدر سواری

وايکی بلوک آلور طوبجی قشله لوی

و بوکوه تنظیم و اصلاح اولمش

برخستر خانه وانلره ملحق قایت منظم

بیش باغچه موجود در درون

شهرده بر موقتخانه و چالنج

مبنیه حول محل الحکومه

(احوالها التاريخية)

(قبل الهجرة)

بعد تفرقه بابل قد دخل الى افريقا

اکثر نسل (کوش) اولانلار

(حام) احد اولاد نوح کمان

ابنه الثالث (قوط) سکون فی

الجهة الشمالية من افريقا

فلما ضبط بنو اسرائيل جل اراضي

کنعان الواقعة فی الجانب الجنوبي

من سوریه بعد التیه و نزعوا

ارض فلسطين ايضاً من العالقة

فی عصر داود عليه السلام و

استولوا عليها اضطر العالقة

لنزل اوطانهم بسبب تسلط

بنی اسرائيل وانت منهم قبيلة

(بربر) الى سواحل شمالی

افريقا قبل الهجرة بالف وستائ

و ثلاث و عشرين سنة مع

جل اراضي

بتون سوراچند بونان خانلو
 خلقنك سامعه سنى طولديره جو
 يوكسك صديا مالک بيوك بر
 چالارساعت واردر
 خمس وجبل غريبه وقران سنجاطره
 مركزى اولان خمس ونيغرين ومرتق
 قصبه لوى وغريان وزاويه و
 مصراطه وخليقتن و مسلاست
 وارذله وخدامس قضا الويك
 مركز لوى حكومت قونا قلميلو

دا فو قيش بن ذى المنارة المنسوب
 الى ملوك تبع من العرب العاربة
 الذين حكموا في اليمن من نسل
 (سام) فهذا السبب سميت
 هذه النواحي (بربريا) نسبة
 الى اسم تلك القبيلة (۱۱)

والقسم الشمالى من هذه الولاية كادز
 ضبطته دولة قوطاج التي شكلها
 (ديدون) او (اليسك) الخ

اطرافه بنا اولمنش ايكي اوچيوز
 خانه دن عبارت كويلدر
 (احوال تاريخيا)
 (قبل الهجرة)

(۱۱) ويكي فتاريخ بعض المورخين
 ايضا ان (دا فو قيش بن قيس بن صفي)
 الذي هو اعظم ملوك التباغة في اليمن
 لما تجا وزالى افريقيا قبل عهد موسى عليه
 الصلوة والسلام واستولى على بربريا
 وجد اهالى هذه المنطقة لا يعرفون انفسا
 العرب بل يتكلمون بغير من الالسنة كالعرب
 والسرياني وكان هو من ملوك العرب
 فمذ ما سمعهم يتكلمون بلسانهم
 يعجب وسألهم قائلاً (ما هذه
 البريرة) فصاربت تلك البريرة
 منذ ذلك موسومة باسم البريرة

تفرقة يا بلدن صكوه اولاد نوحه
 (حام) لك برنجى اوغلى (كوش) لك
 اكثر نسلى افريقايه كجديكي كجى
 اوچنجى اوغلى (فوط) افريقه لك
 جهت شماليه سنده ساكن اولاد

عظم القبايل

يهدن صكه سوريه نك
 جانب جنوبي بسده واقع ارض
 كنفانيد نك اكوثير لوجي
 ضبط وعصر داود علي
 السلامه اراضى فلسطين
 دخی عمال قدرن نزع واستيلا
 ايدن بنى اسرائيلك سائقه
 تسلطيله وطندن دور اولان
 عمال قدرن بربر قبيله سى
 (سام) نسلدن اولوب
 ينده اجراى حكومت ايدن
 عرب عاربه دن ملوك تبصر
 منسوب اولان (افريقيش بن
 ذى المنار) ايله بجه تدن بيك
 التيوزيكره اوچ اولكلوب
 افريقانك سواحل شماليه سى
 استيلا ايتدى بوسببه سى
 بو طرفلره او قبيله نك اسمنه

(بيكليون) ملك صور (ه)
 التي فوت هاربه الى افريقيا و بنت
 قبل الهجرة بالف و اربع مائة
 و ست و تسعين سنة مدينة
 (قوطاجند) المشهودة اليوم
 خرابتها في الشمال الشرقي
 على بعد ثلاث ساعات من تونس
 وان يخوا بن (ايا ميس)
 الحاكم الذي شكل السلالة
 الخامسة والعشرين من الحكومات
 الاخيرة للفراعنة المصرية هيا
 قوة هجرية مركبة من الفينيقيين
 وارسلها خوجيل الطارق
 فلما رجعت هذه القوة خربت
 الى هذه النواحي قبل الهجرة
 (ه) ان بلدة صور هذه الان مركز قضا
 ملحق بلواد بيروت التابع ولايت
 سوريه

نسبته «بربريا» نامني الذي (١١)
صود (ه) قواي بيكايونك هيشرة
اولوب افريقيه فراراً كلان و
هجر قدن بيك در تيوز طقسا
التي سنراول تونسه اوج ساعته

بالف ومائتين واربع وثلاثين
سنة و بنت مدينة (ليبس)
او (لبده) الموجودة خرابتها
حالا على بعد ربع ساعة من شرقي
قصة الخمس المعجورة الآذ

(١١) يند ملوك تباعده لك اعاطند
بولشان (افريقيش بن قيس بن صيفي)
عهد موسى عليه الصلاة والسلام
اول افريقيه كجوب بربرستان استيلا
ايتديكي صره ده بوخطمك اها ليسه
بيله ميوب عراقي وسرياني كي اخر لسائلوله
تكلم ايتد كلوندن وافريقيش ملوك عربدن
اولوب مؤلوف اولديني لسان ايله بولول
تكلم ايشيد بخر تجبا يدرك (ما هذه
البربرية) يعني بولوه كونه صدالودر
ديو صورد يفتدن اولوقته نبروطوانق
من بورد بربر اسميله موسوم اولديني ده
بعض من رغبين تاريفلونه محكيدر

وان الرومانيين الذين تجاوزوا
سواحل افريقيا قبل الهجرة بسبع مائة
ثمانين سنة وتجار بوا مع
دولة القرطاجين محاربات
(بونيقي) المشهورة وقرصوا
دولة القرطاج كانوا قد استولوا
على هذه الحوالي ايضا من جملة
ما استولوا عليه من سواحل
افريقيا

وكان اللومبارديون وهم الاقوام
الوحشيون الذين زلزلوا ايتوالي
صدقات مهاجمتهم امبراطورية
الرومانيين الشرقية التي هي

(ه) اشبوصور الحالة هذه سوريه
ولا يقته تابع بيروت سنها هذه ملحوظ
بروتنا مكنيدر

بعد مسافره وشمال شرقيه اول
 اليوم خرابه سى كوزله چار پانت
 (قوطاجند) شهري بنا ايند
 (ديدون) يا خود (البسك) لانشكل
 اينديكى قوطاج دولتى بو ولايتك
 قسم شمال سنى ضبط اينتمشيدى

فواعند مصرى حكومت اينجود سنك
 بكمه بشنچى سلاله سنى تشكيل ايند
 حكمدار (ايباميتس) ك اوغلى
 (ديمچوا) نك فنيكم ايند مركبا وله
 تبارك بجيل طارقه طوغرى كوندردى
 قوه بجه سى عودتله بجه نديت
 ۱۲۳۶ سنم اول بو طارقه چيقوب
 اليوم موجود اولان خمس سنجاغلك
 مركزى اولان خمس قصبه سنك شرق
 طرفنده و بچا ريك ساعت مسافره
 حلا خرابه سى كورنيان (ليليس)
 نام ديكو (ليلده) شهري بنا
 ايندى

تمه بقيه بنا ايمپراطورية
 الرومانيين الغربية المنقرضة
 قد شكوا حكومت جرمانيا بايتالين
 فهذه الحكومة استولت على هذه
 الولاية فى جملة سواحل افريقيا التى
 استولت عليها قبل الهجرة باربع
 وخمسين سنة الا ان السواحل
 المذكورة انتقلت بعد مدة الى
 ادارة ايمپراطورية روما الشرقيه
 فدخلت هذه الحوال مرة ثانية
 ليد ضبط الرومانيين وبقيت
 تحت استيلائهم الى الزمان
 الذى نشرت فيه شارقه
 الاسلام انوار الهداية على هذه
 الاطراف

(بعد الهجرة)

فى ابتداء السنة الثالثة والعشرين
 من الهجرة النبوية فى
 زمان خلافة حضرة الفاروق

هجر تدن يدي يوز سگسنا سنند
 اول افريقا سواحلند آدلایوب
 قوطا جيللو دولتيه مشهور (پوتوق)
 محاربه لويي ايدن و قوطاج دولتي
 منقرضن ايليان، دو ماليلو ضبط
 ايتد كلوي افريقا سواحل جملہ سنند
 بوحوالي بي دخی استيلا ايلشورايي
 روما غربا ايمپراطور لفقك انقر اضيله
 بربار چرسو حكمنده قالان شرفت
 ايمپراطور لفقن صد مات مهاجمات
 متواليه سيله متوزلنا ايدن اقوام
 و خشيدهن لو مبارد لوله ايتا لياده
 تشكيل ايتد كلوي (جرمان) حكومتك
 دخی هجر تدن التي درت سنند اول
 يداستيلا سنند كچن افريقا سواحلند
 بوراسي دخی داخل اولديسند ده مدت
 صكوه سواحل مذكوره روما شرق
 ايمپراطور لفقك زياداره سنند
 كچكله دفعه تايندارله رفت

الا عظم عمر ابن الخطاب (رضي الله عنه)
 اتي الى طرابلس الغرب عمرو ابن
 العاص فاتح مصر وضبط مدينته
 طرابلس بعد ان حاصرها شهرا
 وبنى مسجدا شريفا في المحل الذي
 فيه الآن جامع احمد باشا
 وفي السنة الخامسة والعشرين
 للهجرة في زمان خلافة حضرة عثمان
 ابن عفان (رضي الله عنه) جعل
 اشاء من الرضا عتره عبدا بن سعد
 بن ابي سرخ غامورا فتح افريقا
 وفي اثناء ذلك مر عبدا بن بطر البصر
 وشرف بعض الاشياء الى بشرت
 الاسلام والحق هذه الحوالم
 بمصدر
 وفي السنة السادسة والاربعين
 للهجرة في زمان خلافة حضرة معاوية
 نسب رويغ بن ثابت البخاري

بو حوالی رومان لڑکے يد ضبط الرنين
کچھش وشارقہ اسلاميت بو طرفلہ
نشر انوار هدايت ايتديکي زمانه
قدر تحت استيلا لوندہ قائمشد

(بعد المجره)

هجرت سنه بنويه نکه يکرمه او جوي
سنه سي ابتدا سنده وفادوق
اعظم عمر بن الخطاب حضر تلونيك
زمان خلافت لوندہ مصر فاصحي
عرو بن العاص کلوب برآي محاصرہ
صکره طرابلس هرب شهري ضبط
وشمديکي احمد پاشا جامعلک
بولند يفي يردہ بر مسجود شريف
بنا ايتمشد

هتايکرمه بشي سنه سنده و
نشان بن عفان (رضي عنه)
معه تلونيك هتکام خلافت لوندہ
سود برادر لوني عبدا بن سعد
توقيا فتمه ثامور

احد الصحابة اکرام واليا طرابلس
فانتشرت في زمانه اشعه شمس
الاسلام كما ينبغي

وبقيت ولاية طرابلس العرب
في يد ضبط دوله بني امية الى
سنه مائه واثنين وثلاثين
ثم في زمان عبد الرحمن بن جبيب
الذي هو آخر والي لتلك الدولة
بني سور طرابلس من جهة البر
ولدى وفاة الموحاليه انتقلت
هذه الولاية الى الخلافة العباسية
فذهب لها في سنه مائه وثمانين
والرأسه (هرثم بن اعين)
من طرف هارون الرشيد احد
انزلغاء العباسية وانشا
هذا الوالي الجهة البحرية من
المرور المذكور

المقام بيورد

بيوردى بنى عمره ده طرابلس و غراوية
اهالىك برازى شرف اسلام ايله
مشرفا يتدى و بوحوالى في مصره
الحاق بيوردى

ثم انتقلت طرابلس الغرب في
سنة ما بين وسبع وتسعين
الى يد استيلاء دولة بنى عبدة
والحققت بعد زمن قليل بمصر الى
اتخذتها هذه الدولة عاصمة لها
فجرت ادارتها بعنوان الولاية
الى سنة خمسمائة واربعين

بجرتك قرق التجي سنه سي حضرت معاوي
يه نك زمان خلافة قلنده صحابه
كرام دن رويغ بن ثابت البخاري
طرابلسه والى نصب و لشمس و بو
زمانده آقاب اسلاميت كوكي
بجي اشعري باش اولم شدر

فلا تنفر الاهالى من ظلم ولاية
دولة بنى عبدة واحتقارهم
اياهم صموا على تحويل الولاية
سلطة فقام كل قبيلة من
القبائل العديدة التي في نفس
طرابلس و عسائر مملكتها تريد
ان يكون يحاكم فيها و لذلك لم
يمكن حصول الاتحاد بينهم في
هذا الباب واشتعلت نيران
العنساد والاضطلال ودامت
على تلك الحال مع استيلاء

طرابلس غرب ولايتي يوزا و توزايكي
تاريخه قدر بنى اميه دولتك
يد ضبطلنده قالوب بودولتك
صوك واليسى اولان عبد الرحمن
بن حبيب زمانده طرابلس سوز
قوه طرفي بنايدلدى سومي الهل
وفائتله بورا لوى خلافت عباسية
بالانتقال يوزسكننا تاريخه

خلفای عباسیوں نے ہارون الرشید
طرف سے بوریہ والی نصب کیا اور
ہرمز بن اعین مزبور سورک دکن
جانبی انشا الہدی

طرابلسی ایک یوز طقسنایدی
تاریخہ بن عبیدہ دولتکاید
استیلا کر لیا انتقال ایلہ بران
زمانہ کن سکھ بود دولتک پائی
مخت اختا ذایتیکی مصرہ الما قوالیلک
عنوانیلہ بشیوز قرق سندستہ
قد رادارہ اولندک

بنی عبیدہ دولتی والیلک ظلم و
حقارتوں دن متنفر اولان اہالی
والیلکی پادشاہلقتہ مھویل ایتک
قارویرہ رک نفس طرابلسی ملحقا
سائر مدہ بولنان قبائل متقدرون
ہربری حکمدار ایدیلہ جک ذاک
کندی طاقندن تعیینہ قالشند
بیلونہ بویادہ براتھا دھاسل

الحق والفلاد من جہہ علی اسکند
البلاد فبقوا فی مضایقہ و حیر
لامزید علیہما فاتی الی طرابلس
فی سنتہ خمسائہ واحد و اربعین
امیران من سسلیا اسمہ (جورج
میخائل) وضبطہا بعد ان حاضر
ثلاثہ ایام مستغیدان ثلاث
الحال وما معہ من السفائن و حکم
اشتی عشرہ سنۃ ثم رجع الی
بلادہ و ترک فیہا محافظا

و فی سنتہ خمسائہ و ثلاثہ و خمس
بعد ان حاضر (عبد المؤمن بن علی
السلیبی) احد ملوک الحفاصہ
تونس من لاورویا و بین توجہ
بخطوط طرابلس فلا سمع بہ ساکو
سسلیا المھافظون رکبوا
السفائن و فروا ہا ربیت
فما یح شیخ البلد وقتدیز (یحیی)

سکھ ایکن قون

اوله ما مسيله آتش شورش
 واختلال شعله كبر اشتعال اوله
 برچوق وقت سوردي وبرطرفدن
 دخي قحط وغلا استيلا سندن طولاً
 سكه مملكه فوق الغاير مضايقه
 و خيراتاه قالدی بوجالدين بالاستغنا
 سچيليا الى (جودجي ميخائل) نام
 آميرال قومانداسنده بولناب
 دونما ايله طرابلسه كلوب بشيوز
 فرق برسندنده اوج كوز محاصره
 دن صكوه طرابلسه ضبطله اوزايكي
 سنه اداره ايتد كدن صكوه طرفدن
 برحفاظ براغزرق ملكته عودت
 ايتدی

بشيوز الى اوج سنه سنده ملوك
 حفاصه دن (عبدالؤمن بن علي
 السليمي) تونس اوروپا يالردن
 تخليص ايتد كدن صكوه طرابلسه

بن مطروح (عبدالؤمن وهذا فوض
 ولاية طرابلس الغرب ليحيى بن
 مطروح ورجع الى فاس كوسى
 حكومت

لكن دولة الحفاصة هذه لم تهتم
 بتجهيز العسكو واعمار الملك
 قطعاً فبتوا الى مهاجمات القبائل
 التي لم تباليها كقبيلة (بنى هلال)
 تزايد اضطراب الالهالى فارسل
 (صلاح الدين الايوبى) المشهور
 حاكم مصر ملوكه (شرف الدين
 قوه قيش) الارضى الاصل وضبط
 طرابلس سنه خمسمائة وثمان
 وستين لكن سائقه الاقبال
 ابتلته بجرص الاستقلال فاطلق
 العصيان على مشوعه وبسبب
 ذلك غلبه (يعقوب بن يوسف)
 احد ماو الحفاصة المذكورين

طوغرى ككند اولدينى ايشيدن
 سيجليانك عساكوكما قظر سى
 كيلره راجبا فرار ايمه لريله اوزمانده
 شيخ البلد بولنان (يجيى بن مطروح)
 نام ذات مذكور عبدالمؤمنه بيعت
 ايتمكه عبدالمؤمن طرابلس غرب
 واليكنى يجيى بن مطروح تفويض
 ايله كوسى حكومتى اولان فاس
 عودت ايتمشدر

اجنى اشيو حفاصه دولتى تجهيز
 عساك و اعواملكه اصلا اهتمام
 ايتد بكنده ن ناشى دولت مذكوره
 بيعت ايتيان (بني هلال) كنى
 بنائك مهاجرات متواليد لوندان اها
 بيزارقالديفندن مصر حكامى
 مشهور (صلاح الدين ايوبي)
 كوله سى ارمنى الاصل شرف الدين
 قوه قيشى كوندريك بشيوز
 ايتمش سركي سندن سندن طرابلسى

الا انه غنى عند بشرط ان يعتم فى
 تونس غير متداخل فى شى من الامور
 فدخلت هذه الحوالى ايضا تحت
 يد استيلا وملوك الحفاصه فى
 سنة خمس مائة وست وثمانين

اما قوه قيش فخر من تونس مع
 من امكه جمعهم من عساكوه وضبطه
 قضاء (قابس) ومن هنالك
 اتى الى طرابلس وضبطها ايضا
 وانشا فى جوارها قصر من حجر
 على بعد ساعة فى الساحل الغربى
 وسمه مفارات . وان خرابه القصر
 المذكور المشهودة اليوم معروفه
 باسم (قرقارش) تحريفاً من
 نسبه لاسم صاحب
 وبنيما كان قوه قيش حيدرواسيا
 قوه ويمهد مقدمات سوابق
 مكنته اتى (يجيى بن اسحق) احد
 دلاة ملوك الحفاصه فى تونس

ضبط ايتش ايسده (قوه قيش)
 سائقه اقبال ايله حرم استقلاله
 دو شمش و متوعى عليه اعلان
 عصيان ايتش اولسيه ذكر
 اولتان ملوك حفا مردن يعقوب
 بن يوسفك صدمه فالبينه او
 شرامش و كندى هالنده تو نسه
 اقامت ايتك شريله مظهر عفو
 اوله رقى بو حوالى نبشيوز سكسا
 التى سندر سنده تكرار ملول احفا
 يد استيلا ريزي كيشدر

بقوة كلية و الجاء قوه قيش
 للفرار الى جهة ايجيل ثم ضبط طرابلس
 في سنة حسنة و تسع و تسعين
 ومع ذلك فان قوه قيش لم يلازم
 الراحة و السكون بل طفق يتعدى
 على حوالى قران فبادر اليه (شيخي)
 و مسكه و صلبه و بذلك دخلت
 ولاية طرابلس الغرب مرة ثالثة في
 حوزة استقلال ملول الحفاصة

(قوه قيش) ايسر عسكر ندى طويلا
 بيديكي مقدار ايله تو سندن
 فوار و قابس قضاسى و اورادى
 كلوب طرابلس شيرينى ضبط و تسين
 ايدرك طرابلس غرب طرفده و بر
 ساعت بعد و مسافده دكون
 كنانده بر كاركيو كوشك ايله
 السنده بعض مغازه لوانشا ايتدير
 و نو كوشكك اليوم كورنيا ن
 خرابه سى اسمن اولان شينك

لاكن رجحي بن اسحاق) الذى بوى
 بلاد قيب بعد قله قوه قيش بدل
 العدل و الحقاية بالنظم و الشقاوة
 الى ان اتى لتاديبه ناصر ابن متوسم
 الملك يعقوب فانهم لم يقدر
 على مقاومته صولته القاهرة
 و بعد يحيى صار اهل طرابلس الغرب
 فامن و راحة كلية حتى كادوا
 ان نيسوا الزوم الاسلحة فلما سمع

علمی اولدرق (قرقارش) ناميله
معروف قالمشدر

قوه قيش قوتى تجديد ومكت
سابقه سى مقدمه ماتی تمهید ایتمکده
ایکن ملوک حفاصه نك توتسندکی
والیلرندن (یحیی بن اسحق) قوه
کویه ایله کلوب قوه قيشی جبل طرفه
قاره مجور ایش ویش یوز
طغسان طقوز سنه هجره سنه
طرابلسی ضبط ایلمشدر فقط قوه
قیش راحت طور میوب نزان جانیه
صارقذ یلق ایتمک باشلامیسه
(یحیی) قیشته رک قوه قیشی طور
صلب ایش و نابزین طرابلسی خرد
ولایتی دفعه ثالثه اولدرق ملوک
حفاصه نك حوزة استقلالینلرینه
کچمشدر

قوه قيشی قلند نکره رتیبسز

بذالك ملك اسپانيا ارسل سفرا
الى طرابلس في سنة تسع مائتين
وست وعشرة وضبطها لبلاد
مخاربه فمن امكم الفرار من
الاهالي اجتمعوا خفاة عمرة في
ناحية تاجورا الكائنة في ساحل
طرابلس الشرقي على بعد ثلاث
ساعات رئيسوا من المقاومة
فعرضوا دعواتهم على الخليفة الاسلامي
الكبرى التي هي المجرى الحقيقي لجميع
المطلوبين والمغذورين والمركز
الصحيح للعدل والحماية فوق
مرادها احد اغوات الاندرون
المهايون بالمبعوثين الذين ذهبوا
الى دار السعادة وأرسل ما موراً
لتاجورا في سنة ۹۱۶ ثم في
زمان حضرة السلطان سليمان
خان القانوني أرسل اليها سنان
باشا رئيس البحر مع طور غوديك

لا حول ولا قوة الا بالله

قالان (يحيى بن اسحاق) عدك
 وحقايتي ظلم وشفارته محويل
 ايتديكذن تربيه سنه كلان
 متبوعى ملك يعقوب بك ارغلى
 ناصر ك صولت قهر مائة سنه قارشو
 طوره ميوب منهرم اوليشدر

(يحيى) دن سكوه طرابلس غرب الها
 اسليك لور ومني اونودر درجه ذ
 بر طالم آسايش واستراحتده
 بولند قلوي ايشيدن اسپانيول
 حكمدارى طقوز يوزاون الى
 سنه سنده دوئنا ارسايله ليلا
 بلا محاربه طرابلسي ضبط ايتشدر

اهاليدن فرار ايد بيلنلوك طرابلس
 اوج ساعلك مسافه شرفيره
 وساحلده كائن تاجور ناخيه سنه
 اجتماع ايله چريل چلاق قالمش
 ومقاومت اميدندن كسلش او
 لد قلوندىن كافر منظومين ومعذون
 مليا حقيقيه وصدالت وحقايتك

وبرفاقتهما مائة وعشرون سفينة
 من السفن السلطانية فاستردا قلعة
 طرابلس من الاسبانيول في سنة
 تسع مائة وخمسين ونصب طور
 غوديك واليا لها برتبة الباشاوية

ثم استشهد طور غود باشا
 في محاربة مالطالى وقت
 في سنة تسعمائة واثنين وسبعين
 فنقل جسده الى طرابلس الغرب
 ودفن في مدفن الجامع الذي
 كان بناه (رحمة الله عليه)

ومن بعد وفاة طور غود باشا
 الى سنة الف ومائة وثلاث وعشرين
 جرت ادارة الولاية تارة بمعرفة
 ولاية ارسلوانوا من دار السعادة
 وتارة بمعرفة ولاية صدقت
 مامورياتهم من دار السعادة
 بفرامين عالية انتخبهم الالهالى

مرکز صیحه اولان خلافت کبرای اسلامی
 عرض دیناالت ایتمکله اندرون هایون
 اخالوندن مراد افاکیدن سبوتلره
 بالترفیق ۹۱۶ سنه سنده ماموراً
 تاجوره به کوند رملش وقانون سلطنت
 سلیما خان حضرت تلمی زمانده قودا
 دریا سنان پاشایله طور غود بکر
 یوز بکره قطعه قدر غم سفایت
 هایون ترفیق اولنه رق بورا یس
 کوند ریلوب طقوز یوزاللی سنده
 طرابلس غرب قلعه سی اسپانیوللورن
 استرداد و طوغودجه بک پاشا لوت
 رتبه سیله طرابلس غرب والیسی
 نصب واقفاد یوزرلشدر

طوغود پاشا طقوز یوزر تیش ایکی
 تاریخنده وقوع اولان مالطه محاربته
 شهید اوله رق طرابلس غرب کتوریلوب
 بنا کوره سی اولان جامعه مدفنده

والانکشاریه (یکچری) الذین
 اتوا من دار السعادة قديماً مع
 طور غود پاشا وهم آباد واحباء
 العساكر الغير منتظمة المسماة بالکون
 غابتة (قولار فلی) الموحودین
 الى الان من نسلم وجرمت ايضاً
 ادارة الولاية من سنة الف ومانه
 وثلاث وعشرين الى سنة الف ومانه
 واثنين وخمسين بواسطة ولاية
 نصيبوا على صورة التوارث من
 السلالة القرمانية وصدقت
 ايضاً مامورياتهم بغير اذن عالیه
 ومن هؤلاء الولاة القرمانيين
 يوسف باشا سلف ولده على
 بك آخر والي من سلالة القرمانيين
 وقد قام الباشا الموحى اليه
 باسرافات تزيد على درجة وارده
 الولاية واهتم بطرح وتوزيع

د
ط
یوز بکره
ع
ر
و
د
ر
ا
ب
ر
ر

تصديق بيوريلان والتيلرواسم
 اواره اولمشر وقا كونه ما
 سلام سندن صوك والى بولان
 على بك ساني وپدرى يوسف پاشا
 ولايت واوراتك درجه كفايتدن
 زياده اسرافات قيام واهالينك
 روش تخلي بك كوتوره ميرجى بر
 طاقم فوق العاده آغز وپركولر
 طرح وتوزيعنا هتام ايتديك
 علاوه برده اجنييلردن مبالغ
 كليه استقراض ايله بويوزدن دخی
 ولايتى بر باركران فوالهن السند
 ايكندير مسندن وپوراسنى وبقار
 طر طري مال موردن كى بعض
 اولاد واحفادينه تقسيم ايمسند
 طولاي حاصل ايتديكى نفرت عموم
 قارشو طور مع اقتدارنده اولمدينى
 درك ايتديكدن ١٢٤٩ سنه سنده
 بالاستغفار بنيه كچن اوغلى على بك
 مامورى فرمان هالىسه ولايتك

الكاسينى خارج السورالذين فى
 زمن ولاية يوسف باشا انتخبوا
 حفيده محمد بن وايا وضبطوا
 سانية (بستان) يوسف باشا
 الق بالمشية واتخذوها محل حكومت
 وحاصروا طرابلس الغرب مع محمد بك
 حيث لم تامن انفسهم ان الوالى
 اللاحق على بك الذى لم يخل من سر
 سلفه يتوقف لحسن الادارة فما
 انقاد واله

وفى سنة ١٢٥٠ وجهت لعل بك
 رتبة الباشاوية . والى الى طرابلس
 الغرب محمد شاكرا فدى احد قوتوى
 باشية الركاب السلطاني هانك
 الفرمان العالى المتضمن لابقائه
 مامورية على باشا مع سيف
 احسن به اليه من طرفا محضرة
 السنية السلطانية وحق ان كان
 الاقدي الموى اليه اراد ان يصلح

ارتق بوسلالم نك يداره سند
تورتا رلمسى وجونده كى حسيان
موجود اولديغى حالده كلوب
اوقومشاد

بينه وبين اهل المنيشة والساحل
مكنه فهم ان الامكان لازالة ماللاها
من النغور المفراط من سلالة القرمات
فوجع الى دار السعادة يعرض محضر
اعطى له من الاها الى

فقط يوسف پاشا احوال
مشروحه سند ن طولاً الى زياده
وايكرا اولان خارج سورده كى
منشيره وساحل محلونيك اها اليه
مشار اليه كى حفيدى محمد بكى
والى انتخاب ايتيش وضبط ايتدك
يوسف پاشانك منشيره كاس
بغير سنى حكومت قوناغى اتخا ايدر
محمد بكه برابرى البسى تحت محاصره
المش بولند قلوندى وسر سلفند
خالى اوليان والى لاحقك حسن
داره ايده جكنده امين اولد قلوندى
موى اليه على كبر دخى انقياد ايتك
ايتعد يلو ۱۳۵۰ تار بخنده على
كى پاشالى رتبه تالوت بيسى

ثم في محرم سنة ۱۲۵۱ الى
مرسى طرابلس الغرب نجيب پاشا
احد الفريقين الحرام باسطوك
سلطانى مركب مزاشتى وعشرين
سفينة كبيرة وصغيرة فذهب
الى استقباله على ابناء شالموى اليه
مع جماعة من المنجيزين والمقبزين
فبين لهم انه انما اتى لجهاد اصلاح ذات
الدين وتاليف الطرفين واعادهم
اقعين مطمئنين ثم اخرج الى البحر
سنة آلاف من العساكر مع مشدات
كاف من المدافع والمسابك اشرفيين
ورضع كركان في طرابلس

ابقای مامورین فرمان فالسپله
 طرف حضرت شهریاریدن احسان
 بیوریلان بر قبضه سیفی جا ملا
 طرابلس غریبه کلان رکاب هایون
 ملوکانه فتوحی باشیلرندن محمد
 شاکر افندی علی پاشا ایله منشیه
 و ساحل اهل الیسی اولوی بولون
 ایستمش ایسده اهلینک فره
 مانلی سلاله سندن اولان نفر لوی
 فوق العاده اولوب محوراذا السند
 امکان ستر لغق اکلادینندن اهل الی
 مرقومه نکل ویردکلوی عرض محضولم
 در سعاه عودت ایتمشدر

۱۲۵۱ سنه سیحر منده بیوک و کجه
 یکره ایکی قطعه سفینه دن مرکب دوغما
 هایون ایله فریقان کرامت نجیب
 پاشا طرابلس لیمان کلس واستقباله
 کیدن موی ایله علی پاشا ایله مختبراً
 و مسترانی جردا صلاح ذات البین

اللازمة واعلن لاهالی بواسطه
 امر علی باشا الموحی الیه ممنوعیه
 حمل اسلح بییناً ان لم یبق حاجه
 لافراد الا هالی الخله ثم اخبر علی باشا
 بانه یرید ان یخرج الی البر لبحری
 ماموریتها الی هی اصلاح ذات
 البین و بلغه انه یضیر ممنوناً ذا
 اتی علی باشا و اخرجه الی البر بصور
 مخصوصه فاتی علی باشا الی السفینه
 مع اثین و ثلاثین نفر من اقبانه
 و تعلقاته فقر قفهم نجیب باشا
 هنالك جميعاً و ههنا التذیر خرج
 الی طرابلس والمدافع تطلق بأمره
 فجرح قاضی البلده و فقیرها و علماء
 و معتبرها و بین لهم ان ولايته طرابلس
 الفرب اُحلیت الیه من طرف السلطنه
 السنیة الاشراف و قوله المذموران
 العالی المقمن لماموریتهم و فحمت
 ابواب المدينه الی كانت مغلقه

جملة سنی البحری

وتأليف طرفين ايجون كديكي نينا
 وثامين ايله مطمئناً اعاده ايتديكند
 وقوه يه التي بيك عسكرو مقدار
 كافي طوب و مهمات چيقاره رف
 جمله سني ايجابي وجهله طرابلسد
 يرلشدير دكدن وارتيق افراد
 اهايلنك اسلحه استعمال ايتلرينه
 حاجت قالمديغي بيا نيله سلاح
 طاشيمو ممنوعيتي موسى اليه على
 پاشانك امري واسطه سيله اهاي
 اعلان ايتد دكدن صكره اصلاح
 ذات المنيه اولان ماموريتي ايفاي
 ايتلك ايجون قوه يه چيقرفي وكلوب
 كنديسي برصورت مخصوصه ده
 اوله رق قوه يه چيقارده منون
 اولر جفي حقهده على پاشا يه
 كوند ريكي خبر ارزدينه على پاشا
 اقربا و تعلقا سندن او تو زايكي
 كشي ايله برابر كي يه كلسيله برابر
 جمله سني اوراده اليقوشش بو تدبير

منذ سنتين واحد عشر شهر بسبب
 المحاصرة ثم رجع الى دار السعادة
 جل الاسطول السلطاني وفيه على
 باشا الوالي السابق ومن بميت
 اما محمد بك الذي اتخذه اهل
 الساحل والمنشيه والياً فقد
 قتل نفسه بناء على هذه الواقعة
 وهرب اخوه احمد بك الى مالطا و
 تفرقت جمعيتهم فقصد في جامع
 خود غود باشا مجلس مركب من
 العلماء والمشايخ والمعتبرين والوجوه
 يقصد عقدا لا تفاق والمحبة وثامين
 الراحة والامنية بين الى المنشيه
 والساحل وطرابلس خبده في الود
 والمصاناة بشرط ان تنسى قضية الية
 والقصاص في المسئلة الزائلة وان
 جميع الاموال والمجوان التي اقتنيتها
 الطرفان من بعضها سوى العقار
 تكون لميريقية في يده ثم نظم وختم

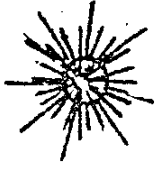
ايه طوپرا آيديره رق طرابلسه
 چيقوب مملتك حاكم ومغنى وهما
 ومعتبران طوپليردق طرابلسه غرب
 واليلكي طرفنا شرف سلطنت سينه
 كنديسنه احاله اولنديقي بيان ايله
 ثاموريت فرمان عاليستى اورتومش
 اولديغندن محاصره دونه طولايي
 ايكي سنه اون برآي مدهت قباله قلان
 ملكك قبولى آچلش دوزنماي
 هما يوزك نهم اعظم والى سابق
 نلى باشا ايله معينه كى كسانى
 برابر الورق در سعادته حودت
 ايلشدر
 ساحل ومنشيه اها ليسك والى
 ايدندكوى محمد بك بورقوعات
 اورزينه نغمه سوز قضايد كند
 و برادرى احمد بكده ما الطير فراد
 بيدوب طرفدار لوى دشمن طاعنه
 منشيه وساحل و طرابلس اها ليسه
 بينده عقد اتفاق و محبت و
 ثامين آسايش و امنيت مقصد

سند في هذا الشأن لو فتقررت على
 هذه الصورة الأمنية والاستراتيجية
 لكن لو ان الجبل الغربي وفزان وسائر
 القضايات يبق كل منها في بيد
 تسلط احد المتغلبين ثم استنصروا
 كلهم تدريجاً بتلاحق همهم
 الولاية العظام الذين حُينوا
 على العادة متواليين
 وأزيل في ميدان السياسة
 وجود من صهي الدولة كالشقيين
 المسميين (غومة) واهد الجليل
 واثنا لهما من سائر المتغلبين
 وفي اثناء تشكيلات الولايات
 التي وقعت في تاريخ ۱۲۸۲
 تشكلت ولاية طرابلس الغربية ايها والى
 اسول دارتها البخارية اليوم

كتاب

حلا و مشایخ و معتبران و وجودن مرکب اوله رق طور خود پاشا
 سامع شریفنده بر مجلس عقد اولمش و مسئله زائله ده وفات اید نلک
 دیتی طلب قصاص ماده سی او نود ملق و عقاردن ما عدا طرفینک بکری
 اغنام ایتد کوری کافه اموال و حیوانات هر کیمک یدنده ایساکا
 قالمق ارزره تجدید و د و مصافده ایله او با بدیه بر سندن تنظیم
 و تخیم اولمغندل آسایش و راحت استفرار ایتمشدر
 انحق جبل غریب و فزان لوار یله سائر قضایا هر هری بر متغلبک
 ید تسلطنده قالد یفندن بونلور دخی مؤخرأ علی العاده یکدیگری وکی
 اید وک تعیین اولمش اولان ولایة عظامک تلاحق عملولیه پیدرچی
 جمله سی قور تار یله رق دولته قارشو قومش بولنان بنوم و عبده
 اجمیل نام شقیلرله بونلره مائل سائر متغلیه میدان سیاستده
 جمله یم عبرتجنش اولوب وجود لوی قالدیرلشددر و ۱۲۸۲
 تار یخنده و قوجبولان ولایات تشکیلاتی صره سنده ده طرابلس غریب
 دخی ولایت تشکیل اولنده رق ایوم جاری اولان اصول اداره سی
 تاسیس ایدلشددر

مرکب الا

Handwritten notes or a small stamp in the left margin.

امپراتوری عثمانی

عثمانی پاشا وزیر محمد علی پاشا

انکاران ولایت

میرمیران	مرکز متصرفی صالح رحمی پاشا
مختار مونس	نائب محمد سالم افندی
محمد علی پاشا	مفتی الحاج مصطفی ابوبکر افندی
ثانی	دفتر دار
اصطغر پاشا	مکتوبی محمد بنهاد الدین پاشا
	آلای بیگی محمد صالح پاشا

مجلس اداره ولایت

اعضای	متصرف مرکز	شیخ محمد کامل افندہ	رئیس
نائب	مفتی	شیخ محمد بن موسی افندہ	مدیر
دفتر دار	مکتوب	علی بک بن قدارہ	مدرس
اوقاف محاسبہ		عمر قرنی افندی	مدرس
		باشراغا علی صغیراغا	مدرس
		حاجی رمضان افندہ	مدرس
		حاجی مصطفی زینت افندہ	مدرس
		ناخام باشی لیاخو خان افندہ	مدرس
		باش کابیت محمد محیی الدین افندی	مدرس
		عربی باش کابتی احمد عبدالسلام افندہ	مدرس

مأمورین ولایت

مأمورین	امور عدلیہ مفتشہ ذات والای حضرت ولایتیناھی	رئیس
اولی	ولایت قنوکنداسی و اشدا فندی (در سعادتده)	۲
ثانیہ	طرابلس غرب و بنفازی و لایتری مالیه مفتشی امین بک	
ثالثہ	مالیه مفتشی معاونی مصطفی رشید افندی	
	محکمہ استینان مدعی عمویہ اشرف بک	
	اوقاف محاسبہ ابراہیم توفیق افندی	
	اعشار مدیری ابراہیم افندی	
	تلفراف و پوستباش مدیر ذوزنق بالیان افندی	
	امور اجیبہ ترجمانی شارل نیموویج افندی	

اقلام

مکون ولایت قلمی

نام	میری محمد هادی افندی
-----	----------------------

عربی	ترکی
------	------

<p>باش کاتب فقیه زاده حاج احمد افندی</p> <p>مسود</p> <p>مبعض سلیمان نوری افندی</p> <p>مبعض محمد شکری بلک</p> <p>مبعض رامز افندی</p> <p>مبعض محمود بو عیثم افندی</p> <p>مبعض احمد مرابط افندی</p> <p>ملازم رفعت افندی</p>	<p>مسود اول محمد کامل افندی</p> <p>مسود ثان علی طائف بلک</p> <p>مبعض اول محمد داود افندی</p> <p>مبعض یوسف بدوی افندی</p> <p>مبعض احمد جلالی افندی</p> <p>مبعض زین الدین افندی</p> <p>مبعض حسن افندی</p> <p>ملازم محمد احسان افندی</p>
--	---

مجلس ارده ولایت قلمی

<p>عربی باش کاتب احمد عبدالسلام افندی</p> <p>مقید علی بلک</p>	<p>باش کاتب عیسی الدین افندی</p> <p>کاتب ثانی فوزی بلک</p> <p>مقید محمود افندی</p>
---	--

اوراق قلمی

خوب	اوراق مدیری محمد رابط افندی	
	مقید محمد اذن افندی	معاون احمد مختار افندی
	مقید محمد بلب	

محاسبہ ولایت

	محاسبہ مرکز قلمی	محاسبہ ولایت قلمی
ثالثہ	محاسبہ احمد ناجی افندی واردان مقید نفاق افندی مصارفات مقید محمد زکی افندی " " رضی خلیل افندی مصارف جاوید کاتبی عارف افندی " " رضی علی افندی اوراق مقید احمد افندی	میر حسن بلب مصارفات کاتبی محمد فائق افندی واردان مقید حسین ناچہ افندی مصارفات مقید حسن افندی اوراق مقید محمد رشید افندی
	صند ق امینی خلیفہ یازیحی افندی	

ولایت اعشار ادارہ سی

ثالثہ	اعشار مدیری ابراہیم افندی	
	کاتب ثانی حاجی عبدالسلام افندی انبار کاتبی محمود کفالم افندی	باش کاتب مصطفیٰ نادر افندی انبار ناموری شعبان بے افندی

درجہ اولیٰ

مَطْبَعَةُ وَلايَةِ

مدير و عزتة محمدي محمد محيي الدين افندي	ميرت ثانی عمر قدري افندي	سر ميرتبا احمد رجائي افندي
مترجم محمد کامل افندي	مترجم محمد کامل افندي	کاتب و امین صندوق خلیل افندي
حروفان دستکاه دار کاجی ابراهیم سید		ليطو غرافيا دستکاه دار کاجی صالح افندي

محاکم

محکمہ شرعی

حاکم الشرع محمد سالم افندي

محکمہ شرعی قلمی

حاجی عباده افندي بن عزیزی	شیخ نصر افندي القمی
مسیب افندي بن لامه	عبد الرحمن افندي بن لافه
محمد افندي فخیمه	علی افندي سرادعی
احمد افندي بن عثمان	احمد افندي بن علی مبینو
بن حاجی محمد	مقیده علی افندي

محکمہ استئناف

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس محمد سالم افندی	رئیس فقیر لاشراف مرحوم حسین علی مجید زادہ السید ابراہیم نجیب ملک
مدعی عمومی شرف بلک	
احمد قلالی افندی	محمد بانو نون افندی
خلیلہ دیرمیکہ افندی	موسوی مرتضیٰ افندی
اعضا ملازمی محمد ابوخلیہ افندی	اعضا ملازمی بوکر افندی بزعبولیان

محکمہ استئناف قلبی

باش کا شاہ احمد شاہین افندی	
حسن کاسل افندی	محمد داود افندی
محمد قلالی افندی	سلیمان بن الحاج افندی

محکمہ استئناف مباشری

فراج اغا	عبادہ اغا	محمد اغا
----------	-----------	----------

مرکز بدایت محکمہ

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس	رئیس حاجی محمد توفیق افندی
مدعی عمومی معاویہ عبدالرحمن اذری	
حسن خیر و شاہ افندی	ظاہر قیصران افندی
موسوی ریجی زارید افندی	محمد نذیر شاہ افندی
اعضا ملازمی علی بدوی افندی	اعضا ملازمی مرابط افندی

محکمہ بدایت قلمی

باشکات احد ظاہر افندی

محمد توفیق افندی
محمد بن سلیمان افندی

محمد امین افندی
محمد رضا افندی

ولایت عدلیہ قومیسیونی

رئیس ولایت عدلیہ مفتشی ذات والاہی جناب ولایت پناہی

محکمہ بدایت رئیس ٹائیسے
محکمہ تجارت رئیس
محکمہ بدایت مدعوئے معاونی

محکمہ استیناف رئیس اولی
محکمہ استیناف رئیس ٹائیسے
محکمہ استیناف مدعی عمومی
محکمہ بدایت رئیس اولی

ولایت ہیئت انتہائی

رئیس مرکز بدایت محکمہ سے جزار رئیس حاجے محمد توفیق احمد

ہیئتہ ایک اعضا سی اولوب ایجانہ کورہ بدایت محکمہ سے اعضا ترکیب ایدر

اجراء اردسی

اجرا ما موری احمد نظیف افندی

اجرا مباشر لوی مصطفیٰ جراح اتنا محمد شقوی اغا

محکمہ تجارت

رئیس

اعضای دائم و کیلری	اعضای موقت	اعضای موقت اجنبی
حاجی صدیق افندی موسوی رحیم حسین افندی	حاجی محمد زروق افندی ابراہیم حماری حاجی محمد پرویز افندی	موسیو قسین حمونی طیار قوستو کو منہ ریکو ولد فریم لیوی موسیو کوف

محکمہ تجارت قلمی

باشکات محمد باجی افندی

ضبط کاتبی محمود خدی افندی
 مقید ابراہیم شاہین افندی
 ملازم حسن شکر افندی

محکمہ تجارت مباشر لوی

خیراہ آغا الماس آغا ابراہیم آغا

محاسبہ اوقاف قلمی

اوقاف محاسبہ ^{حسبے} ابراہیم توفیق افندی

باشکات عبد الکریم شوق افندی انبار محمد مسعود افندی
 تحصیلدار حاجی حسین افندی

نسخہ دستخط

معارف قومیستون

ناظر	نائب افندی	رئیس	مفتی افندی
شیخ محمد کامل افندی شیخ مصطفی حمدانی افندی	مدیر مدیر	شیخ محمد بن موسی افندی الحاج مصطفی بن حمزہ افندی	مدیر مدیر

بجمل احوال قومیسونی

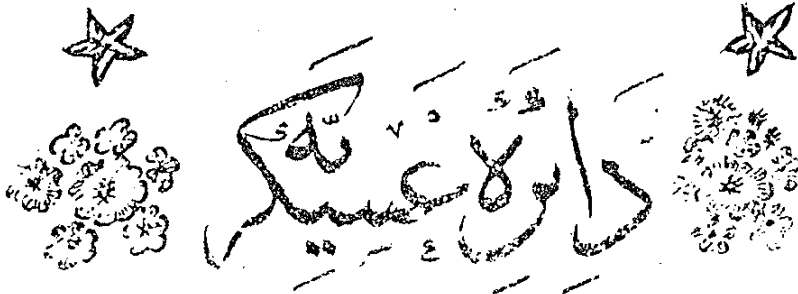
رئیس مکتوبی ولایت

مکتوبی قلمی میزری محمد عابد افندی	نائبہ	ولایت اورامید محمد مرابط افندی	خبرنگار
رابعہ	کاتب محمد داود افندی		

اوقاف قومیسونی

رئیس مفتی افندی

حاجی مصطفی بن حمود افندی	حاجی محمد توفار افندی
	حاجی محمد مرابط افندی

عثماني مجید فریق مدال

مهمه کاتبی حکمت بله یا ورحب بدری بله	نشان	۴	۴	افتخار
	عثماني مجید			
	رئیس			ملک اوی

آنکان جز بیبردا اولاً ستم

رئیس حمدی بله راشت بله حافظ محمد افندی	فائمه	۴	۴	رئیس
	بکاشی			فوق طابع
	بل واط			رئیس

(۵) من آثار همه شعرا استکامات
با طرائق طریقه و اربعه افغان و طراحو
چهاری مخصوصه با احسا و السلطانیته

(۶) طرابلس علیا اطرافه طغوز استکام و عساکر شاهانه
مخصوص بخار و کرمیله درت باب فون نار همگله در ندر

کتابخانه بیرونی ضیاء ارکاء استخراجی

رتبه	نوع کتاب	مجلد	مدالیه	سليم بلی عثمان راجب افندی
الایسوز	ملازم			

اداره عسکر هیتی

۴	فائمهقا تائیه طابو کاتو یوزباشی یوزباشی یوزباشی یوزباشی یوزباشی ملازم ملازم	۴	داره امینی فرید بلی عاسید باش کاتبی علی بلی عاسید معارفی توفیق افندی علی افندی آدم افندی اسما عیلا افندی حسن افندی عبدالقادر افندی رفیق افندی عثمان کاشف افندی
---	--	---	---

فرقه عسکر اوراق مدیری

ملازم	ملازم	ملازم	ملازم	یوسف ضیا افندی
-------	-------	-------	-------	----------------

(مرکز ولایت)

(مرکز الولاية)

فرماندهی عسکری کما مور

قائم مقام	سرطیب فرقه عسکری محمد بلیک
یکباشی	طیب اول خلیل افندی
یکباشی	حلی افندی
تولغات	نصرت افندی
یکباشی	مدیر خسته خانه متقاعد مصطفی افندی
تولغات	سراجی حسن افندی
	باش کاتب محمد فرعی افندی
	سرجاح عطا افندی
	کاتب ثانی شیخ کامل افندی

سراج محمد سباز و همسر

قائم مقام	رئیس حسن تحسین بلیک
یکباشی	بهجت افندی
تولغات	
کریه	

فرماندهی قاری قریب کما مور

یکباشی	مدیر مصطفی افندی
یوزباشی	سرماکنیت محمد افندی
ملازم	ماکنیت معاوی حسن افندی
ملازم	رضا افندی
شوقی افندی	

تتمش سکرچی لو اقوم مالک

مدالی	چیچک	هنانی	میرلوا	رشد پاشا
			مردان	یاور مرغی عبدالمجید افندی

یوزاللی ششی آی امری

توطاع	۶	میرلای	مصطفی بک
موم بوس	۵	قائمقا	محمد بک
تولغ س	۴	بیکاشا	محمد افندی
کریک	۵	بیکاشا	محمد اغا
انفقا	۵	بیکاشا	رمشا افندی
انفقا	۵	بیکاشا	شعیب افندی
انفقا	۵	بیکاشا	طیب نوری بک
روسب	۵	بیکاشا	طیب ینا جوط افندی

یوزاللی ششی آی امری

توطاع	۵	میرلای	محمد مرغت بک
موم بوس	۵	قائمقا	ایوب بک
تولغ س	۵	بیکاشا	علی افندی
کریک	۵	بیکاشا	حسین اغا
انفقا	۵	بیکاشا	خلیل افندی
انفقا	۵	بیکاشا	فرید افندی
انفقا	۵	بیکاشا	طیب دیوش افندی
روسب	۵	الایموا	سلیم بک
روسب	۵	الایموا	ساج محمد افندی

یتمش طقوز منجی لواقوماندانلی

کریه قورق	۴	میرزا سوزان	سمدی پاشا یاورحره موسی کاظم افندی
-----------	---	----------------	--------------------------------------

یوزاللی سکر منجی الای امراسی

کریه قورق	۵	میرزا	حقی بلس
کریه قورق	۴	طاهر قورق	حسن حسین بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	علی اغا
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	اسید شکر افندی
کریه قورق	۲	پیکاشی	عثمان شیر افندی
کریه قورق	۲	الای امیر	اسما علی بهرام افندی
کریه قورق	۲	الای کاتب	علی رفقا افندی

یوزاللی سکر منجی الای امراسی

کریه قورق	۲	میرزا	محمد بلس
کریه قورق	۲	طاهر قورق	زینب بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد افندی
کریه قورق	۵	پیکاشی	عاطف بلس
کریه قورق	۲	پیکاشی	احمد اغا
کریه قورق	۲	پیکاشی	حاجی بهمن افندی
کریه قورق	۲	الای امیر	عثمان توفیق افندی
کریه قورق	۲	الای کاتب	هسرافندی

سواری او توزیدیچی الای امرسی

			قائمقا بیکاشی بیکاشی الای امرسی	جمال بک مصطفی افندی طیب پاسقوافندی محمود افندی
--	--	--	--	---

سواری او توزیدیچی الای امرسی

۱	۵	۴	میرالای شول بیکاشی شول الای امرسی بیکاشی بیکاشی	حسن حسین بک راسم اغا حسن افندی طیبسیرا هم افندی بهر شکر افندی
---	---	---	---	---

قلعه و سیاره طوچی امرسی

۳	۴	۴	میرالای بیکاشی بیکاشی	طوچی قوماندانی مصطفی بک نافذ افندی علو اغا
---	---	---	-----------------------------	--

غیر ناخبر سے

طیبی سکیا بی نوری بک بیگم	مدیر و کاتب حاجی سالم افندی
غاردیان حاجی قدور اغا	غاردیان آرنا و ط باشواغا

قرائت دہائی

قرائت طیبی رو برت دیکسو فند	مدایہ افتخار
ترکی کاتبی محمد رفعت افندی	لسان اجنبی کاتبی قارلو سفوملو

رسمی نظارت

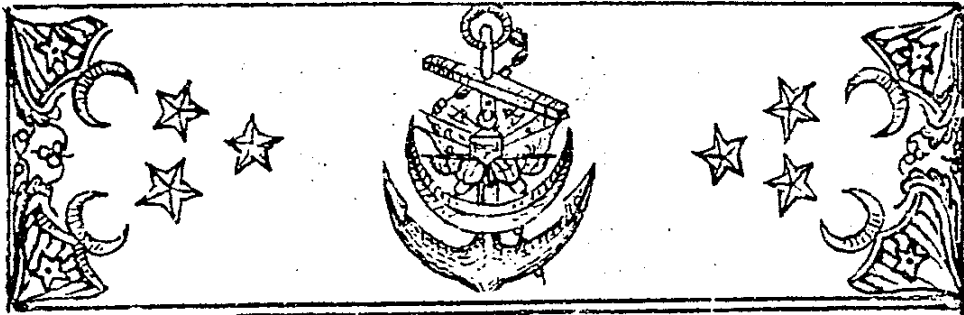
ناظر محمد بک	ثانیہ عثمانی
محاسبہ باش کاتبی احمد شکر افندی	نذران باش کاتبی صالح خیری افندی
رفیق ابراہیم افندی	رفیق ذہنی افندی

مرکز رسومات دارہ سی

سند قاسمی محمد افندی	کاتب ثانی عبادہ افندی
تذکرہ کاتبی محمد افندی	تذکرہ رفیق حسن افندی
معاینہ محمد حسین افندی	انباء ما موری عبدالرحمن افندی
اسکله ما موری علی افندی	مبصر اول حسین عونی افندی
مبصر ثانی محمد صادق افندی	مانیفستو مترجمی جون جون افندی
لمرافس جلند اسکله ما موری محمد افندی	کاتبی بلال افندی

<p>کوید ۱ صلوات</p>	<p>۱</p>	<p>قولا اول قولا ثانی ملازم اول ملازم اول یوزباشی</p>	<p>چرخچی ثانی محمد آغا چرخچی ثالث حسین افندی چرخچی محمد آغا چرخچی یوسف آغا خلیب سلیمان شکر افندی جراح مساوی مصطفی افندی قرظا بنی عارف و سطر</p>
<p>مظفر قروت همایونی</p>			
<p>کوید ۱ توه طالع کوید مدایر ۱ شیر خورشید ۲ کیمیا</p>	<p>۱</p>	<p>رئیس سکانتی قوت ثانی منفذ اید ملازم اول برق کابو یوزباشی یوزباشی ملازم اول ملازم اول قوت اول یوزباشی ملازم اول ملازم اول ملازم اول</p>	<p>سواری محمد شاکر بابا سواری ثانی یعقوب فیودان امام عثمان افندی سید سفین ماموری طاعن افندی کاتب محمد افندی برخی بلوک محمد علی آغا ایکینجی بلوک محمد آغا برخی بلوک حسن آغا ایکینجی بلوک عاطف افندی سرچرخچی ابراهیم افندی ایکینجی چرخچی شکر افندی چرخچی ابراهیم افندی چرخچی احمد افندی جراح ابراهیم افندی</p>
		<p>شماره</p>	<p>بیان ریشی</p>

محمد شوقی

عسكر خريه

طرابلس عزيمانه لنگراندها بابت
 سفن هايونك سوارى وضابطانلى
 رؤساء وضباط السفن السلطانية
 الراسية بالمهاجرة في مرساتر طرابلس الغرب

زرخلى مقدم خريه قروت هايونى

سوارى احمد بلس	رؤساء	عظما	بجايى	ملازم
سوارى عثمانى شوقى قيودان	فاحم	قوله	كريد	كريد
طوبى قيودانى حسنى افندى	يوزباشى	منقب	كريد	كريد
امام محمد افندى	زرقين	بريق	كريد	كريد
كات شوقى افندى	ملازم اول	يوزباشى	كريد	كريد
كاشاد هم افندى	ملازم اول	يوزباشى	كريد	كريد
سپرسماين نامورى على افندى	يوزباشى	ملازم اول	كريد	كريد
برخى بلوك رفعت افندى	يوزباشى	ملازم اول	كريد	كريد
برخى بابوكى محمد اعنا	يوزباشى	ملازم اول	كريد	كريد
بيخى بلوك عصمت افندى	ملازم اول	ملازم اول	كريد	كريد
مهند بى قيودان افندى	ملازم اول	ملازم اول	كريد	كريد
مهند بى على افندى	ملازم اول	ملازم اول	كريد	كريد
سپرسماين قاسم بلس	ملازم اول	ملازم اول	كريد	كريد

قول او علی باش غالی هیتی

باش اغا حاجی علی صغیر اغا | مطبل عامر مجید

منشی مدیری یوسف طوبی اغا رقیبات مدیری حاجی محمد اغا بن بصره جواری مدیر محمد تمیمی اغا اغاسی سونیدان	ساحل مدیری محمد صغیر اغا علاوه مدیر محمد احمد بن رخیص کاتب و امین صندق الحاج حسین افندی الشیخ زاید بن عبده الاشهب
--	--

دائرہ بلدیه

رئیس محمود فائز افندی

طیب بیکما شی نوری بک باشکات محمد علی افندی الحاج المکی الزور افندی حمید قلهود افندی الحاج محمد افندی بن سعید محمد افندی القط	معاون مصطفی ظفایری افندی مهندس توفیق افندی الحاج محمد پوریا افندی ابراہیم باجقنی افندی الحاج عبداہ بجران افندی حسین افندی الزقلبی
---	--

موسوی ربی حای افندی

صندق امینی عبداہ افندی سید ارفاق تحصیلدار محمد افندی	کاتب مہا و فی آصف بک مفتش مصطفی بک
---	---------------------------------------

کتاب ضبط

الای امراسی

مدالیہ	محمد	غزالیہ	رجحہ	الای بی محمد صالح بک محمد شوق افندی
توبہ طالع اصغر ر ۳	۴		اصطبلہ	
مدالیہ			ادراہینی	

مرکز برنجی طاہوری

صدقات			طاہور افغان	حاجہ احمد افغان محمد صادق افندی
عموم روپیہ			حسنا ایف	

برنجی طاہورک برنجی مرکز زیادہ طاہوری

			بلوچ افغان	ابراہیم افندی منگل اسحاق افغان
			معاونی	
			ذوالالہینو	

برنجی طاہورک ایکٹھی مرکز زیادہ بلوچی

			بلوچ افغان	محمد افندی حافظ ابراہیم افندی علی افغان
			معاونی	
			ذوالالہینو	

برنجی طاہورک اوچنی سوازی بلوچی

			بلوچ افغان	ابراہیم افغان
			معاونی	
			ذوالالہینو	

مجلس خانہ میاں بوجہ بین افغان پسندیروط ماہوری محمد افندی

نظارت مذکورہ مربوط بنفاذ رسومات مدیریتی

مدیر حسن عمری افندی

کاتب ثانی سیف اہ افندی
ترجمان صاویر و افندی

باش کاتب محمد نوری افندی
صندوق امین حسین حسن افندی

نظارت مذکورہ غیر مربوط در نہ رسومات مکتوبت

کاتبی احمد افندی

مأموری محمد فرید افندی

بجارت و طرہ سے

رئیس ثانی الحاج احمد میرزا افندی

رئیس اول الحاج مصطفی زہبت افندی

سیلما افندی بن لطیف
محمد افندی بن علی یوسف

الحاج محمد صدیق المرنجی افندی
الحاج محمد ناصوف افندی

کاتب قدری افندی

باشتر حاج محمد اغا

دیول عمویہ عثمانیہ واردات فخصم کز مدیریتی

مرکز مدیری مصطفی شاکر افندی

مفتش امیل قوہ بن افندی

تجیرات کاتبی علی غالب باش
صندوق امین داران صحیح مأمور حسن افندی
طوز کاتبی علی فوزی افندی

محاسبہ باش کاتبی الحاج طیبہ افندی
سنگرات مأموری محمد علی افندی
محاسبہ رفیق محمد شکر افندی

تلفران و پوستنی داری

باش مدیر زوزن بالیان افندی مجید

باش مدیر کاتبی مجری افندی	مرکز مدیری احمد مختار افندی
تلفران و پوستنی مأمور جمال افندی	شفده استاسیون قاپر افندی
تلفران و پوستنی مأمور تقور افندی	

مُشْتَرِكُ الْمَنْفَعَةِ دِخَانِ زَرِّي دَارِهِ سِي

اجتناب سے مار قوندا افندی

ترکی باش کاتبی اسماعیل حق افندی	حاسب مأمور وضد امینی اخلی افندی
حاسب معاون اولی رصوفی افندی	اداره معاون مصطفی نبیب افندی
توتون تجریمی و یوقلمه مأمور حسن افندی	حاسب معاون ثانیه ریمرتی افندی
سکله مأموری نوری افندی	

طرابلس غریب مرکز سنجاعی ملحقاتی

زاویه قضاسی

قام مقام

مفتی محمد افندی بن عبد الرزاق	نائب محمد رفعت افندی
مسند داری امینی المناجیح حسین بن احمد افندی	مدیر مال احمد افندی المودت
اوقاف و یکی حاجی نبابی افندی	

از ماموری

مجلس اداره قضا رئیس قائم مقام	
محمد آفندہ الشیبانی قنوی الحاج احمد آفندی بن شعیب علی آفندی بن سالم رحومہ آفندی بن اللافی خاخام فرج احمد	نائب آفندی مفتی آفندی مال مدیر آفندی اوقاف و کجلی آفندی
محکمہ دیار	محکمہ شریعت
رئیس نائب آفندی سالم آفندی بن راشد محمد آفندی بن احمد کوراسی کاتب احسن آفندی الاشرفی	نائب محمد رفعت آفندی صالح آفندی بن عبد السلام شیخ محمد آفندی انصاری شیخ محمد الومشانی السید علی ابوسنیہ
دارہٴ بلاد شیر	
رئیس رمضان بن علی آفندی	
محمد آفندی بن عثمان خلیفہ آفندی شلادی الحاج بوزید آفندی الیساری	محمد آفندی بن عمارہ الحاج عبدہ آفندی الرجیب الحاج احمد آفندی مقطوفی بن جبر
مامورین متفرقہ	
رسم لاقی مامور الحاج مصطفیٰ دیون صومیر مامور احمد رشیدی	انبار مامور کاتبی سالم آفندی تلفراف و پوست مدیری احمد شفیق آفندی
رزی ماموری محمد آفندی	

دالہ داری

غزبان قضاسی

قائم مقام احمد رفعت افندی

نائب عثمان فوزی افندی	مفتی الحاج محمد افندی
مال مدیری حسن افندی	اوقاف و کتب و رمضان افندی

صند قائمی علی افندی

مجلس اداره قضا	محکمہ بدایت
(اعضای طبیعی معلومت)	رئیس نائب افندی
عاشور افندی	الحاج محمد افندی الفطوی
بشیر افندی	احمد افندی الدرر
الحاج عبدالرحمن اغا	کاتب امین افندی
الحاج علی اغا	

دائرة بلدیہ

رئیس الحاج عبدالدام افندی

علی افندی بوفاند	میرزا اغا المرعاش
الحاج علی اغا الجراد	عبدالواقی اغا
الحاج سعید اغا	

کاتب و امین صندق محمد صند المصاعری

مجلس قضاء

قام مقام محمد بشیر بک

نائب احمد راشد افندی	مفتی احمد افندی بن مصراحت
مال مدبری حسین افندی	ارفاق و کبکی الحاج محمد افندی الدواد
صندوق امینی الحاج حسین افندی	

مجلس اداره قضا

محکمہ بدایت

اعضای	الحاج منصور افندی	رئیس نائب افندی
	ابوالقاسم افندی شاماکم	محمد افندی الزواغی
	علی افندی بن کریدغ	الحاج سالم افندی الایاش
	علی افندی بن لانی	

دائرة بلدیه

مأمورین متفرقہ

رئیس الفقیہ رحومہ افندی بن الحاج منصور	محکمہ شرعیہ کاتبی علی افندی
راعضاء در دست انتخاب در	رسم بکی مأمور مصطفی افندی

ترہونہ قضاسی

قام مقام و کبکی محمد ابو عاشق افندی

نائب محمد افندی ابوالنضر الحطیب	مفتی احمد افندی الطیب
مال مدبری عبدالحفیظ افندی	صندوق امینی علی افندی المود الطیب

محکمہ ہدایت	ادارہ قضا مجلس قضا
رئیس نائب افندی ابراہیم خان بن صالح سالم آغا الجاہد ابوزید آغا کامال	عبد السلام فراد شیبان سالم افندی الثعاسر الصغیر التبر عبد السلام آغا بن عبد اللہ

اور قلم قضائی

قائم مقام وکیل عبد اہ الطاهر افندی

مفتی الحاجہ صاحبہ ارفاق وکیل سندقا امینی عبد الرحمن افندی بن قہرمانش	نائب صالح افندی مال مادی ری عمر محبوب افندی سندقا امینی عبد الرحمن افندی بن قہرمانش
--	---

محکمہ ہدایت	مجلس ادارہ قضا
رئیس نائب افندی عبد العزیز افندی سرور عبد افندی الشریف	علی افندی بن زغبات سالم افندی ابو خجیہ عبد المحفظ افندی بن قطنش الحاج مفتاح افندی بن زید

زوارہ ناحیہ

نائب احمد تائق افندی مجلس لیس فقہہ شجر افندی الاسود احمد افندی بن شسر	مدیر علی بلک بن موسی کاتبہ دایمہ صندوق مصطفیٰ افندی الشاروش عبد اہ افندی بن شیبان ابوزید افندی بن الحاج زاید
--	---

مأمورین شرفی

پوسٹ و تلیگرام مدیر محمد شرفی	رسومات مأموری عبد الزہراء افندی رئی مأموری حسین افندی
-------------------------------	--

<p>تاجور ناچیر سے</p>	<p>جنرور ناچیر سے</p>
<p>مدیر اسماعیل افندی نائب شیخ مسطفی افندی الخازمی کاتب و امین صندوق الحاج عبداللہ افندی وقوف و کتب الحاج عبدالحمید افندی</p>	<p>مدیر محمد افندی النفاقی نائب موسیٰ کاظم افندی مفتی و امین صندوق فقہ مسعودی وقوف و کتب شیخ علی ابوشاشب</p>
<p>زوی الخیر ناچیر سے</p>	<p>عزیز ناچیر سے</p>
<p>مدیر الحاج خلیفہ افندی بن مالک کاتب و امین صندوق مسطفی شیخ افندی</p>	<p>مدیر حسن بلکے نائب مفتی عمر افندی بن قدیرہ کاتب زایح افندی بن الحاج عبدالرشید</p>

سماجی

متصرف محمد اویسی باشا

نائب حسین بن افندی
محاسبہ عبدالامدی
مدیر خیرات مدیری زبور کی افندی
وقوف و کتب محمد خلیفہ افندی

مجلس لواء

رئیس متصرف

نائب
محاسب
مدیر خیرات
وقوف و کتب

الحاج عبدہ افندی بن ضحا
الحاج عمر افندی ہنیدی
الحاج عبدالقادر افندی
محمد افندی البلعزی

<p>لوا تحریرات قلبی</p>		<p>لوا آیات محکمات</p>
<p>تحریران عربیہ باش کاتبی ابو کو افندی تحریرات عربیہ کاتبی جبریل افندی تحریرات ترکیہ مفید ابراہیم افندی تحریرات عربیہ مفید احمد مرطافندی</p>		<p>رئیس ناظمی افندی مدعی عمومی و معاون و محاسب افندی الحاج حسین افندی طالب افندی الحاج احمد افندی الحاج محمد افندی</p>
<p>اعتنار ادارہ</p>		<p>محاسبین لواقلی</p>
<p>سید احمد شریف افندی باش کاتب دستم ہما کف افندی انبار نامہ پوری علی افندی ادشا افندی محمد افندی</p>		<p>محاسبین اولی سلیمان افندی صندوق امینی ابو کو افندی باش کاتب ابراہیم افندی احمد افندی محمد افندی</p>
<p>لوا بلدیہ مجلسی</p>		
<p>مداونی کاتب عبدالسلام افندی صندوق امینی صرافندی</p>		<p>معاونین محمد افندی الحاج علی افندی الزمان محمد افندی الحاج علی بن محمد</p>
<p>ضبطہ رنجو طرور در رخسرخانی</p>		<p>مأمورین متفرقہ</p>
<p>بلوہ اغاسی محمد بلک معاونی ملازم مصطفی افندی ژورنال امینی مصطفی افندی</p>		<p>رسومات ماموری حسن افندی دیون عمومی ماموری علی رضا افندی تلفران و پوستہ مدیر غرور افندی رزی ماموری بیلی افندی</p>

مصرطہ قضائی

قائم مقام احمد توفیق افندی

نائب محمد طاہر افندی مال مدبری احمد افندی زراعت مدیر علی افندی	مفتی الحاج مصطفیٰ افندی اوقاف و کبلی صندوق امین و کبلی محمد افندی عبدالسلام
--	---

مجلس دائرہ قضا

محکمہ ہدایت

عضو رئیس علی افندی بن عبدالعالی علی افندی بن شقلوف الحاج سالم افندی بن الزواری عبدالسلام افندی الشویندی صدیق افندی بن غریب	رئیس نائب محمد افندی بن معینق الحاج محمد افندی لکوری الحاج عیسیٰ افندی ابو حجر
--	---

وامورین مشرفین

رسوومان ماموری ضیا افندی رسوومان کاتبی محمد امین افندی تلغران و پوستہ مدبری داود افندی	دیون عمومیہ مامور محمد مسلم افندی کاتبی مصطفیٰ افندی رڈی ماموری علی نور تید افندی
--	---

ظہیرین قضائی

قائم مقام حسن رضا بلیت	نائب محمد اسد افندی مال کاتبی عبدالحمید افندی صندوق امین علی افندی
------------------------	--

محکمہ ہدایت

مجلس دائرہ قضا

رئیس نائب ستوی افندی بن کورم الحاج بشیر افندی الحاج ابو زید افندی الغزالی	عبدالسلام افندی بن زہیر عبدالحمید افندی الزور محمد افندی بن رمضان الحاج عبدالحمید افندی التمش
--	--

وامورین مشرفین

رسوومان مامورین محمد امین افندی رسوومان کاتبی حسین سید افندی	دیون عمومیہ مامورین محمد امین افندی کاتبی محمد امین افندی
---	--

مجلس دائرہ قضا

مسئله قضای

قائم مقام محمد علی افندی

مفتی احمد افندی زریقات
اوقاف و کلی الحاج محمد افندی بن ابراهیم
مسند قاضی ابوقالیه افندی

نائب عزیز افندی
مال کاتبی ابوراس افندی
زراعت مدیر محمد افندی القاضی

محکمہ بیاییت

مجلس داره قضای

رئیس
علی حلید افندی
فقیهہ خالد افندی
القاضی علی افندی السینور

الحاج عثمان افندی ابن المسیب
الحاج احمد افندی کشیدان
علی افندی ابن عبدا شمس
الحاج طویباش افندی

تلفران و بوسند مدیری احمد عزت افندی

بیت قضای

قائم مقام وکیل عربک بن منصور

مال کاتب و مسند قاضی امینی محمد افندی السعادی

نائب یوسف افندی الخاوری

طابندہ زاجیرہ

مدیر و کاتب حاجی سالم اعجازی

طاؤر عزت ناچیرہ

مدیر الحاج حسین افندی

مدیر طاؤر ناچیرہ

الحاج عمر افندی بن حسین
محمد افندی بن مفتاح
الفقیه شریعی
محمد بن سرجو

نائب عبدالکریم افندی

مفتی احمد افندی بن جدوع
مال کاتب و مسند قاضی امینی احمد افندی

محکمہ نڈایت

<p>مدعی عمومی معاون احمد حبیب بلوچ</p> <p>عمر بلغزی افندی</p> <p>ابراہیم کو میر افندی</p> <p>اجرا امور احمد مقرر علی افندی</p>	<p>رئیس نایب افندی</p> <p>احمد افندی شنب</p> <p>سالم بن زمانہ افندی</p>
<p>لواء تحریکات قلمی</p>	<p>محاسب لواء قلمی</p>
<p>عربی تحریکات کاتبی عبدالہ یعقوب افندی</p> <p>مقید سیلما ن افندی</p>	<p>محاسبہ جی معاون</p> <p>مقید ہاشور افندی</p> <p>مند قوامینی خلف افندی</p>
<p>اعشار دارہ سی</p>	<p>محکمہ نڈایت قلمی</p>
<p>مدیر الحاج طاہر افندی</p> <p>باش کاتب عثمان رشاد افندی</p>	<p>باش کاتب احمد شہراخی افندی</p> <p>سعید عزیزی افندی</p> <p>احمد افندی نالی افندی</p> <p>موسی افندی</p>
<p>صیقل نگار محکمہ نڈایت قلمی</p> <p>بجیل بلوچ</p>	
<p>بلوچ اغاسی ابراہیم افندی</p> <p>زور نالی مینی نجیب افندی</p>	
<p>خدا حسن و صنایع</p>	
<p>صدیق افندی</p> <p>بجیل دارہ و صنایع</p> <p>الحاج عمر افندی</p> <p>محمد بن الحاج احمد افندی</p>	<p>قائم مقام و کیلی الحاج</p> <p>نائب طارق افندی</p> <p>مال کاتب و صندوق تالیفی علی بن افندی</p> <p>او قاضی کیلی</p>

فساطو قضا سے

قائم مقام وکیل الحاج محمد افندی بن سلیمان

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>سعید عیازہ افندی</p> <p>عمریحی افندی</p> <p>محمد بیالہ افندی</p> <p>محمد بن تلیفہ افندی</p>	<p>نائب عثمان افندی</p> <p>مفتی عمرانی افندی</p> <p>مالک کاتبی سعید فرسع افندی</p> <p>صندق امینی محمد فکیف افندی</p> <p>اوقاف وکیل الحاج ساسی العربی</p>
---	--

نالوت قضا سے

قائم مقام غیبین افندی

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>احمد بن زکوی افندی</p> <p>الحاج عمر بن نعمان افندی</p> <p>علی بوشاریب اغا</p> <p>علی بن سلیمان اغا</p>	<p>نائب راشد افندی</p> <p>مفتی سعید بن ایوب افندی</p> <p>مال کاتب وصدق امینی محمد مانہ افندی</p>
--	--

حوض قضا سے

قائم مقام وکیل یوسف بن الحاج افندی

<p>جلسہ دارہ قضا</p> <p>الحاج ابوالقاسم حراری افندی</p> <p>طلی بوجناح افندی</p> <p>سارزہ الشیبلی افندی</p>	<p>نائب عبدالرحمن افندی</p> <p>مال مذہری</p> <p>صندق امینی محمد قیومور افندی</p>
--	--

مردوہ ناچیر سے

مدیر محمد امین افندی

<p>نائب</p> <p>مفتی</p> <p>مال دبدرد وصدق امینی موسی افندی</p> <p>جلسہ ناچیر</p> <p>علی صادق افندی مسعود شیبلی افندی</p> <p>محمد منافی افندی</p>	<p>مدیر وکیل تقاس افندی</p> <p>نائب ابوالقاسم کورانا افندی</p> <p>مفتی عیازہ افندی</p> <p>مال کاتب وصدق امینی تقاس افندی</p> <p>جلسہ ناچیر</p> <p>یوسف حراری افندی صالح بصاص افندی</p> <p>الشیبانی بن سالم اغا الحراری زریک اغا</p>
--	---

فزان سنخاغي

لواؤفزان

حفرة شرقية . سبهه . سوكنة . شاطي .
 غات . ازقو . رشادة . نام يدي
 قضا . وادي شرقى . وادى غربى .
 وادى عتبه . قطرون . هون . زله
 تسمية اولان التي ناحية وكاوار وبوركو
 ناييله معروف ايكي بارچه اراضى واسعر
 فزان سنخاغي تشكىل ايده يور
 بونلرون حفرة شرقية . سبهه . شاطي
 سوكنة . وغان قزالى و وادى شرقى
 وادى غربى . وادى عتبه ناحية لوى حسابس
 خرم القار واوزم شفتالى الخير والمالكى
 خيلى اشجار مثمرة بي حاو باغچه لولم
 وبارشوندن اوج درن ارشون قدر
 درينلكه طاتلو صوقولوليم مالامالدر
 غان قصبه سنك ميا مياريم سى والازاريلق
 اينجده صوالله بيلور صورتده متعدد
 صوكوزلوى وليمون وبرتقال باغچه لوى
 چوقدر
 شاطي قضا سنك بارشون عرضنده ويارم
 ارشون عمقته اولدرق جريان ايده
 طاتلى صوبي وبونك نفسى قدرده ديكر برمله
 جارى سى بولينور
 سوكنة قصبه سى برسورايه محاط اولد
 خمس سنخاغيله فزان سنخاغي حد ودرنده
 واقدر . بوخلدن بلدايله سنخاغل

ان لواؤفزان متشكىل من سبعة قضاات
 اسماءها (الحفرة الشرقية) و(سبهه)
 و(سوكنة) و(الشاطي) و(غان)
 و(ازقو) و(رشادة) وست نواحى
 تسمى (الوادى الشرقى) و(الوادى الغربى)
 و(وادى عتبه) و(القطرون) و(هون)
 و(زله) مع قطعى ارض واسقىف
 معروفين باسم (كاوار) و(بوركو)
 فهنا قضاات (الحفرة الشرقية) و(سبهه)
 و(الشاطي) و(سوكنة) و(غان)
 ونواحى (الوادى الشرقى) و(الوادى الغربى)
 و(وادى عتبه) فيها من الخيول ما لا يعد
 ولا يحصى وحدائق مملوءة بكثير من الاشجار
 المثمرة مثل العنب والدراق والتين والنفاح
 وفيها ايضا آبار ماء عذب عميقا من ذراع
 واحدا الى ثلاثة اذرع او اربعة
 ويوجد فى قصبه (غان) ميا جارية
 وعيون متعددة يمكن اخذ الما منها
 يمدا ليد اكثر من حدائق الليمون
 والبوتقال
 ويوجد ايضا فى قضا الشاطي ما عدا ذلك
 جارى عرضه ذراع وعمقه نصف ذراع
 وماء جارى اخر قدر نصف ذلك
 وان قصبه (سوكنة) محاطة بسور
 وكائنه فى حدود لواؤفزان

اد برحد ودينه قدر يا بيلش اولان قضا
 وناحيه لوك هيج برنده پيره يشا مز
 بونك ايجون قزان سنخاى اها ليسى
 پيره واختر لغدن وارستدر
 سوكنه وسبهه قزالرى ووادى عربى
 وقطرون وهون ناسى لوى اها ليسى
 سودان تجارتنه وساى تجارته
 مالمو فندرلو
 از قرقضا سلا اها ليسى (تورك) ^{لكه}
 اقوامندندر كنده ولونه مخصوص ^{لكه} لسا
 اولوب بعضى لوى ده عربى حكلم ايدرلو
 بو قضا ده معادن چوق اسه ده اشيار
 مثره هيج بو قدر شو قدر كه بعض
 واديلرند زيتون و سرو و اجالوى
 كليته بوليتور بو قضا ده (جبل
 جنون) نامنده و تقريبا بشيوز مثره
 ارتفاعده برطاع بولنوب اتكذت
 ساحه زمينه اوله نى مرور ايدن
 بريولدن قوه قلب وسرعت حركت
 و حسارتله منصف توار كيلر كال
 خوف ودهشمله كچكده و بو طاعنه
 چيقوب احوال و كيفياتى كشف
 و تحقيقه حركت ايدم ما مكره درلو
 چونكه الوربه ناستد ركه شمدى بقد
 بو طاعنه كشتى ايجون بيزوه سنه
 اصعار ايدلش اولنلور بردها عودت
 ايتد يلر بنا برين طاعنه اجلك بو طاعنه

ولا يعيش البرغوث قطعاً في القضا أنت
 والنواحي الممتدة من هذا المحل الى اقصى
 حد ود اللواء المذكور ولذلك فان اهالى
 لواء قزان مستريحون من ازطاج البراغث
 وان اهالى قضائى (سوكنه) و (سبهه)
 ونواحي (الوادى الغربى) و (القطرون)
 و (دهون) مالمو لوفتو تجارة السودان
 وساى التجارات
 وان اهالى قضاء (ازرق) من اقوام
 (التوارق) ولهم لسان مخصوص بهم
 وبعضهم يتكلمون بالعرى والمعادن
 كثيرة في هذا القضاء لكن لا يوجد
 فيه اشجار مثمرة انما يوجد بقعا دونه
 كثير من اشجار الزيتون والسرور وان هذا القضاء
 اسمه (جبل الجنون) ارتفاعه خمس
 مائة ذراع تقريبا وبنى زيله طريق
 يمر على وجه الارض لا يمضى عليه التوارق
 المتصفون بقوة القلب وسرعة الحركة
 الا بكمال الخوف والدهشة ولا يتجاسروا
 على الصعود الى هذا الجبل ليكشفوا
 احواله ويحققوا كفياته لانه من المحقق
 عندهم ان كل الذين اصعدوا الى حد
 الان على ذروة ذلك الجبل لاجل اكتشافه
 لم يرجعوا فلذلك يصدقون ان طاعنه
 ايجون تسكن هذا الجبل (ه)

(ه) كذلك يرمى احد من الذين صعدوا على جبل
 (اورست) الذى هو على ذروة فى سنسله
 اجبال همالايا الكاسية بالثلج وكانت كوفتة

چونكه اوزك نطقه بر

ساکن اولد قلونیہ قائل اولیورلو (ه)
 توارک اقوامک اسلم سی قیل و قامردن
 عبارتند بو آدملر صومزلغر و بلبلغر
 طبیعت بشریہ تک تحمل ایدہ بیلہ جکند
 زیاده طایا نیورلو دینلسه جاؤزد
 چونکہ اون کونک یوله کید مجک او
 لالری حرککوندن مقدم هان اوز
 کونک یکی و اولمقدار صوبی کند و لیش
 مخصوص برایشها و قابلیتله بر او تورد
 یوب یوله روان اولر یورلریدی
 سکو کون صکره اللرنیه بملک و صو
 کجا مکلہ صقلملری تقدیرنده راکد
 اولد قوری دره لولر بر و طر لوندن
 چیقارد قوری بر از قانی و دوه تک
 برینی کسوب امعاسنی صمقله بر
 برکد بر دکوری مایعی کفافی ایدر
 محافظه حیات ایدہ بیلد کلرنیک
 وقوعی جو قدر و دوه لوی
 دخی کند یلری کی محمدر لر
 حفرة شرقیه قضا سواها لیس قضا تک
 شرق طرفندہ بولنوب (واو)

اما سلمة اقوام التوارق هي عبارة عن
 السيو والمخاجر ويجوز ان يقال ان هؤلاء
 الناس يتحلون العطش والجموع اكثر مما
 تحمله الطبيعة البشرية لان من يريد
 منهم السفر الى مسافة عشر ايام يأكل قبل سفره
 قطعة واحدة طعامة عشرة ايام ويشرب ماء بلا
 المقدار بشرهة وقابلية مخصوصة
 بهم ثم يسير في الطريق وكثيرا مما
 يقع انهم ان لم يجدوا ماء ما وما
 بعد سبعة ايام او ثمانية وتضايقوا
 بسبب ذلك فيستخرجون من عرف
 كل من اجمال التي هم راكبوها قلبا من
 الدم ويتغذون به وينجون جملا
 يصرون امعانه ويستحصلون منها
 ما يعا ويشربونه وبذلك يحافظون
 حياتهم وان جالهم ايضا تحمله مثل
 وان اهالي قضاء (الحفرة الشرقية)
 يزعمون وجود بلدة محجوبة عن الابصار
 مشهورة باسم (واوا الكبرى)

(ه) هندستانده واقع (هالايا)
 سلسله جبالنده الیوکسک زوروق
 (اوست) نام لایحه حقیقا تلوت
 هیچ بری عودت ایتمور ادیانت
 واعتقادات متنوعه صحیح بندست

من اهل الهند المجتمعين من اصحاب اديان
 واعتقادات متنوعه تظن بطنوب
 مختلفه في شان هذا الجبل بصورة
 ان تقابلها اديانها المنسوبة اليها
 لكن ترقيات الفنون والمعارف

الجبل كسوا

تسميه اولئان زاوية به اوج كوتلك
 مسافده (واو كبير) ناييله مشهور
 كوزلودن نهان بر بلده نك بولنديغه
 قاندر لر دوه تحريسي ايجو اوضه وجهته
 كيد نلوا نواع اشجار ابله نلوراها ليد خالي
 اوله رق شهر مذكوري كورمكله كال خوف
 ونخشينه عودت ايتد كلري و بناء عليه
 اهالي قضا دن برجم غفيرا و محله كيد
 اجري نجر ناي ايد كمشلوا ايسه ده نجر
 كوره مذكوري متواتر شو مو هو م كحل
 بولنديغه محله قريبا اولان جبلده قلع و
 بچاق و سا ز بوكا مائل شيلو رسم و هسند
 بل جوق طاشلو بولنه يوركه انلوي كوران
 مطلقا بولند قلوي رسول كركي ايد يلوره
 صكه دن نجر اتميش اولد قلوي قائل
 اوله جفي كلوز

بيدة ثلاثة ايام عن الراوية المسماة
 رواي الكائنة في الجهة الشرقية
 من القضا ومن المتواتر انه
 قد يذهب بعض الناس احيانا الى تلك
 الجهة لا يجل نجر لابل الضالة فيشا هدر
 البلد المذكور مثلان بانواع الاشجار
 خاليا من الناس و يرجعون بكال الخوف
 و الخشية و انه كثيرا ما ذهب الى ذلك
 المخرج عفير من اهالي القضا لانجر النجر
 فلم يروا شيئا و يوجد في جبل قريب
 من ذلك المجل المروري وجود البلد المهور
 فيه شي كثير من الحجارة في شكل و رسم
 السبور و السكاكين و ما اشبهها يكاد
 كل من رآها ان يصدق انها كانت في
 الحقيقة سبور فآ و سكاكين و غير ذلك
 ثم نجر

بجمع اولان هندستانيلوهر برطافرك منسوب
 اولد يقي ديا نك قول ايد م بيلديكي وجه اوزو
 بو طاع عقده بر طاع طينات مختلفه بولون
 لودي زما نمره كي فنون و معارفك و قياد
 بو طاعك تيهنك بر قاج قات ما فوضه كورك
 بونك سطح نجر دن ٨٨٣٠ متر ارتفاعه
 و الي يوكسله قسي كوه هو انك خار خند بولنديغه
 اوزاير جيقا نلوك عودت اتماسي و راده تنفس نك
 ايد م بلك هو ابله ما ملوليه و طبيعت مسامحة
 آجيلوب قائلريك اقبيله و قات ايند قائل
 بشي ايد كي كشف و اثبات ايند شد
 بو (جبل جنون) ايسه بيشو ز متر مقدار

في ذماتنا قد بقا و زنت ما فوق ذروة الجبل
 المذكور باضغان و كشفت ان ارتفاعه
 عن سطح البحر ٨٨٣٠ متر و كل متر
 ثلاثة اذرع طر ابلسيه و ان
 قسمه الا على خارج من كوة الهواء
 و اثبت ايضا ان الذين سعدوا على
 ذلك المجل لم يجيدوا هواً يتفسون
 فانفتحت مسامعهم بالطبع و خرج الدم
 منها فبقوا و ذلك بسبب عدم رجوع
 اما (جبل جنون) هذا فارتقا منه
 قدر خمسمائة متر و ليس هو نجر

فوائد سنجائی

متصرف محیی زهت بک

مفتی ابراهیم افندی	نائب محمد عزت افندی
مخبرات مدیری خالد افندی	محاسب سید محمد
مسند قاضی علی ابوعایش افندی	

مجلس اداره لواء

رئیس متصرف

احمد بیله افندی	نائب	مفتی
زاید افندی	مفتی	
محمد بن صالح افندی	محاسب سید محمد	
محمد بن حسین افندی	مخبرات مدیری	

کاتب علی بن حموده افندی

معاون ذروق افندی

فی درجه بتجاوز کوة الهواء کما ذکر
 وانما یکن ان تجد سبباً واحداً
 لعدم ایاب الذین سعدوا علیه
 وهو وجود نوع من اثباتات
 او الاما دهن فوق هذا الجبل
 له والحقه نفس الامسان او تمهله

ارتضا عنده اولوی او یله کوه هوای
 کجری بولک درجه ده مرتفع اولدیفندن بولکا
 چیقانلرک کیو وعودن اید ما ملو سیه یا لکر
 بسبب بولک بیلوز کم اوده بو طاعنلر اوستند
 فوفشی انسانی بایلدیرنر ویاخو برون
 بره هلال ایدر بر نوع نباتات ویا
 معدنیات بولمسیدر

<p>دائرة بلیس</p>	<p>مخبریات</p>
<p>رئیس عبادہ افندی علوہ شریف علی افندی مهدی بوکوافندی سرور افندی منحل کاتب احمد افندی</p>	<p>رئیس نائب محمد بن علوہ افندی علی بن عبدالغنی افندی محمد افندی بن علی الولید عبدالرحمن تیتوی افندی کاتب عمر افندی الحظیری معاون منحل</p>
<p>ضبطیه</p>	<p>اعشار داری</p>
<p>بلوک اعاصی محمد افندی معاون ریحان افندی زورنال امین منحل</p>	<p>مدیر الحاج محمد افندی کاتب حبیب افندی انبار مراد و کاتبی سرور افندی کمال عبدالسلام افندی</p>
<p>شاملی قضایی</p>	<p>سوکتر قضایی</p>
<p>قام مقام وکیل محسن افندی نائب تحسین افندی مفتی احمد طر افندی مال کاتبی علی خوب افندی صندوق امین غنی افندی</p>	<p>قام مقام وکیل محمد زروق افندی نائب محمد ماشور افندی مفتی یونس افندی مال کاتبی سلیمان افندی صندوق امین بو قصبه افندی</p>
<p>مجلس اداره قضا بشیر افندی احمد افندی میہوب افندی محمد افندی</p>	<p>مجلس اداره قضا باشا لہ حاجی علی افندی محمد قالیح افندی شیخ محمد بیضا افندی</p>

از قرقوارق قضاى	غات قضاى
قائم مقام مخزن خنى بك	قائم مقام صافى بك نائب محل مفتى محمد دده قورا افندى كاتا احدا افندى
حفره شريف ناچير	بته و سمنو ناچير
مديرى الجاح احمد صوفى افندى نائب محل مال كاتى شادلى افندى صندوق امينى محمد افندى	مدير و وكيل الجاح محمد بن صالح افندى نائب محمد بن عثمان افندى مال كاتى خليل افندى صندوق امينى على درويش افندى
مجلس ناچير	مجلس ناچير
شريف حسين افندى رخيل بن ساسى افندى عزالى افندى قوبطو افندى	محمد بن القاضى افندى محمد بن الجازى افندى محمد بن حميد افندى
وادى شرقى ناچير	هون ناچير
مدير عبد الحميد افندى نائب ثابت افندى مفتى احمد افندى مال كاتى عبد الهادى افندى صندوق امينى عبد القادر مجلس ناچير محمد الامين افندى عبدالقادر الصالحون افندى	مدير عبد الوافندى نائب خليل افندى مفتى محمد افندى مال كاتى محل صندوق امينى محل مجلس ناچير حامد افندى جيباب افندى محمد افندى
زله ناچير	وادى غربى ناچير
مديرى شيخ ابراهيم افندى وادى عتبى ناچير باشى مختار يوسف افندى نائب محمد افندى	مدير محمد السالم افندى نائب على بن موسى افندى مفتى مال كاتى فرحان افندى صندوق امينى على افندى مجلس ناچير محمد افندى ابراهيم افندى

دوان سخاى

ولایت داخلندہ بولکان دول متحابہ قونسلوس و نما مورلی	قناصل و نما موری الدول المتحابه الذین بداخل الولاية
آنکله	فرانسہ
جنرال قونسلوس میسوردرومونهای قچلار میسوالضرد دیکسون ترجمانی احمد قندی بن شداخ خمس قونسلوس و کیلی میسوفیلیپو رامیت	جنرال قونسلوس میسوشارل فیئرینار سارہ س قونسلوس مادی سیر پونیون قچلار میسوها نری دویہ قروا ترجمان میسوزلیکن اوژہن هلولیس ترجمان معارفی میسواوژہن ریچار
ایتالیا	المانیا
قونسلوس میسوغرانده ترجمان میسوقاسترینو خمس قونسلوس و کیلی میسومارول	قونسلوس و کیلی اجید پورسی
آوستریا	فلنک
قونسلوس و کیلی میسوشاول لابی ترجمانی میسوموئز تایار	جنرال قونسلوس میسوامیل نستا قچلار میسوا فونستا
بلیچنا	اسپانیا
قونسلوس میسوجان بائستا قالیوف ترجمان جوانی آزو پاردی	قونسلوس و کیلی میسودانقونا ترجمان میسوجاجا دور
یونان	
قونسلوس و کیلی میسودیمتری فوروس ترجمان میسوجورجی فوروس	

طرابلس مکب رشیدی

معلم اول علی رضا افندی	معلم ثانی محمد کامل افندی مدرّس
رقم معلمی فوزی بیست	نکت معلمی تحلیل افندی
بواب محمد افندی	
عدد شاگردان	
۷۰	

حسن مکب رشیدی

معلمی حاجی مفتاح الرفاعی افندی	رقم معلمی زبور افندی
بواب عبدالقادر افا	

مرکز ولایت بولنا مکاتب صبیان	مکاتب الصبیا الموحومبر کوزالایم
------------------------------	---------------------------------

اسامی مکاتب	معلمی	کائن اولدیغی محل	عدد شاگردان
زاویة الکاتب	الجاح مصطفی افندی	رکور	۵۰
میلادی	محمد افندی المیلادی		۶۰
مارکین	محمد بن عبدالمحفوظ افندی		۵۰
زاویة الفلاح	محمد افندی فنور	حومة البلدية	۶۰
سیه ی سیه	محمد بن حمزه افندی		۶۵
مکتب ابتدای حمید	حنیفه خاتم		۵۰
مدرس	عبدالرحمن افندی بواجر		۱۰
حومة غریبان	محمد افندی فزانی	حومة غریبان	۷۰
ابن صوان	محمد افندی عمار		۱۵
خطاب	عمار افندی		۶۰
الضفر	محمد افندی الجالی	کوشة الصغار	۶۰
ابن تقیان	ابراهیم المصراتی		۳۰
تمیید و سلم	المبرور و المبرور		۵۰
چراغ حمود	محمد افندی بن جابر	باب البحر	۱۵

غريدة بولنا	تت	المؤسسة المغربية
طرابلس	مكاز	الاجنبية

فرستادری اداره سفده بولنا فرانسه مکتوب
 دیکو کوری مسیود لپش
 فرانسه و ایتالیا بجه منطوق و جغرافیا و حتما تعلم ایدن شاگردان
 عدد

ایتالیا بجه فرانسه لغت زنده علوم مشهوره تدریس اید و سورد و سن جوزاد
 اناث مکتبی شاگردان
 اناث مخصوص ایتالیا مکتبی دیکو کوری مازولی
 شاگردان

عزت بولنا	تت	المؤسسة المغربية
طرابلس	ادار	القضا التي بطرابلس

طرابلس بولنا اداره مامور مسیود بولنا
 مامور اداره مامور مسیود بولنا
 مامور اداره مامور مسیود بولنا

اراهه خصوصه	اجتمه	الاجنبية
طرابلس	اجتمه	الاجنبية

اجتمه مامور صاحب صید توغرافنده
 کابو محمد و نعمت علی

ترانس فلائتیق نام	اجتمه	شركة البوسنة الغرناشاه المسماة
تومپاناسک طرابلس	اجتمه	بطلرابلس الغرب

اجتمه مامور سیودانقونا

فلوریدور و باتینو نام	اجتمه	شركة البوسنة الغرناشاه المسماة
تومپاناسک طرابلس	اجتمه	بطلرابلس الغرب

اجتمه مامور سیودانقونا
 بطلرابلس الغرب

ميك او جيورس سنة مارش سنة اسنه كالون
 ناني غايه سندي كين طر المبس غرن ليا سنر
 وروو ايديز واور ويليكن سفينر لوند
 بر قلعو استا قسيتق يد وليدر

	واپور سفاي	يلكن سفاي	مقدار طونيلام		ميكو طونيلام
			واپور	سفاي نو	
كوتما نلي	٣٠	١١٨٣	٥١٨١	١٤١٩٥	١٩٣٧٦
انكيز	٧٥	٤٣	٧٢٣٦	٤٢٠٠٩	٤٩٦٦٥
اسانا	٣	٠٠٠	٠٠٠٠	٤١٢٩	٤١٢٩
انالبا	٧٣	٤٦	٧٥٧٤	٤١٢٨٥	٥٠٨٥٧
فوانسنر	٥٥	٠٠	٠٠٠٠	٥٥٥٩٨	٥٥٥٩٨
نوس	٠٠	٨٠	١٥٣٠	٠٠٠٠	١٥٣٠
اورستريا	١	٠٠	٠٠٠	٨٦١	٠٨٦١
يونان	١	٣٢	١٤٤٥	١١٩٣	٤٤٥٧
نورجيا	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
قو طاع	٠	١٥	١٤٦٠	٠٠٠٠	١٣٦٠
المانيا	١	٠٠	٠٠٠٠	٢٧٦	٢٧٦
روسيا	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
سيسا	٠	٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠	٠٠٠٠
					٤٩٠

الايام المينة لبوسطات التي تتعاطى
 مع دار السعادة وملحقا بالولاية
 البوسطات التي تذهب من مركز الولاية

درسمات وخطوط ولايتله تعاطى اولنا
 بوسترون ايام معينه لوي
 مركز ولايتدن كيدن بوسترون

باوار	درسمات
بازار ايرستي	بازار
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
"	"
صالح	بجبلات
"	ترهوند
"	اورفله
"	زواره
"	ظنفلوره
"	مجلسه
"	عزبان
"	عزبان
"	تاجور
"	معداره

در سعادت و ملحقان دن کلان بوسترونك ايام معيشه لوى		الايام المعينة للموسمات التي تاتي من دار السعادة والمخيمات	
در سعادت دن	پنجشنبه	ترهونه دن	پا زار
فزان دن	پهار شنبه	اورفله دن	"
جبله دن	"	زواره دن	"
خمس دن	"	ظنظور دن	"
زاوید دن	پا زار	عزیزه دن	"
مجلات دن	"	تاجوره دن	"
فزان دن	"		
داخل ولائده بولتان بازار محله لویه بوقه مخصوصه لوی		محلات الاسواق الكائنة بداخل الولاية وایامها المخصوصة	
اسامع	بوم	بوم	بوم
نفس طرابلس	۱	۱	۱
زاوید ده	۱	۱	۱
مجلات ده	۱	۱	۱
فزان ده	۱	۱	۱
ظنظور ده	۱	۱	۱
فلواره ده	۱	۱	۱
تاجوره ده	۱	۱	۱
جبله	۱	۱	۱
نکله ده	۱	۱	۱
فناطوره	۱	۱	۱
نالوت ده	۱	۱	۱
مزه ده	۱	۱	۱
فزان ده	۱	۱	۱
خمس ده	۱	۱	۱
فزان ده	۱	۱	۱
مسلاطه ده	۱	۱	۱
اورفله ده	۱	۱	۱
مصر الهده	۱	۱	۱
ترهونه ده	۱	۱	۱

طرابلس و لایتنک بیک اوچیو بر شکر موز نر

واردات ۱۳۰۱ شمسی

طرابلس سنجان	خمین سنجان	جبل سنجان	فزان سنجان	یکون	ن
۱۹۵۳۷۷۶	۳۰۰۴۵۸۵	۱۳۱۷۶۳۸	۷۰۷۹۰۲	۶۴۹۸۳۹۰۱	ویکو
۳۰۶۳۳	۱۰۰۳۶	۳۶۸۱	۰۰۰	۴۳۳۰	بن لاق سکوت
۴۴۴۰۷	۵۷۷۶۸	۳۷۰۲۱	۱۰۸۲۸	۱۵۰۰۲۴	اغنام رسوی
۵۰۸۰۰۰	۰۰	۰۰	۰۰	۵۰۸۰۰۰	مقوله عالیه قلتا اعشار بدی
۲۴۳۲۲۷۰	۱۳۲۱۶۲۰	۱۳۳۴۴۰۰	۶۶۶۰	۵۰۱۵۴۷۰	امانة اماله قلنا اعشار با صلا
۵۳۳۵۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۵۳۳۵۰	صید بحری
۶۵۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۲۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	مخاکم خرمی
۱۴۲۳۵۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۴۲۳۵۰	رسوم متنوعه
۱۰۵۰۰۰	۱۷۵۰۰	۰۰۰	۱۶۱۰۰۰	۲۸۳۵۰۰	حاصلات متفرقه
۵۳۳۴۶۸۶	۴۴۲۹۵۰۹	۲۷۰۳۵۴	۹۰۱۳۶	۱۳۴۱۹۰۷۵	یکون

مصارفات ۱۳۰۱ شمسی

داعیه	۱۵۳۴۳۲۹
عندبید	۴۸۵۶۷۶
معارف	۳۰۶۲۴
مع معاشات ذاتیه	۸۶۸۴۲۰
شرعیه	۴۰۱۵۴۴
ضبطیه	۱۲۴۱۲۱۳
صحیه	۱۲۰۰
قائده نما ایمازی	
اعشار	۳۶۳۷۶۵
یکون	۵۸۳۴۱۷۱